

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Trnavy na roky 2016 – 2020

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Trnavy na roky 2016 – 2020 bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva mesta Trnava č. 571 dňa 28. 2. 2017.

Odborný garant:

Nadácia SOCIA – PhDr. Helena Woleková, PhD. a Ing. Mária Filipová

Spracovateľský kolektív:

Mgr. Jana Žišková a zamestnanci odboru sociálneho Mestského úradu v Trnave
ERUDIO, s. r. o.
prof. PhDr. Mgr. Jana Levická, PhD.

OBSAH

Zoznam použitých skratiek	3
1 ÚVOD	5
1.1 Komunitné plánovanie sociálnych služieb	5
1.2 Hlavné princípy komunitného plánovania	6
1.3 Komunitný plán sociálnych služieb	6
1.4 Východiská a dokumenty nadväzujúce na tvorbu komunitného plánu	7
1.5 Úloha mesta v procese tvorby a realizácie Komunitného plánu sociálnych služieb	7
2 ORGANIZÁCIA PROCESU KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA	8
2.1 Priebeh spracovania KPSS mesta Trnavy na roky 2016 – 2020	9
2.2 Závery z procesu komunitného plánovania sociálnych služieb	12
3 ANALYTICKÁ ČASŤ	14
3.1 Základný popis územia	14
3.2 Sociodemografická analýza	14
3.3 Prehľad užívateľov a žiadateľov o sociálne služby na území mesta	35
3.4 Analýza poskytovateľov sociálnych služieb v meste Trnava	36
3.5 Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a obyvateľov mesta Trnava	46
3.6 Analýza zdrojov na strane objednávateľov sociálnych služieb	47
3.6.1 Výdavky Mesta Trnava na sociálnu oblasť	47
3.6.2 Financovanie sociálnych služieb	50
3.6.3 Financovanie výkonu opatrení SPODaSK	50
4 SWOT ANALÝZY	52
5 STRATÉGIA ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTE TRNAVA	59
5.1 Ciele a priority cieľovej skupiny Deti, mládež a rodina	60
5.2 Ciele a priority cieľovej skupiny Seniori	65
5.3 Ciele a priority cieľovej skupiny Osoby so zdravotným postihnutím	68
5.4 Ciele a priority cieľovej skupiny Osoby v ťažkých životných situáciách	73
5.5 Ciele a priority pre oblasť Komunitný rozvoj	78
6 MONITORING A HODNOTENIE	81
6.1 Riadiace a organizačné zabezpečenie komunitného plánovania	81
6.2 Návrh ukazovateľov a požadovaných hodnôt aktivít navrhnutých v KPSS mesta Trnava na roky 2016 – 2020	82
7 PRÍLOHY	92

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

ADOS	Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti
a pod.	a podobne
APZ	agentúra podporovaného zamestnávania
DSS	domov sociálnych služieb
DeD	detský domov
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
FO	fyzická osoba
FZaSP TU	Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity
CHD	chránená dielňa
CHP	chránené pracovisko
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
km	kilometer
KPSS	komunitný plán sociálnych služieb
MDVaRR SR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
MHD	mestská hromadná doprava
MPC	Metodicko-pedagogické centrum
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MRK	marginalizované komunity
MsÚ	mestský úrad
MŠ	materská škola
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MVO	mimovládne organizácie
napr.	napríklad
n. o.	nezisková organizácia
NP	národný projekt
NRS	náhradná rodinná starostlivosť
ods.	odstavec
OS	opatrovateľská služba
OVŠaK	Odbor vzdelávania, športu a kultúry
OZ	občianske združenie

OP ĽZ	Operačný program Ľudské zdroje
PAS	Program aktívneho starnutia
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PO	právnická osoba
PSČ	poštové smerovacie číslo
SPODaSK	sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela
SKaŠZ	Správa kultúrnych a športových zariadení
s. r. o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
RÚVZ	Regionálny úrad verejného zdravotníctva
SR	Slovenská republika
SSS	Stredisko sociálnej starostlivosti
SZČO	samostatne zárobkovo činná osoba
ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania
TDC	Trnavská dobrovoľnícke centrum
t. j.	to jest
TT	Trnava
TTSK	Trnavský samosprávny kraj
TU	Trnavská univerzita
tzv.	takzvaný
ŤZP	ťažko zdravotne postihnutý
ÚNS	Únia nevidiacich a slabozrakých
ÚPSVaR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
VMČ	výbor mestskej časti
VŠ	vysoká škola
VÚC	vyšší územný celok
VZN	všeobecne záväzné nariadenie
Zb.	zbierky
ZOS	zariadenie opatrovateľskej služby
ZPCCH v SR	Zväz postihnutých civilizačnými chorobami v SR
ZP	zdravotné postihnutie
ZpS	zariadenie pre seniorov
ZSS	zariadenie sociálnych služieb
ZŠ	základná škola
Z. z.	zbierky zákonov

1 ÚVOD

1.1 Komunitné plánovanie sociálnych služieb

Komunitné plánovanie sociálnych služieb (ďalej iba „komunitné plánovanie“) je metóda, prostredníctvom ktorej je možné na úrovni obcí, mikroregiónov alebo krajov plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali potrebám jednotlivých skupín občanov a zároveň boli v súlade s miestnymi špecifikami.

Podstata komunitného plánovania spočíva v zapájaní všetkých, ktorých sa sociálne služby týkajú, resp. môžu dotýkať, do procesu ich plánovania a rozhodovania o spôsobe ich zabezpečovania. Ide predovšetkým o otvorený dialóg o podobe sociálnych služieb, vychádzajúci z poznávaných potrieb a zdrojov a hľadajúci najlepšie riešenia ich prepojenia. Komunitné plánovanie konfrontuje a zosúladzuje záujmy všetkých zúčastnených strán a vytvára priestor pre hľadanie najlepších stratégií (výhra – výhra) prostredníctvom vzájomnej spolupráce.

Aktéri komunitného plánovania sociálnych služieb

Do procesu komunitného plánovania sú zapájaní všetci účastníci systému sociálnych služieb (objednávateľia, poskytovatelia, užívatelia), čo výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie nielen v procese plánovania, ale aj v procese rozhodovania, prípadne v spôsobe ich zabezpečovania.

Objednávateľia sociálnych služieb – subjekty, ktoré sociálne služby zriaďujú, prípadne zadávajú iným subjektom, financujú a organizujú, a to najmä štátna správa, samospráva, voľbami poverení zástupcovia, ale aj mimovládne organizácie alebo súkromné agentúry.

Poskytovatelia sociálnych služieb – subjekty, ktoré služby poskytujú a ponúkajú, bez ohľadu na ich právnu formu. Poskytovateľom sociálnej služby môže byť obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom (ďalej len „verejný poskytovateľ sociálnej služby“) a iná osoba (ďalej len „neverejný poskytovateľ sociálnej služby“), ktorá spĺňa podmienky pre poskytovanie sociálnej služby určené zákonom o sociálnych službách.

Užívatelia sociálnych služieb – osoby, ktorým sú poskytované sociálne služby alebo ktoré o ne žiadajú z dôvodu ich nepriaznivej sociálnej situácie. Užívateľom sociálnych služieb sa môže stať v priebehu svojho života každý občan.

Verejnosť – rodinní príslušníci užívateľov sociálnych služieb, občania žijúci na príslušnom území, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb priamo nedotýka, ale v blízkej budúcnosti môžu patriť k potenciálnym užívateľom sociálnych služieb, prípadne poskytovanie sociálnych služieb môže ovplyvniť kvalitu ich života.

Všetci aktéri majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti, najmä v oblasti rozhodovania a finálnej podoby komunitného plánu.

Hlavné ciele komunitného plánovania sociálnych služieb

- identifikovať potreby v sociálnej oblasti na území mesta a zvoliť stratégiu ich riešenia s ohľadom na prijímateľov a poskytovateľov sociálnych služieb;
- predchádzať sociálnemu vylúčeniu, chudobe, sociálnej odkázanosti, vzniku sociálno-patologických javov a prehĺbovaniu týchto negatívnych spoločenských javov;
- viesť aktívny dialóg k daným problémom a potrebám mesta v oblasti sociálnych služieb a aktívne hľadať riešenia konkrétnych problémov v spolupráci mesta, občanov, priamych poskytovateľov sociálnych služieb a v neposlednom rade aj samotných prijímateľov sociálnej pomoci;
- rozširovať a v čo možno najväčšej miere skvalitňovať poskytovanie sociálnych služieb v meste a i.

Cieľom komunitného plánovania je teda spoločne dospieť k identifikácii problémov, plánovať a určovať stratégiu, a napokon vyriešiť alebo prispieť k riešeniu konkrétneho problému v komunite.¹

¹ Zdroj: Filipová, Komunitný plán sociálnych služieb – Metodická príručka, 2016

1.2 Hlavné princípy komunitného plánovania

1. **Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi komunitného plánovania** – v komunitnom plánovaní majú potreby a ciele všetkých účastníkov rovnakú váhu a názorom všetkých strán musí byť venovaný rovnaký priestor.
2. **Zapájanie miestneho spoločenstva** – do komunitného plánovania je potrebné osloviť a zapojiť verejnosť tak, aby ponuka na spoluprácu bola zrozumiteľná (napr. podľa špecifik komunity, spôsobu života, záujmov, etnickej príslušnosti a pod.). Nikto nemá byť vylučovaný a diskriminovaný.
3. **Hľadanie nových personálnych a finančných zdrojov** – významnú úlohu v tejto oblasti má i spolupráca s podnikateľskými subjektmi, ktoré sa angažujú v sociálnej oblasti, pomoc dobrovoľníkov, svojpomocné skupiny, pomoc rodiny, susedská výpomoc a pod.
4. **Práca s informáciami** – všetky subjekty zapojené do komunitného plánovania majú právo na rovnaký prístup k informáciám. Pravidelné sprostredkovanie a odovzdávanie informácií je totiž zárukou spätnej väzby, t. j. pripomienok a podnetov zo strany všetkých účastníkov.
5. **Priebeh spracovávaní komunitného plánu** – má zásadný vplyv na výsledný strategický dokument. Proces prípravy komunitného plánu je založený na vyhľadávaní, zapájaní a diskusii rôznych skupín ľudí, čo zabezpečuje, že navrhovaný systém sociálnych služieb bude jedinečný, systematický a bude plne zodpovedať miestnym potrebám, podmienkam a dostupným zdrojom.
6. **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej práce a spolupráce** – pokračovanie a zdokonaľovanie fungujúcej spolupráce medzi všetkými účastníkmi komunitného plánovania prináša kvalitnejšiu ponuku sociálnych služieb, ktorá sa odráža aj v kvalite životných podmienok obyvateľov mesta.
7. **Kompromis priania a možností** – výsledkom komunitného plánovania je vždy kompromisné riešenie medzi tým, čo chceme, a tým, čo máme k dispozícii. Dôležitú úlohu zohráva spoločná dohoda, ktorá vymedzuje, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov určených v komunitnom pláne podieľať.

1.3 Komunitný plán sociálnych služieb

Výsledkom komunitného plánovania sociálnych služieb je **strategický dokument Komunitný plán sociálnych služieb**. Ten určuje krátkodobé a strednodobé ciele a priority v sociálnej oblasti a opatrenia smerujúce k dosiahnutiu vízie rozvoja sociálnych služieb v meste. Jeho úlohou je identifikovať sociálne problémy a potreby a zvoliť stratégiu ich riešenia so zreteľom na prijímateľov a poskytovateľov sociálnych služieb, ich technickú, personálnu a finančnú vybavenosť a pod.

Spracovanie Komunitného plánu sociálnych služieb ukladá obciam a mestám zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej iba „zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách“). Podľa ods. 5 § 83 tohto zákona komunitný plán sociálnych služieb obsahuje najmä:

- a) analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,
- b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
- c) analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce,
- d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce,
- e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
- f) spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb.

1.4 Východiská a dokumenty nadväzujúce na tvorbu komunitného plánu

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Trnavy vychádza z nasledovných strategických dokumentov:

1. Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020²
2. Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020³
3. Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020⁴
4. Národný akčný plán na elimináciu a prevenciu násilia na ženách 2014 – 2019⁵
5. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja⁶
6. Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Trnavského samosprávneho kraja⁷
7. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Trnavy⁸

1.5 Úloha mesta v procese tvorby a realizácie Komunitného plánu sociálnych služieb

Zákon o sociálnych službách ukladá mestám **vytvárať podmienky na podporu komunitného rozvoja** v oblasti poskytovania sociálnych služieb, **vytvárať podmienky na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu** za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

V zmysle už spomínaného zákona je úlohou samosprávy **vypracovať komunitný plán sociálnych služieb** v spolupráci s inými poskytovateľmi sociálnych služieb a prijímateľmi sociálnych služieb na území mesta. Mesto vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe **národných priorít rozvoja sociálnych služieb**, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby občanov v oblasti sociálnych služieb poskytovaných na území mesta. Mesto určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie. Mesto je povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

Prvý komunitný plán sociálnych služieb v meste Trnava bol spracovaný v roku 2010, pričom jeho platnosť skončila v roku 2013. Preto vznikla potreba spracovania nového komunitného plánu sociálnych služieb.

Mesto Trnava vstúpilo do procesu komunitného plánovania sociálnych služieb ako objednávateľ sociálnych služieb, čo znamená, že služby poskytuje alebo zabezpečuje prostredníctvom iných poskytovateľov sociálnych služieb a podieľa sa na ich spolufinancovaní.

²⁾ Dokument je dostupný na internete: https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/np2015-2020_vd.pdf

3) Dokument je dostupný na internete:

http://www.minv.sk/swift_data/source/rozvoj_obcianskej_spolocnosti/rada_vlady_pre_mno/rokovania/2013/5_rokovanie/MPSVR_narodny-program-aktivneho-starnuti material.pdf

⁴⁾ Dokument je dostupný na internete: <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/narodny-program-rozvoja-zivotnych-podmienok-osob-so-zdravotnym-postihnutim-roky-2014-2020.pdf>

⁵⁾ Dokument je dostupný na internete:

https://www.isk.sk/buxus/docs/dokumenty/dokumenty_socialna_pomoc/narodne_programy/Narodny_akcny_plan_pre_eliminaciu_a_prevenu_na_silia_na_zenach_na_roky_2014_az_2019.pdf

⁶⁾ Dokument je dostupný na internete: <https://www.trnava-vuc.sk/phsr-ttsk-2016-2020>

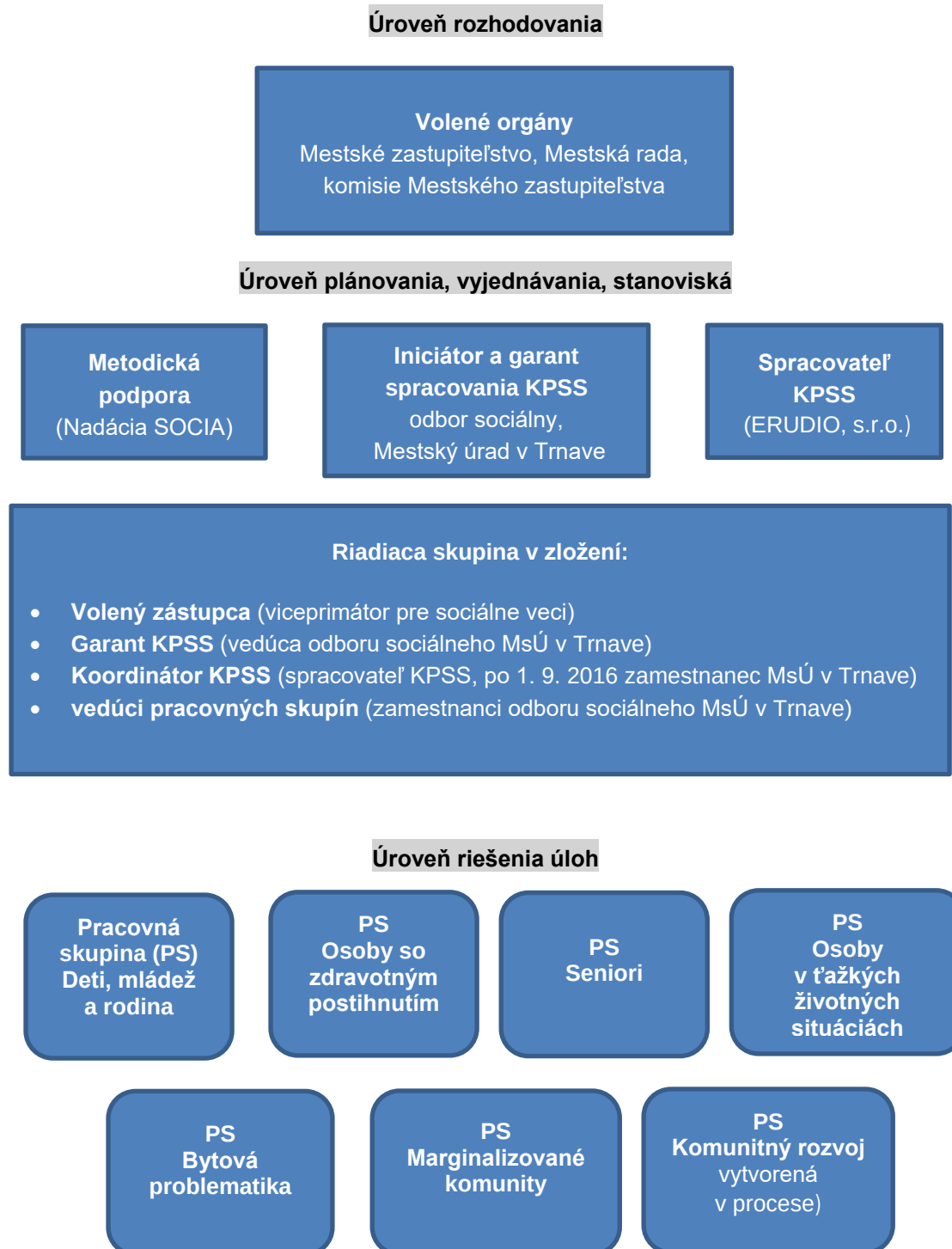
⁷⁾ Dokument je dostupný na internete: <https://www.trnava.sk>

[vuc.sk/informacie?p_p_id=110_INSTANCE_k8OoNdWmEsFf&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_pos=1&p_p_col_count=2&_110_INSTANCE_k8OoNdWmEsFf_struts_action=%2Fdocument_library_display%2Fview_file_entry&_110_INSTANCE_k8OoNdWmEsFf_fileEntryId=488544](#)

⁸⁾ Dokument je dostupný na internete: http://www.trnava.sk/userfiles/file/PHSR%20Trnava_FINAL.pdf

2 ORGANIZÁCIA PROCESU KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

Proces tvorby KPSS mesta Trnavy 2016 – 2020 bol realizovaný v nasledujúcej organizačnej štruktúre:

2.1 Priebeh spracovania KPSS mesta Trnavy na roky 2016 – 2020

Samotná tvorba KPSS prebiehala v štyroch fázach:

- 1) Prípravná fáza
- 2) Analytická fáza
- 3) Strategická fáza
- 4) Implementačná fáza

1) Prípravná fáza

Iniciátorom komunitného plánovania sociálnych služieb v meste Trnava bol odbor sociálny Mestského úradu v Trnave z dôvodu uplynutia platnosti predchádzajúceho KPSS k 31. 12. 2013.

O zámere spracovať KPSS na roky 2016 – 2020 informovala trnavská samospráva aktérov v oblasti sociálnych služieb i verejnosť prostredníctvom svojich informačných kanálov. Proces komunitného plánovania spolu s predpokladaným harmonogramom spracovania KPSS bol predstavený verejnosti na verejnom stretnutí v septembri 2015.

Vzhľadom na časovú a odbornú náročnosť celého procesu, ako aj požadovanú kvalitu strategického dokumentu Mesto Trnava poverilo spracovaním komunitného plánu a koordináciou celého procesu externého spracovateľa (pozn. ERUDIO, s. r. o.), ktorý bol v roku 2015 vybraný v procese verejného obstarávania. V 2. polroku 2016 bol spracovateľský tím doplnený o interného zamestnanca Mestského úradu v Trnave, ktorý bude zodpovedný za koordináciu implementácie KPSS, a o zástupcov Nadácie SOCIA, ktorí poskytnú Mestu Trnava metodickú podporu pri spracovaní strategického dokumentu.

V rámci prípravy KPSS boli identifikované nasledovné cieľové oblasti, ktorým taktiež zodpovedali vytvorené **pracovné skupiny**.⁹

- **deti, mládež a rodina**
- **osoby so zdravotným postihnutím**
- **seniori**
- **osoby v ťažkých životných situáciách**
- **marginalizované komunity**
- **bytová problematika**

V jednotlivých pracovných skupinách boli vždy zastúpení objednávateľia, poskytovatelia a užívatelia sociálnych služieb. Stretnutia pracovných skupín boli verejné, pričom verejnosť bola o nich informovaná prostredníctvom pozvánok zverejnených na webovej stránke mesta.

Bytová problematika, zadefinovaná v prípravnej fáze ako samostatná oblasť, sa v procese spracovania KPSS objavovala u všetkých ostatných pracovných skupín. Z tohto dôvodu sa riadiaca skupina KPSS rozhodla riešiť túto oblasť priamo pri jednotlivých cieľových skupinách a nie samostatne.

V priebehu prípravy KPSS vo všetkých pracovných skupinách rezonovala téma **komunitného rozvoja**. Komunitné plánovanie a komunitný rozvoj navzájom súvisia a je dôležité, aby v komunitách prebiehali v symbióze. Podpora komunitného rozvoja zohráva významnú úlohu pri riešení sociálnych problémov. Zvyšovanie občianskej participácie obyvateľov, podnecovanie ich záujmu o život v komunite a dobrovoľnícke aktivity môžu prispieť k mobilizácii potenciálu komunity. Susedské a záujmové skupiny tak získavajú charakter svojpomocných skupín, ktoré dokážu sami riešiť sociálne problémy v rámci miestneho spoločenstva a zvyšovať kvalitu svojho života. Uvedomujúc si dôležitosť podpory komunitného rozvoja a dobrovoľníctva v kontexte s riešením sociálnych problémov obyvateľov bola táto téma v rámci spracovania KPSS zadefinovaná ako samostatná oblasť.

⁹⁾ Zoznam členov jednotlivých pracovných skupín je uvedený v prílohe 1 tohto dokumentu.

Posledným zistením z činnosti pracovných skupín bola skutočnosť, že pracovné skupiny pre oblasti Osoby v ťažkých životných situáciách a Marginalizované komunity identifikovali u svojich cieľových skupín podobné problémy a následne navrhli takmer identické priority a opatrenia. Zároveň viacerí poskytovatelia sociálnych služieb na území mesta pracujú s oboma cieľovými skupinami súčasne. Vzhľadom na ich vzájomnú prepojenosť boli v strategickej fáze prípravy KPSS tieto oblasti zlúčené do spoločnej pracovnej skupiny pod názvom **Osoby v ťažkých životných situáciách**, čo zefektívni prácu členov skupiny v implementačnej fáze.

Uvedené zmeny boli následne zohľadnené v strategickej časti dokumentu s rozdelením na oblasti:

- **deti, mládež a rodina**
- **osoby so zdravotným postihnutím**
- **seniori**
- **osoby v ťažkých životných situáciách**
- **komunitný rozvoj**

2) Analytická fáza

Analytická fáza komunitného plánovania bola prioritne orientovaná na získanie komplexného pohľadu na aktuálnu východiskovú situáciu v oblasti poskytovania sociálnych služieb na území mesta, a to najmä na:

- popis sociodemografických ukazovateľov,
- zmapovanie súčasného stavu poskytovania sociálnych služieb na území mesta a súvisiacich problémov,
- zistenie potrieb užívateľov, poskytovateľov sociálnych služieb a názorov verejnosti.

Analytická fáza prebiehala od januára 2016, a to prostredníctvom spracovania sociodemografickej analýzy, stretnutí jednotlivých pracovných skupín a dotazníkového zisťovania medzi poskytovateľmi sociálnych služieb pôsobiacimi na území Trnavy a obyvateľmi mesta.

Jadrom stretnutí pracovných skupín v tejto etape bolo predovšetkým:

- identifikovať súčasný stav a potreby komunity v sociálnej oblasti,
- spracovať SWOT analýzu sociálnych služieb na úrovni pracovných skupín,
- spracovať SWOT analýzu sociálnych služieb z pohľadu celku.

V mesiacoch apríl a máj 2016 bolo realizované dotazníkové zisťovanie medzi poskytovateľmi sociálnych služieb a obyvateľmi mesta. Zisťovanie bolo zamerané na získanie údajov pre analýzu súčasného stavu poskytovania sociálnych služieb na území mesta z pohľadu poskytovateľov sociálnych služieb a obyvateľov, ako aj na identifikáciu potrieb v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Dotazníky pre verejnosť boli v elektronickej podobe zverejnené na webovej stránke mesta a publikované v mesačníku Novinky z radnice (náklad 5000 ks). Vytlačené dotazníky boli k dispozícii pre obyvateľov mesta na radnici, na Mestskom úrade v Trnave a v Turistickom informačnom centre. Zároveň boli distribuované do štátnych inštitúcií (ÚPSVaR Trnava a Sociálna poisťovňa), jednotlivým výborom mestských častí, do denných centier pre seniorov, na Mestskú polikliniku na Starohájskej 2, Zdravotné stredisko na Mozartovej 3 a na všetky základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Trnava. Všetky získané informácie boli vyhodnotené a výstupy následne prezentované na verejnom stretnutí za účasti všetkých pracovných skupín dňa 9. júna 2016. Do dotazníkového zisťovania sa zapojilo spolu 1 493 obyvateľov mesta, z toho 369 mužov (24,7 %) a 1 112 žien (74,5 %). Kompletné vyhodnotenie dotazníkového prieskumu je uvedené v prílohe 3, pričom najdôležitejšie závery sú spracované v kapitole 3.5.

3) Strategická fáza

Cieľom strategickej fázy komunitného plánovania bolo zadefinovať rozvojovú stratégiu pre sociálnu oblasť v nadväznosti na výsledky analytickej fázy a zmapované potreby komunity. Rozvojová stratégia

bola premietnutá do priorít, opatrení a konkrétnych aktivít pre jednotlivé oblasti, ktorých realizácia umožní naplniť víziu sociálnych služieb v meste Trnava.

Pri spracovávaní strategickej časti KPSS bolo prihliadané k povinnostiam, ktoré v tejto oblasti pre samosprávne orgány stanovuje príslušná legislatíva, predovšetkým zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej iba „zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele“) a na strategické dokumenty uvedené v časti 1.4.

V rámci strategickej fázy, ktorá prebiehala v období september – október 2016, sa uskutočnili:

- stretnutia všetkých pracovných skupín, zamerané na diskusiu k navrhovaným prioritám a opatreniam, ktoré vzišli z predchádzajúcich analýz a stretnutí pracovných skupín. Cieľom práce skupín bolo navrhnúť a identifikovať konkrétne aktivity na obdobie 2017 – 2020, realizácia ktorých prispeje k naplneniu priorít KPSS,
- stretnutia zástupcov samosprávy s jednotlivými poskytovateľmi sociálnych služieb s cieľom prediskutovať spoločné priority a hľadať možnosti ich naplnenia prostredníctvom spoločných aktivít v časovom horizonte 2017 – 2020.

Riadiaca skupina spracovala v novembri 2016 návrh vyhodnocovania plnenia KPSS, určila subjekt vykonávajúci kontrolu jednotlivých aktivít, periodicitu hodnotenia a spôsob vykonávania kontroly. Pre potreby monitoringu a hodnotenia KPSS bol pripravený návrh indikátorov a predpokladaných hodnôt pre jednotlivé aktivity.

Strategická fáza sa ukončí predložením dokumentu KPSS na schválenie mestskému zastupiteľstvu (ďalej iba MZ), čomu predchádza jeho prerokovanie v jednotlivých komisiách MZ, zverejnenie na webovej stránke mesta a verejné prerokovanie s následným zapracovaním pripomienok.

4) Implementačná fáza

Proces implementácie KPSS nastáva po schválení strategického dokumentu v MZ. Táto fáza zahŕňa samotnú realizáciu stratégie a napĺňanie plánu prostredníctvom implementácie jednotlivých aktivít, priebežné vyhodnocovanie plánu (spravidla v ročných intervaloch), informovanie verejnosti o uskutočňovaní komunitného plánu, vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov, tvorbu ročných akčných plánov a v prípade potreby uskutočňovanie zmien v pôvodnom KPSS. Realizačná fáza KPSS mesta Trnavy bude prebiehať v období rokov 2017 až 2020.

Obr. 1 Proces tvorby KPSS mesta Trnavy na roky 2016 – 2020

Počas procesu prípravy KPSS sa mesto Trnava spolu s ďalšími piatimi samosprávami zapojilo ako partner do projektu **Komunitné služby – bez partnerstva a dobrovoľníctva to nepôjde**. Cieľom projektu, ktorý realizuje Nadácia SOCIA, je spoločná participácia na pilotnom overovaní tvorby, realizácie a hodnotenia komunitného plánu sociálnych služieb, iniciovanie efektívnych foriem partnerstiev na miestnej úrovni v oblasti sociálnej pomoci, podpora rozvoja komunít s dôrazom na ľudské a sociálne práva ich obyvateľov s orientáciou na inklúziu znevýhodnených a zlepšenie kvality a rozmanitosti komunitných sociálnych služieb. Mesto Trnava získalo vďaka participácii na projekte významnú metodickú podporu pri spracovaní KPSS a know-how potrebné k jeho úspešnej implementácii.

2.2 Závery z procesu komunitného plánovania sociálnych služieb

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb nie je len samotný výstup v podobe strategického dokumentu, ktorý určuje víziu a smerovanie v oblasti rozvoja sociálnych služieb. Nemenej dôležitým sa stal **samotný proces komunitného plánovania** so zapojením kľúčových aktérov, vďaka ktorému bol vytvorený základ pre tvorbu partnerstiev zameraných na rozvoj sociálnych služieb, spoločné riešenie problémov a podporu rozvojového potenciálu komunity.

Najdôležitejšie prínosy z procesu komunitného plánovania sociálnych služieb na území mesta Trnava boli premietnuté do samotného KPSS, a to nasledovne:

1. **Holistický prístup pri riešení sociálnych problémov klientov** – uvedomenie si potreby riešiť sociálne problémy občanov nielen rezortne, ale integrálne v nadväznosti na ďalšie oblasti života, ktoré však zásadným spôsobom ovplyvňujú potrebu sociálnych služieb, rozsah a dĺžku ich využívania – najmä bývanie, práca, zdravie, vzdelanie.
  - Do KPSS sa prirodzene premietli aj tieto oblasti v takej miere, v akej súvisia priamo s napĺňaním stanovených priorít.
2. **Poznanie skutočných potrieb komunity** – bez zmapovania cieľových skupín KPSS a pravidelného monitoringu ich potrieb nie je možné zabezpečiť adekvátne sociálne služby. Tento predpoklad sa opiera o hlavnú myšlienku komunitného plánovania: „Skôr, ako o ľuďoch rozhodneš, poraď sa s nimi.“¹⁰ V procese zberu analytických dát bolo zistené, že niektoré z cieľových skupín KPSS na území mesta nie sú dostatočne zmapované a neexistujú údaje o ich početnosti (napr. osoby bez prístrešia, rodiny so zdravotne postihnutým členom, osoby drogov závislé, osoby pracujúce v sexbiznise a pod.).
  - Zmapovanie uvedených cieľových skupín a monitoring ich potrieb boli zaradené medzi aktivity KPSS.
3. **Budovanie partnerstiev na miestnej úrovni** – spolupráca v partnerstve je základným predpokladom komunitného plánovania a úspešnej realizácie KPSS.
  - Potreba sieťovať poskytovateľov sociálnych služieb pôsobiach na území mesta a vytvárať stabilné partnerstvá s cieľom koncentrovať ľudský, materiálny a finančný potenciál, deliť sa o informácie a hľadať riešenia sociálnych problémov obyvateľov boli zadefinované ako dôležité priority KPSS.

¹⁰ Zdroj: M. Filipová: Komunitný plán sociálnych služieb, metodická príručka

4. **Koordinácia implementácie KPSS** – Samotná realizácia KPSS je dlhodobý a náročný proces, ktorý predpokladá participáciu všetkých partnerov, implementáciu konkrétnych aktivít, ich monitoring a vyhodnocovanie. Koordinácia celého procesu je jednou zo základných podmienok úspešnosti celého procesu.
  - Vytvorenie trvalej pozície koordinátora KPSS na Mestskom úrade v Trnave bolo zadefinované ako samostatná aktivita v rámci KPSS.
5. **Nastavenie jednotných pravidiel pri poskytovaní sociálnych služieb** – V kontexte s prioritami v oblasti rozvoja sociálnych služieb a identifikovanými potrebami komunity vznikla potreba prehodnotiť existujúce služby poskytované samosprávou.
  - Nastavenie transparentných pravidiel poskytovania sociálnych služieb s ohľadom na početnosť potenciálnych klientov bolo zaradené medzi aktivity KPSS.
6. **Zvýšenie zodpovednosti klienta** za riešenie svojej sociálnej situácie – v prípade bezplatne poskytovaných sociálnych služieb sa klient môže stať iba ich pasívnym poberateľom, bez záujmu zaktivizovať sa.
  - Pri nastavovaní pravidiel poskytovania sociálnych služieb zohľadniť adekvátnu finančnú participáciu klienta, odstupňovať úroveň poskytovaných služieb tak, aby bol klient motivovaný pracovať na sebe a posúvať sa k sebestačnosti, v najväčšej možnej miere.
7. **Dôležitosť podpory komunitného rozvoja** – komunitný rozvoj bol identifikovaný ako dôležitá oblasť s priamym vplyvom na mobilizáciu potenciálu komunity a s tým spojenú schopnosť jednotlivcov a skupín riešiť svoje sociálne problémy svojpomocne.
  - Vytvorenie novej oblasti v rámci KPSS – Komunitný rozvoj.

3 ANALYTICKÁ ČASŤ

3.1 Základný popis územia

Mesto Trnava leží v centre Trnavskej pahorkatiny, na kraji Západoslovenskej nížiny, vo vzdialenosti 45 km severovýchodne od hlavného mesta SR Bratislavy. Mestom prechádzajú diaľnica a hlavný železničný koridor spájajúci západ a východ Slovenska. Vzdialenosť k významnému európskemu mestu Viedni je 95 km. Trnava zohráva dôležitú úlohu sekundárneho jadra tzv. stredoeurópskeho regiónu. Stredoeurópsky región je súčasťou európskeho produkčného trojuholníka Paríž – Berlín – Viedeň, ktorý tvorí základňu európskeho hospodárstva.

Ťažiskom mesta je atraktívne historické jadro vymedzené hradbami, ktoré je prirodzeným polyfunkčným centrom mesta. Na jeho východnej a západnej strane naň nadväzujú obytné územia s prevažne hromadnou bytovou výstavbou. Obytné plochy sa nachádzajú i v severovýchodnej a juhozápadnej časti mesta. Špecifické podmienky pre bývanie poskytuje miestna časť Modranka, s charakterom vidieckeho osídlenia. Trnava je okresným a krajským mestom a od 1. 12. 2001 sídlom Trnavského samosprávneho kraja.

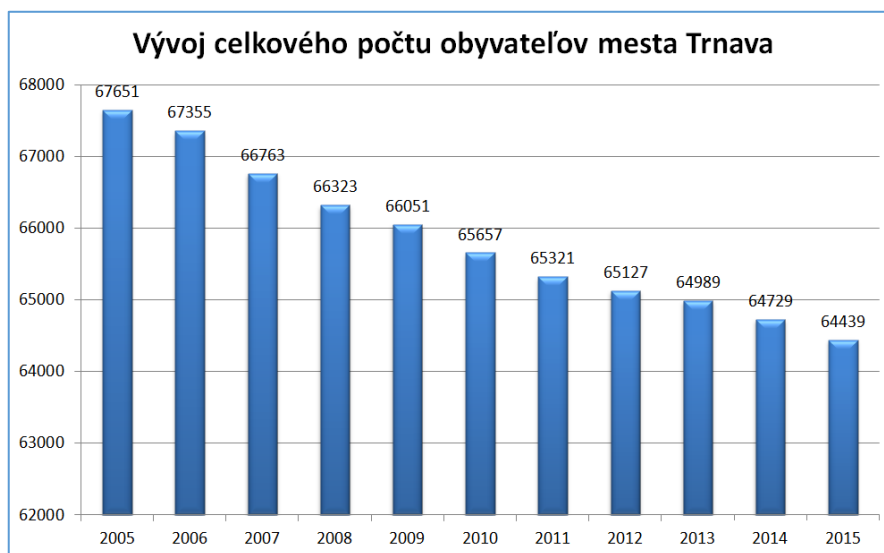
3.2 Sociodemografická analýza

Územie Trnavy s rozlohou 71,5 km² je rozdelené na dve katastrálne územia: Trnava a Modranka. V súčasnosti sa člení na 6 mestských častí: Trnava stred, Trnava západ, Trnava sever, Trnava východ, Trnava juh a Modranka.

Vývoj počtu obyvateľov mesta

Mesto Trnava evidovalo k 31. 12. 2015 **64 439** obyvateľov, pričom je v poradí 7. najväčším mestom na Slovensku s hustotou 901 obyvateľov na km². Vývoj celkového počtu obyvateľov naznačuje graf č. 1, z ktorého je zrejmé, že mesto Trnava zaznamenáva dlhodobý pokles počtu obyvateľov. Na klesajúci trend počtu obyvateľov má vplyv klesajúci prirodzený prírastok obyvateľov a záporné saldo migrácie, a to aj napriek tomu, že počet prisťahovaných obyvateľov mesta začal v posledných rokoch rásť, o čom svedčia údaje v tabuľke č. 1.

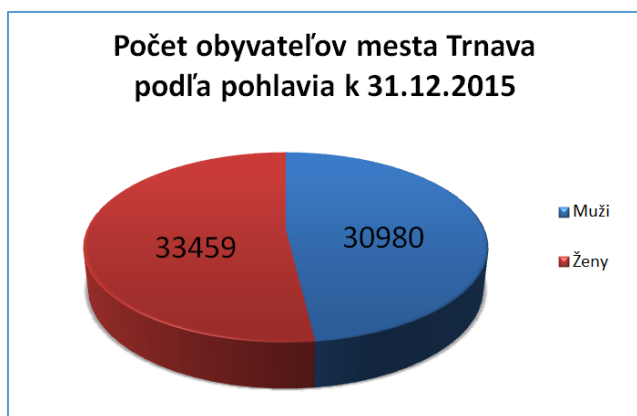
Graf 1 – Vývoj celkového počtu obyvateľov mesta Trnava (k 31. 12. daného roka)

Zdroj: www.trnava.sk

V meste žije 52 % žien a 48 % mužov. Pre porovnanie, podľa posledného sčítania obyvateľov v roku 2011, bol na Slovensku podiel žien 51,3%. Na celoslovenskej úrovni pripadalo na 1 000 mužov 1 054 žien.

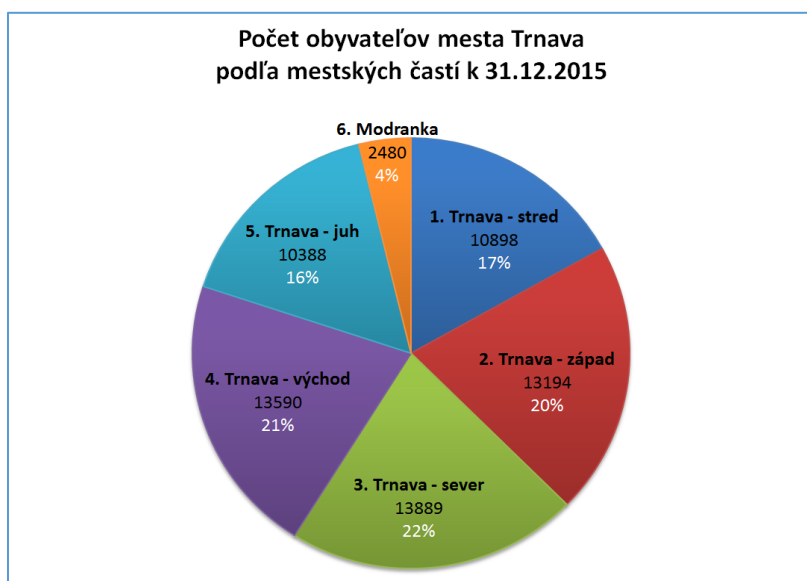
Graf 2 – Počet obyvateľov mesta Trnava podľa pohlavia

Zdroj: www.trnava.sk

Zo šiestich mestských častí majú porovnateľne rovnaký počet obyvateľov mestská časť Trnava sever, Trnava východ a Trnava Západ. V týchto troch mestských častiach zároveň žije najviac obyvateľov v porovnaní so zvyšnými časťami. V mestskej časti Modranka žijú len 4 % obyvateľov.

Graf 3 – Počet obyvateľov mesta podľa mestských častí

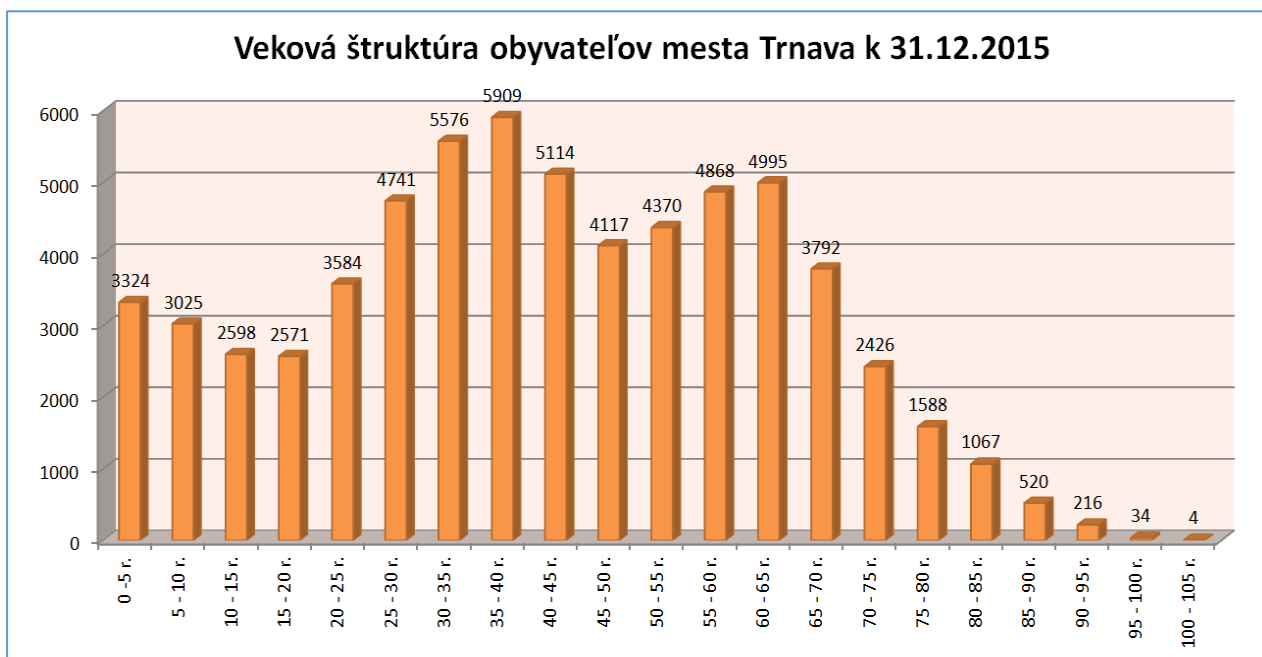

Zdroj: www.trnava.sk

Veková štruktúra obyvateľov mesta

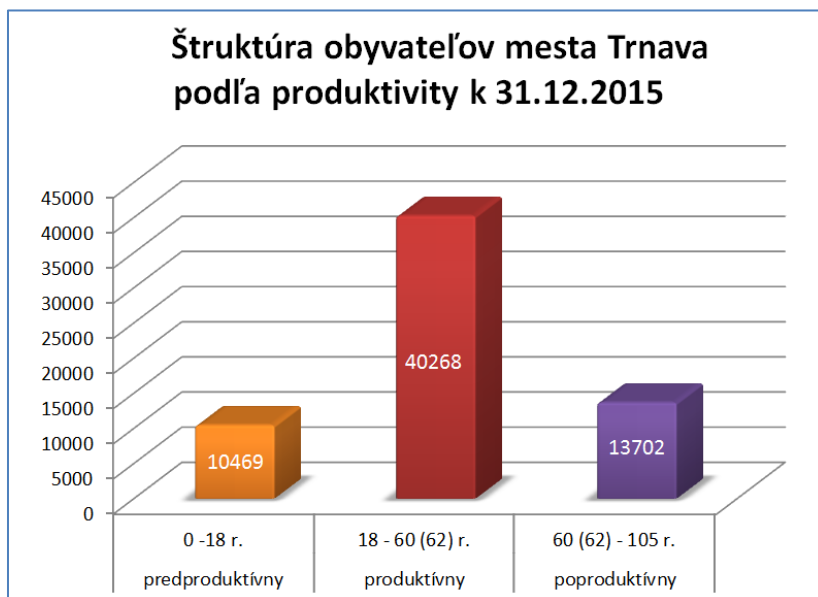
Najvyšší počet obyvateľov Trnavy spadá do kategórie 35 – 40 rokov, čo zhruba zodpovedá podobnej situácii v rámci celej Slovenskej republiky a taktiež Trnavského kraja a okresu Trnava. Trend znižovania podielu tzv. detskej zložky populácie (kategória 0 – 14 rokov) a postupný nárast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku (kategória 62+) je zjavný na úrovni mesta, okresu aj kraja. Rovnako je to aj na úrovni celej SR. Podľa prognózovaného priemerného veku obyvateľstva v okresoch Slovenska sa bude v okrese Trnava zvyšovať priemerný vek obyvateľov. Kým v roku 2015 je prognózovaný priemerný vek na 1 000 obyvateľov 41,10, v roku 2020 je prognózovaná hodnota 42,20, v roku 2035 by mal byť priemerný vek až 47,76.

Graf 4 – Veková štruktúra obyvateľov mesta Trnava

Zdroj: www.trnava.sk

Graf 5 – Štruktúra obyvateľov mesta Trnava podľa produktivity

Zdroj: www.trnava.sk

V roku 2015 žilo v meste Trnava **10 469** osôb v **predproduktívnom veku**, čo predstavuje **16,2 %** z celkového počtu obyvateľov mesta, v **produktívnom veku** sa nachádzalo **40 268** osôb (t. j. **62,5 %**) a v **poproduktívnom veku** **13 702** osôb (21,3 %). V roku 2015 bol dosiahnutý negatívny pomer medzi obyvateľstvom v predproduktívnom a poproduktívnom veku, kedy bol podiel obyvateľstva mesta v poproduktívnom veku vyšší ako podiel obyvateľov v predproduktívnom veku.

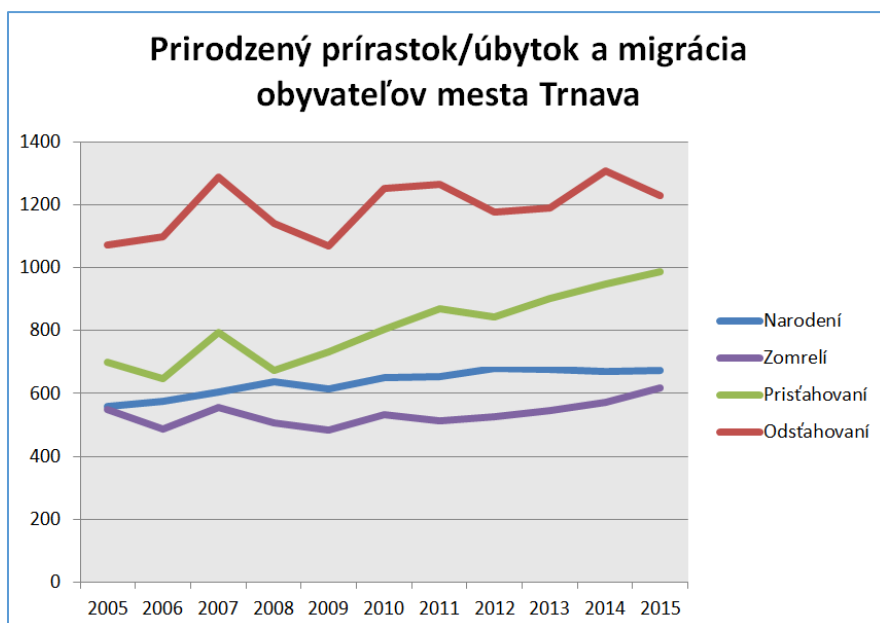
Z analýzy vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva mesta Trnava z pohľadu ekonomických vekových kategórií možno vyvodit' **trend starnutia obyvateľstva**. V roku 2015 bol počet obyvateľov nad 60 rokov spolu 13 702, z toho starších ako 80 rokov bolo 1 841 obyvateľov. Tí sú potenciálnymi prijímateľmi sociálnych služieb na území mesta Trnava.

Za príčiny starnutia obyvateľstva možno vo všeobecnosti považovať **výraznú zmenu reprodukčného správania populácie** (pokles pôrodnosti, zakladanie rodiny vo vyššom veku, zvyšovanie veku rodičiek, preferencia málopočetných rodín a i.), ako aj zlepšovanie zdravotnej starostlivosti, čo má za následok predlžovanie života.

Vývoj prirodzeného prírastku a migrácie obyvateľov mesta Trnava

Od roku 2005 v Trnave mierne stúpal počet narodených detí, čomu zodpovedá aj stúpajúca krivka prirodzeného prírastku obyvateľov znázornená na grafe č. 6. Nárast sa zastavil v roku 2012 a odvtedy počet narodených detí každý rok postupne klesá. Tento trend korešponduje s prognózami prirodzených prírastkov obyvateľstva v okresoch Slovenska, podľa ktorých bude po roku 2015 prirodzený prírastok klesať.

Graf 6 – Prirodzený prírastok/úbytok a migrácia

Zdroj: www.trnava.sk

Číselné údaje o vývoji prirodzeného prírastku a migrácie obyvateľov mesta Trnava sú zachytené v tabuľke č. 1. Vyplýva z nich, že za posledných 5 rokov prevládal v Trnave úbytok občanov nad jeho prírastkom. Tento fakt bol ovplyvnený predovšetkým počtom odsťahovaných obyvateľov, ktorý v sledovanom období prevyšoval počet prisťahovaných obyvateľov do krajského mesta. Napriek mierne stúpajúcemu počtu prisťahovaných obyvateľov mesta Trnava je saldo migrácie záporné, keďže je v porovnaní s prisťahovanými vždy vyšší počet odsťahovaných.

Tabuľka 1 – Prírastky a úbytky občanov mesta Trnava (k 31. 12. daného roka)

Rok	Narodení	Zomretí	Prist'ahovaní	Odst'ahovaní	Celkový prírastok obyvateľstva
2011	662	514	847	1 331	-336
2012	706	525	822	1 192	-189
2013	699	548	881	1 160	-128
2014	682	574	895	1 285	-282
2015	679	618	944	1 211	-206

Zdroj: Spracované z údajov zverejnených na egov.trnava.sk

Rodinný stav obyvateľov mesta

Podľa informácií Štatistického úradu SR bolo k 31. 12. 2015 z celkového počtu obyvateľov mesta 42,2 % slobodných, 41,4 % ženatých/vydatých, takmer 10 % rozvedených a 6,4 % ovdovených. Od roku 2011 pritom postupne klesá počet ženatých/vydatých obyvateľov a súčasne narastá počet rozvedených obyvateľov. Ten v roku 2011 predstavoval 9 % z celkového počtu obyvateľov a v roku 2015 už takmer 10 %.

Tabuľka 2 – Počet sobášov a rozvodov v meste Trnava (k 31. 12. daného roka)

Ukazovateľ	2011	2012	2013	2014	2015
Sobáše (Počet v jednotkách)	360	328	304	333	417
Rozvody (Počet v jednotkách)	175	164	165	146	149

Zdroj: MsÚ Trnava

Rodiny v krízovej situácii, sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela

Pre potreby komunitného plánovania sociálnych služieb sú významné štatistické údaje o rodinách v krízovej situácii, o deťoch mimo vlastných rodín a uložených opatreniach v rámci sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej iba SPODaSK). Nakoľko nie je možné komplexne zmapovať všetky rodiny v ťažkej životnej situácii žijúce na území mesta, k dispozícii sú iba čiastkové údaje inštitúcií, ktoré poskytujú sociálne služby a v zmysle legislatívy zabezpečujú výkon opatrení v rámci SPODaSK.

Mesto Trnava v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich zo zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. rieši rodiny s deťmi, ktoré sa ocitli v krízovej situácii. Medzi krízové situácie patrí najmä strata bývania, zamestnania, finančnej sebestačnosti rodiny a úmrtie členov rodiny. Pozornosť je venovaná zanedbávaniu starostlivosti zo strany rodičov a sanácii rodín, ktorej cieľom je predchádzať, zmierniť alebo eliminovať príčiny ohrozenia dieťaťa a poskytnúť rodičom aj dieťaťu pomoc a podporu k zachovaniu rodiny ako celku. Dôraz je kladený na súdom nariadenú náhradnú rodinnú starostlivosť a zanedbávanie povinnej školskej dochádzky.

Tabuľka 3 – Počet rodín v evidencii referátu starostlivosti o rodiny s deťmi MsÚ v Trnave

	2011	2012	2013	2014	2015
Počet rodín, v ktorých boli riešené krízové situácie a zanedbávanie starostlivosti	13	15	25	41	50

Zdroj: MsÚ Trnava

Z vyššie uvedenej tabuľky je zrejmý kontinuálny nárast počtu rodín, v ktorých bola riešená krízová situácia alebo zanedbávanie starostlivosti v horizonte rokov 2011 – 2015. V školskom roku 2014/2015 zároveň Mestský úrad v Trnave evidoval **49 záškolákov** a v školskom roku 2105/2016 to bolo **38 záškolákov**.

Medzi najzraniteľnejšiu skupinu patria deti a mladí dospelí, ktorým bola súdom nariadená ústavná starostlivosť. V Trnave sa nachádza jeden **detský domov** pre deti vo veku 0 – 25 rokov v zriaďovateľskej pôsobnosti Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny s celkovou kapacitou 84 detí. Podľa informácií Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava (ďalej iba ÚPSVaR Trnava) sa v roku 2015 v detskom domove nachádzalo celkovo **72 detí**, z ktorých bolo **31** umiestnených v **profesionálnych rodinách**. Priemerná dĺžka pobytu dieťaťa v detskom domove je podľa údajov ÚPSVaR 4,09 rokov. V roku 2015 bolo do detského domova na základe predbežného opatrenia súdu umiestnených celkovo 7 detí, a to najmä vo veku od 0 do 8 rokov. V rovnakom roku ukončilo poskytovanie starostlivosti a výchovy v detskom domove celkovo 20 detí. Dôvodmi bolo predovšetkým dosiahnutie plnoletosti, premiestnenie do iného zariadenia na výkon rozhodnutí súdu a zverenia do predosvojiteľskej starostlivosti.

Tabuľka 4 – Počet detí v detskom domove v Trnave za rok 2015

			Kapacita	Počet umiestnených detí k 31. 12.	z toho dievčatá k 31. 12.
Detský domov			83	72	38
z toho	deti, ktoré vyžadujú na základe vyjadrenia osobitnú starostlivosť výlučne pobytovou formou z dôvodu zdravotného stavu		x	2	2
	deti obojstranne osirelé		x	0	0
	deti jednostranne osirelé		x	12	5
	maloleté matky		x	0	0
v tom	deti, mladí dospelí, plnoleté fyzické osoby vo veku	0 – 1 rokov	x	3	2
		2 – 3 rokov	x	3	2
		4 – 6 rokov	x	9	6
		7 – 8 rokov	x	11	2
		9 – 10 rokov	x	7	5
		11 – 15 rokov	x	20	9
		16 – 17 rokov	x	14	10
		18 – 24 rokov	x	5	2
		25 – 27 rokov	x	0	0

Zdroj: ÚPSVaR Trnava

Pre potreby analýzy v tejto oblasti sú zaujímavé údaje ÚPSVaR, ako orgánu SPODaSK, ktoré sú však dostupné iba za okres Trnava. V roku 2015 ÚPSVaR Trnava riešil v rámci SPODaSK v trnavskom okrese spolu **635 prípadov (rodín)**, v ktorých žije spolu **915 detí**, pričom nových prípadov bolo 226.

Tabuľka 5 – Evidencia počtu prípadov ÚPSVaR Trnava v kalendárnom roku 2015

	Počet rodín	Počet detí	Z toho chlapcov
Počet nových prípadov v priebehu sledovaného roka	226	326	172
Počet prípadov v priebehu sledovaného roka celkom	635	915	477
Počet všetkých prípadov ku koncu sledovaného roka	3 306	5330	2 805

Zdroj: ÚPSVaR Trnava

V rámci **sociálnej kurately** bolo podľa údajov ÚPSVaR Trnava v roku 2015 v okrese Trnava riešených spolu **95** prípadov detí, z toho 35 vo veku do 14 rokov a 60 vo veku 15 – 18 rokov. Najčastejšími dôvodmi vykonávania sociálnej kurately boli prípady zahŕňajúce najmä poruchy správania a zanedbávanie školskej dochádzky.

Tabuľka 6 – Dôvody vykonávania sociálnej kurately pre deti v roku 2015

	Počet detí spolu	Vek 0 – 14 rokov	Vek 15 – 18 rokov
Prípady celkovo	95	35	60

Trestná činnosť		15	0	15
činnosť inak trestná		1	1	0
Pomoc a ochrana v priestupkovom konaní		14	5	2
Prípady inej povahy (z r. 1) súčet riadkov 6 – 12		59	26	33
v tom (z r. 5)	Experimentovanie a závislosť na drogách	3	0	3
	Iné závislosti	0	0	0
	Zanedbávanie školskej dochádzky	16	9	7
	Narušené vzťahy	4	1	3
	Úteky	0	0	0
	Poruchy správania	35	15	20
	Iné	1	1	0
Obet' trestného činu		1	0	1
Svedok trestného činu		5	3	2

Zdroj: ÚPSVaR Trnava

Bytová problematika

Dostupnosť bývania (fyzická aj finančná) je jednou zo základných podmienok života človeka. Riešenie otázok súvisiacich s bývaním nie je úlohou KPSS, avšak bývanie má bezprostredný dopad na sociálnu oblasť, preto sa ním zaoberáme. Nedostatok cenovo dostupného bývania v meste, ako aj rôzne krízové situácie v živote jednotlivcov a rodín vyvolávajú tlak na potrebu dočasného a núdzového bývania v rámci sociálnych služieb.

Bytový fond mesta sa dlhodobo zvyšuje. Od sčítania v roku 1991 do r. 2001 sa počet bytov zvýšil o 7 % a nárast počtu bytov v rokoch 2001 až 2011 bol ešte intenzívnejší – 10 %. K 31. 12. 2015 evidoval Mestský úrad v Trnave celkovo **26 992 bytov**, pričom 16 bytov bolo užívaných predčasne.

Z celkového bytového fondu sa vo vlastníctve Mesta Trnava k 31.12.2015 nachádzalo spolu **722 bytov**, z toho je 330 nájomných bytov postavených zo Štátneho fondu rozvoja bývania a dotácií MDVaRR SR, 90 bytov je pre sociálne slabšie skupiny obyvateľov, 194 malometrážnych bytov pre seniorov a 33 buniek v ubytovni pre jednotlivcov a rodiny. Všetky byty vo vlastníctve samosprávy sú obsadené, a to formou dlhodobého alebo krátkodobého prenájmu. V prípade uvoľnenia bytu rozhoduje Mesto Trnava o jeho pridelení žiadateľovi zaradenému do zoznamu uchádzačov na základe odporúčania Komisie bytovej MZ mesta Trnava.

Záujem obyvateľov o nájomné byty a cenovo dostupnejšie bývanie je zrejmý z evidencie bytového referátu Mestského úradu v Trnave, ktorý v roku 2015 zaevidoval spolu **242** nových písomných žiadostí o pridelenie bytu vo vlastníctve mesta. Tento údaj nezahŕňa žiadosti o predĺženie, opakované uzavretie ani obnovenie nájomnej zmluvy. Pri nových žiadostiach bol najväčší záujem o nájomné byty (147 žiadostí), ďalej o malometrážne byty (29 žiadostí), ubytovňu (28 žiadostí) a byty pre sociálne slabšie skupiny obyvateľov (25 žiadostí). V roku 2015 bolo žiadateľom pridelených spolu 89 bytov vo vlastníctve mesta. Do 30. 6. 2016 bolo spolu podaných ďalších **122** nových žiadostí o pridelenie bytu a uspokojených 50 žiadateľov. Z uvedených údajov vyplýva, že samospráva nie je schopná uspokojiť všetky žiadosti občanov o pridelenie bytu.

Medzi záujemcami o byty existuje skupina klientov, ktorá nespĺňa podmienky pridelenia bytov postavených s podporou ŠFRB, ani podmienky na pridelenie nájomného bytu v zmysle platného VZN č. 378 o nakladaní s nájomnými bytmi vo vlastníctve Mesta Trnava v znení noviel (napr. nedosahujú minimálny príjem, nespĺňajú podmienku dvojročného trvalého pobytu, nie sú poberatelia štátnej sociálnej dávky, nemajú príjem za predchádzajúci kalendárny rok a pod.). Ide napr. o osamelého rodiča s dieťaťom alebo s deťmi (napr. rozvedená matka s deťmi, týraná žena) a rodiny, ktoré doposiaľ nepotrebovali pomoc, no náhle sa ocitli v krízovej situácii (napr. strata zamestnania, strata bývania). Nepriaznivú sociálnu situáciu týchto skupín je možné riešiť formou poskytnutia **dočasného**

nízkonákladového (krízového) bývania na preklopenie ich ťažkej životnej situácie, ktorým však Mesto Trnava v súčasnosti nedisponuje.

Tabuľka 7 – Byty vo vlastníctve Mesta Trnava k 30. 10. 2016

Typ bytov	Lokalita	Počet	Podmienky pridelenia bytu
Nájomné byty (postavené zo Štátneho fondu rozvoja bývania a dotácií Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR)	Veterná 18 C – F – štartovacie byty pre mladých do 40 rokov a pre matky s deťmi	60	Podmienky na zaradenie do zoznamu uchádzačov sú uvedené vo VZN č. 378 o nakladaní s nájomnými bytmi vo vlastníctve Mesta Trnava v znení noviel. Žiadateľ musí spĺňať podmienky dané ŠFRB.
	Františkánska 3	20	
	J. G. Tajovského 20 a 21	88	
	V. Clementisa 72 – 83 – byty vyčlenené pre zamestnancov automobilovej spol. PCA, s. r. o.	98	Byty vyčlenené pre zamestnancov PCA Trnava. Ak PCA po uvoľnení neobsadí nájomný byt do 2 mesiacov, má právo tento byt obsadiť Komisia bytová MZ mesta Trnava z ostatných žiadateľov zo zoznamov uchádzačov v zmysle VZN č. 378 v znení noviel
	Františkánska 24 – byty vyčlenené pre zamestnancov automobilovej spol. PCA s. r. o.	40	Byty vyčlenené pre zamestnancov PCA Trnava. Ak PCA po uvoľnení neobsadí nájomný byt do 2 mesiacov, má právo tento byt obsadiť Komisia bytová MZ mesta Trnava z ostatných žiadateľov zo zoznamov uchádzačov v zmysle VZN č. 378 v znení noviel.
	Coburgova ulica 60 A – C	24	Podmienky na zaradenie do zoznamu uchádzačov sú uvedené vo VZN č. 378 o nakladaní s nájomnými bytmi vo vlastníctve Mesta Trnava v znení noviel. Žiadateľ musí spĺňať podmienky dané ŠFRB.
Byty pre sociálne slabšie skupiny obyvateľov	Coburgova ulica 60	6	Podmienky pridelenia bytu upravuje príkaz primátora č. 5/2008.
	Coburgova ulica 62	6	
	Coburgova ulica 64	6	
	Coburgova ulica 66	6	
	Coburgova ulica 68	6	
	Coburgova ulica 70	6	
	Coburgova ulica 78	8	
	Malženická cesta 1	24	
	Rybníková 8	5	
	Námestie sv. Mikuláša 4	11	
Malometrážne byty pre seniorov	Nobelova 7	6	
	ul. V. Clementisa 51	194	Podmienky pridelenia bytu upravuje uznesenie MZ mesta Trnava č. 182/2007 Nakladanie s malometrážnymi bytmi vo vlastníctve Mesta Trnava.
Ubytovňa pre jednotlivcov a rodiny	Coburgova 27	33 bu- niek	Podmienky pridelenia bytu upravuje uznesenie č. 220/2007 Zásady nakladania s mestskými ubytovňami vo vlastníctve Mesta

			Trnava.
Ostatné byty		75	Sú to neodpredané byty v rôznych lokalitách mesta súčasným nájomcom. Uvoľnené byty sa odpredávajú vo verejnej obchodnej súťaži, resp. je možné byt prideliť ako bytovú náhradu. Podmienky nakladania s týmito bytmi sú upravené uznesením MZ mesta Trnava č. 572/1998 v znení uznesenia MZ č. 261/2004 Nakladanie s bytmi vo vlastníctve mesta Trnava v znení zmien a doplnkov.
SPOLU BYTOV		722	

Zdroj: MsÚ Trnava

Vzdelanostná úroveň obyvateľov mesta

Pre analýzu vzdelanostnej úrovne obyvateľov Trnavy boli k dispozícii len údaje zo Sčítania obyvateľov, bytov a domov, ktoré uskutočnil Štatistický úrad SR v roku 2011. Podľa nich je v Trnave najvyšší podiel – 21 % obyvateľov s úplným stredným vzdelaním s maturitou, pričom vyšší podiel tvoria ženy. 14,4 % tvoria obyvatelia s učňovským vzdelaním bez maturity, kde vyšší podiel tvoria muži. Podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov je 17,5 %, vyšší podiel tvoria ženy. Základné vzdelanie má 11,5 % obyvateľov mesta Trnava. Medzi obyvateľmi so základným vzdelaním prevažujú ženy.

Tabuľka 8 – Rozdelenie obyvateľov v meste Trnava podľa pohlavia a najvyššie dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Muži	Ženy	Spolu	% podiel
Základné	3067	4568	7 635	11,51 %
Nižšie stredné vzdelanie	8341	6210	14 551	21,93 %
- Učňovské, bez maturity	5651	3898	9 549	14,39 %
- Stredné odborné, bez maturity	2690	2312	5 002	7,54 %
Úplné stredné	8863	10833	19 696	29,68 %
- Úplné stredné učňovské s maturitou	1393	773	2 166	3,26 %
- Úplné stredné odborné s maturitou	6222	7664	13 886	20,93 %
- Úplné stredné všeobecné	903	1705	2 608	3,93 %
- Vyššie odborné vzdelanie	345	691	1 036	1,56 %
Vysokoškolské spolu	5240	6391	11 631	17,53 %
- Vysokoškolské bakalárske	627	937	1 564	2,36 %
- Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorandské	4268	5125	9 393	14,16 %
- Vysokoškolské doktorandské	345	329	674	1,02 %
Bez školského vzdelania	4557	4206	8 763	13,21 %
Nezistené	2050	2032	4 082	6,15 %
SPOLU	32118	34240	66 358	100,00 %

Zdroj: Štatistický úrad SR (Sčítanie obyvateľov, bytov a domov 2011)

Prehľad škôl a školských zariadení v meste Trnava

Do systému celoživotného vzdelávania je na území mesta zapojený celý komplex verejných, súkromných a cirkevných školských inštitúcií a zariadení od materských škôl až po univerzity, vrátane centier voľného času, mládežníckych organizácií a občianskych združení, ktoré vyplňajú voľný čas detí a mládeže.

Tabuľka 9 – Súhrnný prehľad škôl a školských zariadení Mesta Trnava k 1. 9. 2016

Škola	Počet škôl na území mesta Trnava	Z toho v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta
Materská škola (MŠ)	18	13
Základná škola s materskou školou (ZŠ s MŠ)	8	7
Základná škola (ZŠ)	3	2
Špeciálna MŠ	1	0
Špeciálna ZŠ	3	0
Odborné učilište internátne	1	0
Praktická škola (špeciálna)	2	0
Základná umelecká škola	7	2
Tanečné konzervatórium	1	0
Gymnázium	5	0
Stredná odborná škola • Stredná zdravotnícka škola • Stredná priemyselná škola • Obchodná akadémia • SPŠ stavebná Dušana Samuela Jurkoviča • SPŠ dopravná • SOŠ obchodu a služieb • SOŠ automobilová • SOŠ polytechnická • SOŠ elektrotechnická • SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku • Súkromná stredná odborná škola Gos-sk • Pedagogická a sociálna akadémia bl. Laury	12	0
Univerzita	2	0
Univerzita tretieho veku	2	0
Materiálovo-technologická fakulta STU	1	0

Zdroj: MsÚ Trnava

V Trnave sa v súčasnosti nachádza spolu **17 stredných škôl**, z toho 5 škôl poskytuje úplné stredné všeobecné vzdelanie (gymnázia) a zostávajúci 12 stredné odborné vzdelanie. Ponuka odborného vzdelania je pomerne široká a do istej miery zodpovedá štruktúre zamestnávateľov z oblasti priemyslu, služieb, zdravotníctva a ďalších odborov. Na území mesta pôsobí viacero stredných a vysokých škôl, ktoré realizujú **vzdelávanie pre oblasť sociálnych služieb**, a to najmä v študijných programoch: sociálna práca, ošetrovateľstvo, sociálne služby a poradenstvo, fyzioterapia, psychológia, sociálna pedagogika a výchovateľstvo, verejné zdravotníctvo a verejná správa. V meste pôsobia tiež stredné školy so zameraním na zdravotníctvo, služby či pedagogiku. Z uvedeného je možné predpokladať, že mesto disponuje dostatočným počtom vzdelanej pracovnej sily (stredoškolskej i vysokoškolskej úrovne) potrebnej pre oblasť sociálnych služieb. Napriek tomu je však počet záujemcov o prácu v sociálnej oblasti nízky.

Vzdelávanie detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením

Na území mesta poskytujú vzdelávanie deťom so zdravotným znevýhodnením (najmä s mentálnym, resp. viacnásobným postihnutím) nasledujúce školské inštitúcie:

- **Spojená škola Trnava**, Čajkovského 50, 917 08 Trnava – zabezpečuje kompletnú výchovno-vzdelávaciu starostlivosť pre žiakov a klientov vo veku 3 až 30 rokov v jednej vzdelávacej a výchovnej inštitúcii s organizačnými zložkami:
  - Špeciálna základná škola s materskou školou – Špeciálna materská škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie mentálne postihnutých detí predškolského veku. Jedna trieda je zameraná na overovanie experimentu výchovy a vzdelávania detí s diagnózou autizmus. Špeciálna základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím, kombinovaným postihnutím a s diagnózou autizmus.
  - Praktická škola – Praktická škola zabezpečuje prípravu žiakov s mentálnym postihnutím na jednoduché povolania. Má tri ročníky. Prax žiakov prebieha v Zariadení pre seniorov v Trnave so zameraním na domáce práce a údržbu domácnosti.
  - Základná škola pri zdravotníckom zariadení – Základná škola pri nemocnici zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakov chorých a zdravotne oslabených priamo na lôžkových častiach oddelení (detského, kožného, chirurgického, traumatologického) a na infekčnom oddelení je zriadená samostatná trieda pre takto choré deti.
- **Špeciálna základná škola internátna**, Spojná ulica 6, Trnava – zabezpečuje výchovu a vzdelávanie mentálne a kombinovane postihnutým deťom. Internát, ktorý je súčasťou školy, zabezpečuje výchovu mimo vyučovania a prípravu na vyučovanie žiakov, ktorí sú v zariadení v týždennnej starostlivosti.
- **Spojená škola**, Beethovenova 27, Trnava – s organizačnými zložkami *Špeciálna základná škola* a *Praktická škola* zabezpečuje vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím, ale aj s viacnásobným postihnutím. Pri Spojenej škole je zriadené Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva a k 1. 9. 2014 bolo zriadené Centrum voľného času. 1. 1. 2016 MŠVVaŠ SR zaradilo do siete škôl a školských zariadení Elokované pracovisko Spojenej školy, Haulíkova 1 Trnava. Nové priestory využíva Praktická škola a Centrum voľného času.
- **Odborné učilište internátne**, Lomonosova 8, Trnava – zabezpečuje prípravu mládeže s mentálnym postihnutím s ukončenou povinnou školskou dochádzkou na povolanie a odborné činnosti zodpovedajúce učebným odborom zaradeným v sieti, zabezpečuje výchovu mimo vyučovania na internáte školy žiakov s týždennou starostlivosťou s koedukovaným zameraním a odborný výcvik.

Poradenské výchovno-vzdelávacie inštitúcie na území mesta Trnava:

- **Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva** (pri Spojenej škole) – je školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. Zabezpečuje komplexnú psychologickú, terapeutickú a špeciálno-pedagogickú diagnostiku a prognostiku, poradenstvo a intervencie vzhľadom na individuálne potreby zdravotne postihnutých detí a mládeže prostredníctvom výchovno-vzdelávacích, diagnostických, metodických, poradenských a terapeutických činností, tiež deťom so zdravotným znevýhodnením a deťom s vývinovými poruchami učenia.
- **Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva**, Čajkovského 55, Trnava – je školským zariadením, ktorého cieľom je poskytovanie komplexnej odbornej starostlivosti a vytváranie vhodných podmienok pre telesný, psychický a sociálny vývin detí a žiakov so zdravotným postihnutím a s vývinovými poruchami, a pre ich sociálnu a školskú integráciu. ČŠPP poskytuje komplexnú špeciálnopedagogickú činnosť, psychologickú, poradenskú, preventívnu, metodickú, výchovnovzdelávaciu, sociálnu, zdravotnú činnosť.
- **Centrum detskej reči – Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva**, Námestie J. Herdu 1, 917 01 Trnava – patrí medzi školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Venuje sa deťom a žiakom so zdravotným znevýhodnením, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s vývinovými poruchami – poruchou pozornosti, učenia, hyperaktivitou, deťom so sluchovým postihnutím, s niektorými pervazívnymi vývinovými poruchami, deťom so zdravotným oslabením a dlhodobo chorým deťom. Centrum poskytuje svojim klientom špeciálnopedagogickú, psychologickú a logopedickú diagnostiku a terapiu,

realizuje poradenstvo pre rodičov i učiteľov, organizuje detské skupinové terapeutické kurzy pred vstupom do ZŠ i odborné kurzy pre rodičov a pedagógov.

- **Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, M. Sch. Trnavského 2, 917 00 Trnava** – je poradenské zariadenie poskytujúce komplexnú psychologickú, špeciálno-pedagogickú, diagnostickú, výchovnú, poradenskú a preventívnu starostlivosť deťom, okrem detí so zdravotným postihnutím, najmä v oblasti optimalizácie ich osobnostného, vzdelávacieho a profesijného vývinu, starostlivosti o rozvoj nadania, eliminovania porúch psychického vývinu a porúch správania.
- **Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva Vysoké Tatry – elokované pracovisko Trnava**, Sladovnícka ul. č. 22 917 01 Trnava – centrum je zaradené do siete škôl a školských zariadení, pričom poskytuje komplexnú špeciálno-pedagogickú činnosť, psychologickú, diagnostickú, poradenskú, rehabilitačnú, preventívnu, metodickú, výchovno-vzdelávaciu, inú odbornú činnosť, intervencie deťom so zdravotným postihnutím a intervencie deťom s vývinovými poruchami.

Integrované vzdelávanie detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením

Keďže materské školy nie sú súčasťou systému povinnej školskej dochádzky, nie je v nich zriadený **inštitút asistenta učiteľa**. Bez asistentov však nie je možné zabezpečiť adekvátne a bezpečné vzdelávanie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v bežných triedach MŠ. Z tohto dôvodu je počet detí so zdravotným znevýhodnením zaradených do predškolského vzdelávania v MŠ nízky. V roku 2015 boli do integrovaného vzdelávania zapojené len 3 deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, tak ako je uvedené v tabuľke č. 10.

Integrované vzdelávanie žiakov prebieha na všetkých základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Trnava, pričom na jednej ZŠ sú vytvorené špeciálne podmienky pre vzdelávanie detí s telesným postihnutím (ZŠ A. Kubinu, Trnava). V roku 2015 navštevovalo základné školy v Trnave celkovo **265 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami**. Z tohto počtu bolo 159 žiakov s poruchami učenia sa, nasledovali žiaci s poruchami pozornosti (28 žiakov) a žiaci s viacnásobným postihnutím (23 žiakov). Oproti roku 2010 ide o značný nárast, kedy navštevovalo základné školy celkovo 70 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Zvýšenie počtu týchto detí je pravdepodobne výsledkom nárastu diagnostikovaných detí vďaka lepšej spolupráci ZŠ a rodín.

Stredné školy v meste Trnava navštevovalo v roku 2015 celkovo **353 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami**. Najväčšiu časť opäť tvorili žiaci s poruchami učenia (292 žiakov), nasledovali žiaci s poruchami pozornosti (25 žiakov) a žiaci s telesným postihnutím (18 žiakov). Oproti roku 2010 došlo k nárastu, kedy navštevovalo stredné školy 215 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Podobne ako pri základných školách, aj na stredných školách spôsobil tento nárast predovšetkým prírastok žiakov s poruchami učenia (oproti roku 2010 nárast o 63 %). Prehľad počtu detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je uvedený v tabuľkách 10, 11 a 12.

Tabuľka 10 – Počet detí v materských školách so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (k 31. 12. daného roka)

Rok	Autizmus	Mentálne postihnutie	Sluchové postihnutie	Zrakové postihnutie	Poruchy komunikačnej schopnosti	Telesné postihnutie	Zdravotné oslabenie	Poruchy správania	Poruchy pozornosti	Poruchy učenia	Viacnásobné postihnutie	Spolu
2010	0	1	0	0	5	1	0	2	0	0	0	9
2011	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	4
2012	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
2013	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	5
2014	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	3
2015	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	3

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR, 2016

Tabuľka 11 – Počet detí v základných školách so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (k 31. 12. daného roka)

Rok	Autizmus	Mentálne postihnutie	Sluchové postihnutie	Zrakové postihnutie	Poruchy komunikačnej schopnosti	Telesné postihnutie	Zdravotné oslabenie	Poruchy správania	Poruchy pozornosti	Poruchy učenia	Viacnásobné postihnutie	Spolu
2010	1	0	0	3	4	15	0	4	0	43	0	70
2011	1	0	0	4	7	18	0	4	0	78	0	112
2012	2	0	0	4	5	19	2	4	4	91	0	131
2013	3	0	0	5	6	13	0	6	10	122	0	165
2014	6	0	1	3	9	17	0	10	24	162	1	233
2015	10	0	1	3	14	18	2	7	28	159	23	265

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR, 2016

Tabuľka 12 – Počet detí v stredných školách so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (k 31. 12. daného roka)

Rok	Autizmus	Mentálne postihnutie	Sluchové postihnutie	Zrakové postihnutie	Poruchy komunikačnej schopnosti	Telesné postihnutie	Zdravotné oslabenie	Poruchy správania	Poruchy pozornosti	Poruchy učenia	Viacnásobné postihnutie	Spolu
2010	1	0	1	2	0	22	0	10	0	179	0	215
2011	1	0	2	4	0	17	0	4	0	218	0	246
2012	1	0	1	4	0	15	0	3	0	249	0	273
2013	2	0	4	3	0	19	0	15	0	254	0	297
2014	2	0	7	3	0	16	0	4	19	267	0	318
2015	6	0	4	5	0	18	0	3	25	292	0	353

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR, 2016

Zdravotne znevýhodnení občania

Pre potreby analýzy v tejto oblasti boli použité údaje ÚPSVaR Trnava. Ten eviduje počet fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej iba „osoby s ŤZP“) žijúcich na území mesta Trnava podľa skupín postihnutia v zmysle zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z dostupných údajov za roky 2011 – 2015 vyplýva, že početnosť skupiny osôb s ŤZP sa pohybuje v rozpätí **6 – 8 %** z celkového počtu obyvateľov mesta. V roku 2015 bolo v databáze ÚPSVaR Trnava evidovaných celkovo **4 271 osôb s ŤZP**, čo predstavuje **6,62 %** z celkového počtu obyvateľov mesta.

Tabuľka 13 – Počet osôb s ŤZP v meste Trnava (k 31. 12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2011	2012	2013	2014	2015
Skupina postihnutia I	2	3	4	3	3
Skupina postihnutia II	34	46	53	52	57
Skupina postihnutia III	220	301	358	382	438
Skupina postihnutia IV	158	200	252	277	321
Skupina postihnutia V	338	400	446	411	453
Skupina postihnutia VI	67	76	100	104	114
Skupina postihnutia VII	58	74	89	89	98
Skupina postihnutia VIII	228	293	355	348	388
Skupina postihnutia IX	53	73	93	87	97
Skupina postihnutia X	173	225	282	276	308
Skupina postihnutia XI	22	32	33	39	44
Skupina postihnutia XII	281	378	455	525	582
Skupina postihnutia XIII	71	85	101	91	99
Skupina postihnutia XIV	117	162	195	195	224
Skupina postihnutia XV	3	4	4	4	4
Skupina postihnutia XVI	0	0	0	0	0
Nezaradené	2 625	2 453	2 305	1 149	1 041
SPOLU	4 450	4 805	5 125	4 032	4 271
% podiel na celkovom počte obyvateľov	6,81 %	7,38 %	7,89 %	6,23 %	6,62 %

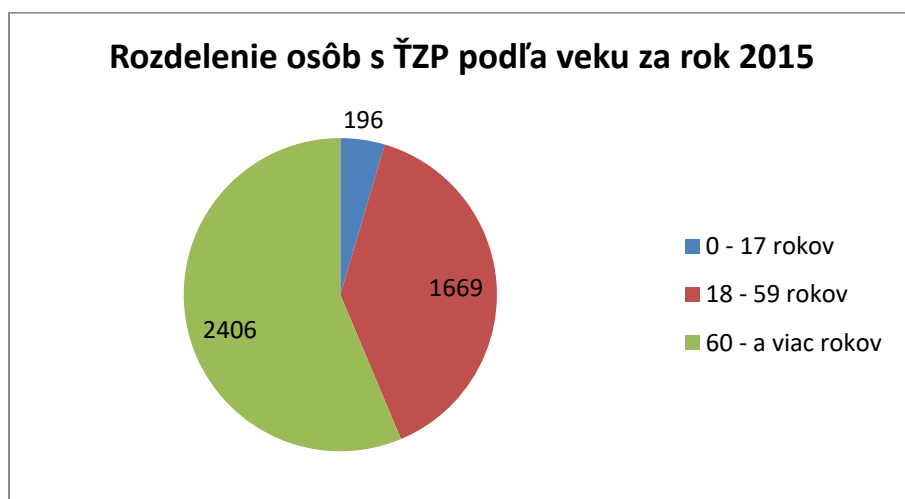
Zdroj: ÚPSVaR Trnava

* I .Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), IV. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Tráviace ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár, XVI. Kombinované postihnutie zraku a sluchu (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.).

Z hľadiska veku predstavujú **najpočetnejšiu skupinu medzi osobami s ŤZP** obyvatelia vo veku **60 a viac rokov (2 406 osôb)**. Tento údaj zahŕňa seniorov s rôznym druhom postihnutia (fyzickým, mentálnym, zrakovým, sluchovým, prípadne kombinovaným). Okrem ochorení pohybového aparátu, ktoré sú častým sprievodným javom starnutia, výrazne narastá počet seniorov s pridruženým ochorením psychického charakteru (Alzheimerova choroba, Parkinsonova choroba, starecká demencia a pod.), ktorí potrebujú špecifickú starostlivosť a sociálne služby.

Osobitnú kategóriu tvoria **zdravotne postihnuté deti a mládež** vo veku 0 – 17 rokov, ktorých bolo podľa údajov ÚPSVaR Trnava v uplynulom roku evidovaných na území mesta spolu **196**.

Graf 7 – Rozdelenie občanov s ŤZP podľa veku

Zdroj: ÚPSVaR Trnava

V roku 2015 bolo v meste Trnava celkovo **2 273 držiteľov preukazu ŤZP**, z toho 983 držiteľov preukazu ŤZP a 1 290 držiteľov preukazu ŤZP so sprievodcom. V roku 2015 bolo v meste Trnava celkovo **1 015 poberateľov príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov** (prevádzka osobného motorového vozidla), **229 poberateľov príspevku na osobnú asistenciu** a **39 poberateľov príspevkov na prepravu**.¹¹

S cieľovou skupinou seniorov, resp. osôb so zdravotným postihnutím súvisí aj štatistika počtu **poberateľov peňažného príspevku na opatrovanie a počtu opatrovaných osôb**.

V analyzovanom období, t. j. v rokoch 2011 až 2015 bol počet poberateľov peňažných príspevkov na opatrovanie, ako aj počet opatrovaných osôb pomerne stabilný. V roku 2015 bolo v meste Trnava evidovaných celkovo 489 poberateľov peňažného príspevku na opatrovanie a celkový počet 500 opatrovaných. V porovnaní s rokom 2011 sa počet poberateľov príspevku na opatrovanie znížil o 7 a počet opatrovaných sa znížil o 10 osôb.

Tabuľka 14 – Počet poberateľov príspevku na opatrovanie a opatrovaných osôb v meste Trnava (k 31. 12. daného roka)

	2011	2012	2013	2014	2015
Počet poberateľov	496	493	499	493	489
Počet opatrovaných	510	505	512	505	500

Zdroj: ÚPSVaR Trnava

Zamestnávanie občanov so zdravotným znevýhodnením

Osoby so zdravotným postihnutím sú zamestnávané predovšetkým v chránených dielnach a na chránených pracoviskách. V súčasnosti pôsobi na území mesta Trnava celkovo **13 chránených dielní**, ktoré zamestnávajú 65 osôb so zdravotným postihnutím. V meste Trnava je taktiež zriadených 30 chránených pracovísk, na ktorých je zamestnaných celkovo 30 osôb so zdravotným postihnutím.

Zoznam chránených dielní a chránených pracovísk pôsobiacich na území mesta Trnava je uvedený v prílohách tohto dokumentu.

¹¹⁾ Údaje poskytol ÚPSVaR Trnava.

Bezbariérové mesto

Mesto Trnava od roku 2008 realizuje v spolupráci s občianskym združením Klub vozičkárov v Trnave a s Úniou nevidiacich a slabozrakých **projekt Bezbariérové mesto**, ktorého zámerom je systematicky vytvárať podmienky pre nezávislý pohyb občanov s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie na území Trnavy. V prvej fáze projektu boli prostredníctvom ankety zmapované najmarkantnejšie problémy, s ktorými zápasia hendikepovaní pri pohybe v meste a zozbierané požiadavky obyvateľov na bezbariérovosť. Tá je dôležitá nielen pre osoby so zdravotným znevýhodnením, ale aj občanov v pokročilom veku, tehotné ženy a osoby sprevádzajúce dieťa v kočiari alebo dieťa do 3 rokov.

V rámci tohto projektu, ktorý zastrešuje **Komisia pre bezbariérovosť**, sa každoročne systematicky odstraňujú existujúce architektonické bariéry v meste a pri nových stavbách sa uplatňujú požiadavky na bezbariérovosť. V roku 2015 bola spracovaná **interaktívna bezbariérová mapa**, ktorej cieľom je pomôcť hendikepovaným občanom pri plánovaní pohybu v meste. V mape sú označené bezbariérové WC, rampy, priechody, objekty a parkovacie miesta pre imobilných. V nadchádzajúcom období je potrebné zabezpečiť zverejnenie mapy na webovej stránke mesta Trnava a jej pravidelnú aktualizáciu.

Za systematické odstraňovanie bariér na území mesta získala trnavská samospráva opakované ocenenia v súťaži Samospráva a Slovensko bez bariér.

Ekonomická aktivita obyvateľov

V štruktúre a počte zamestnancov okresu Trnava podľa odvetví ekonomickej činnosti sa prejavuje priemyselné zameranie mesta Trnava (najmä strojársky, automobilový, kovospracujúci, elektrotechnický, energetický, chemický a potravinársky priemysel). Z nižšie uvedenej tabuľky vyplýva, že najviac zamestnancov je zamestnaných práve v priemysle, z toho viac ako 12 000 v priemyselnej výrobe. Ďalej nasledujú oblasti veľkoobchod a maloobchod, vzdelávanie a verejná správa.

Tabuľka 15 – Štruktúra zamestnancov okresu Trnava podľa odvetví ekonomickej činnosti (SK NACE)

SK NACE	2012	2013	2014	2015
A Pôdohospodárstvo	145	1 471	1 302	1 277
B+C+D+E Priemysel spolu	14 315	13 465	15 201	14 722
<i>B Ťažba a dobývanie</i>	<i>D*</i>	<i>D</i>	<i>D</i>	<i>D</i>
<i>C Priemyselná výroba</i>	<i>13 275</i>	<i>13 069</i>	<i>12 608</i>	<i>12 095</i>
<i>D Dodávka elektriny, plynu, pary</i>	<i>887</i>	<i>D</i>	<i>1 573</i>	<i>1 563</i>
<i>E Dodávka vody</i>	<i>D</i>	<i>D</i>	<i>D</i>	<i>D</i>
F Stavebníctvo	928	812	1 629	1 556
G Veľkoobchod a maloobchod	1 544	2 498	4 348	4 380
H Doprava a skladovanie	2 507	2 428	2 760	2 845
I Ubytovacie a stravovacie činnosti	D	241	556	594
J Informácie a komunikácia	D	D	177	185
K Finančné a poisťovacie činnosti	21	18	453	433
L Činnosti v oblasti nehnuteľností	D	-	704	742
M Odborné, vedecké a technické činnosti	1 292	1 990	1 640	1 752
N Administratívne a podporné služby	873	939	2 929	3 118
O Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	4 515	4 627	3 435	3 433
P Vzdelávanie	4 151	4 138	4 322	4 377
Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1 701	1 893	1 571	1 643
R Umenie, zábava a rekreácia	225	280	384	420
S Ostatné činnosti	519	587	333	517
SPOLU odvetviá ekonomickej činnosti	34 013	35 424	41 744	41 994

* D – dôverné údaje

Zdroj: Štatistický úrad Trnava

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnancov v okrese Trnava bola v roku 2015 **1 070 Eur**, pričom priemerná výška mzdy mužov bola 1 212 Eur a žien 885 eur. Najvyššiu priemernú nominálnu mesačnú mzdu mali zamestnanci pracujúci v odvetví Dodávka elektriny, plynu, pary (mzda vo výške 1 651 Eur). Nasledovali zamestnanci pracujúci v odvetví Odborné, vedecké a technické činnosti (mzda 1 476 Eur) a zamestnanci pracujúci v odvetví Informácie a komunikácia (mzda 1 465 Eur).

Tabuľka 16 – Priemerné nominálne mesačné mzdy zamestnancov okresu Trnava podľa odvetví ekonomickej činnosti (SK NACE)

SK NACE	Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (Eur)		
	rok 2015		
	spolu	muži	ženy
A Pôdohospodárstvo	1 024	1 062	945
B+C+D+E Priemysel spolu	1 258	1 361	997
<i>B Ťažba a dobývanie</i>	D	D	D
<i>C Priemyselná výroba</i>	1 194	1 299	960
<i>D Dodávka elektriny, plynu, pary</i>	1 651	1 700	1 345
<i>E Dodávka vody</i>	D	D	D
F Stavebníctvo	1 006	1 030	855
G Veľkoobchod a maloobchod	918	1 071	796
H Doprava a skladovanie	854	873	796
I Ubytovacie a stravovacie činnosti	504	580	473
J Informácie a komunikácia	1 465	1 735	960
K Finančná a poisťovacie činnosti	1 346	1 721	1 269
L Činnosti v oblasti nehnuteľností	1 234	1 443	949
M Odborné, vedecké a technické činnosti	1 476	1 719	1 059
N Administratívne a podporné služby	804	935	631
O Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	1 103	1 256	988
P Vzdelávanie	871	955	847
Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1 049	1 254	987
R Umenie, zábava a rekreácia	691	739	664
S Ostatné činnosti	601	671	549
Spolu	1 070	1 212	885

D – dôverné údaje

Zdroj: Štatistický úrad Trnava

Ku koncu roka 2015 bolo v okrese Trnava celkovo **1 040 voľných pracovných miest**, z toho 656 pracovných miest vhodných pre absolventov a 15 pracovných miest pre občanov so zdravotným znevýhodnením. Proti predchádzajúcemu roku 2014 ide o výrazný nárast počtu voľných pracovných miest, celkovo o 731 pracovných miest.

Tabuľka 17 – Počet voľných pracovných miest v okrese Trnava (k 31. 12. daného roka)

	2011	2012	2013	2014	2015
Počet voľných pracovných miest	114	84	120	309	1 040
z toho vhodných pre absolventov	58	5	13	174	656
z toho vhodných pre občanov so zdravotným znevýhodnením	2	1	7	7	15

Zdroj: ÚPSVaR Trnava

Nezamestnanosť a chudoba

Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v meste Trnava má od roku 2011 klesajúci trend. V roku 2011 bolo evidovaných celkovo 2 760 uchádzačov o zamestnanie, z toho 1 498 žien. V roku 2015 predstavoval počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie 1 976 obyvateľov mesta, z toho 1 074 žien, čo predstavovalo 4,31% podiel na obyvateľstve v produktívnom veku.

Tabuľka 18 – Vývoj počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie v meste Trnava (k 31. 12. daného roka)

	2011	2012	2013	2014	2015
Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie	2 760	2 747	2 374	2 329	1 976
z toho žien	1 498	1 423	1 292	1 277	1 074
Percentuálny podiel na obyvateľstve v produktívnom veku				4,99 %	4,31 %

Zdroj: ÚPSVaR Trnava

Z celkového počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie v roku 2015 bolo takmer 28 % evidovaných **dlhšie ako 12 mesiacov**. Oproti predchádzajúcemu roku 2014 ide síce o pokles, no v percentuálnom vyjadrení došlo k nárastu podielu dlhodobo nezamestnaných obyvateľov mesta Trnava.

Tabuľka 19 – Počet uchádzačov o zamestnanie v meste Trnava evidovaných dlhšie ako 12 mesiacov (k 31. 12. daného roka)

	2011	2012	2013	2014	2015
Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie	581	794	650	612	551
Percentuálny podiel na celkovom počte evidovaných uchádzačov	21,05 %	28,90 %	27,38 %	26,78 %	27,88 %

Zdroj: ÚPSVaR Trnava

Z pohľadu vekovej štruktúry uchádzačov o zamestnanie bolo v roku 2015 v evidencii ÚPSVaR evidovaných **najviac uchádzačov o zamestnanie vo vekovej kategórii nad 50 rokov** (26,42 % z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie). Nasledovali uchádzači vo veku 25 – 29 rokov (14,07 % z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie) a uchádzači vo veku 35 – 39 rokov (13,66 % z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie). Uchádzači o zamestnanie do 20 rokov tvorili 2,07 % z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie.

Tabuľka 20 – Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie v meste Trnava (k 31. 12. daného roka)

Vek	2014	2015
do 20 r.	66	41
20 – 24 r.	317	242
25 – 29 r.	321	278
30 – 34 r.	284	259
35 – 39 r.	304	270
40 – 44 r.	238	200
45 – 49 r.	199	164
nad 50 r.	600	522
Spolu uchádzači o zamestnanie	2 329	1 976

Zdroj: ÚPSVaR Trnava

Podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov o zamestnanie bolo v roku 2015 evidovaných najviac uchádzačov s úplným stredným odborným vzdelaním (678 uchádzačov), nasledovali uchádzači so

stredným odborným vzdelaním (535 uchádzačov) a uchádzači s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa (318 uchádzačov).

Tabuľka 21 – Vzdelanostná štruktúra uchádzačov o zamestnanie v meste Trnava
(k 31. 12. daného roka)

Stav	2014	2015
Neukončené základné vzdelanie	1	0
Základné vzdelanie	316	284
Nižšie stredné odborné vzdelanie	6	4
Stredné odborné vzdelanie	663	535
Úplné stredné odborné vzdelanie	773	678
Úplné stredné všeobecné vzdelanie	97	71
Vyššie odborné vzdelanie	11	12
Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa	57	51
Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa	385	318
Vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa	20	22
Neurčené	0	1
Spolu uchádzači o zamestnanie	2 329	1 976

Zdroj: ÚPSVaR Trnava

S nezamestnanosťou a ekonomickou aktivitou obyvateľov súvisí aj **aspekt chudoby**. Zdrojom údajov a nástrojom pre meranie chudoby a sociálneho vylúčenia je harmonizované štatistické zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach – EU SILC,¹² ktoré pravidelne uskutočňuje Štatistický úrad SR. Podľa výsledkov EU SILC 2015 bolo ohrozených rizikom chudoby **12,3 %** obyvateľov Slovenska, čo je približne 640 000 osôb. Z porovnania krajov vyplynulo, že obyvatelia Trnavského kraja patria po Bratislavskom kraji medzi najmenej ohrozených rizikom chudoby (**7,9 %**). Podľa ekonomickej aktivity bolo rizikom chudoby ohrozených až 45,7 % nezamestnaných osôb, 6,3 % dôchodcov a 6 % pracujúcich, takže skupinu najviac ohrozenú chudobou predstavujú práve **osoby bez zamestnania**. Podľa typu domácností boli na Slovensku chudobou ohrozené najmä **viacpočetné domácnosti** – domácnosti s 3 a viac závislými deťmi (32,9 %), ďalej nasledovala kategória neúplné domácnosti tvorené osamelými rodičmi s najmenej jedným dieťaťom (29,7 %).¹³

Podľa údajov z ÚPSVaR Trnava v posledných rokoch klesá počet **poberateľov pomoci v hmotnej núdzi** na území mesta. Najväčší pokles bol pritom zaznamenaný v roku 2014 (z 894 na 601 poberateľov), čo pravdepodobne súvisí so zmenou Zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z ktorého vyplynula povinnosť pre poberateľa dávky hmotnej núdzi zúčastniť sa na verejno-prospešných prácach.

Tabuľka 22 – Počet poberateľov pomoci v hmotnej núdzi v meste Trnava (k 31. 12. daného roka)

	2011	2012	2013	2014	2015
Počet poberateľov	932	866	894	601	457
Počet spoločne posudzovaných osôb (vrátane poberateľa)	1309	1191	1258	876	716

Zdroj: ÚPSVaR Trnava

Osoby bez prístrešia

S témou chudoby je priamo prepojená problematika ľudí bez prístrešia. **Bezdomovcom môže byť ktokoľvek** bez ohľadu na pohlavie, vek, vzdelanie a zdravotný stav, zamestnaný, nezamestnaný, závislý alebo abstinent, bývalý väzeň, týraná žena či mladý dospelý po ukončení ústavnej starostlivosti

¹² The European Union Statistics on Income and Living Conditions

¹³ Zdroj: ŠÚ SR - EU SILC 2015

v detskom domove. V Európskej únii bola snaha zjednotiť pohľad na bezdomovectvo a vylúčenie z bývania. Nadnárodná organizácia FEANTSA¹⁴ vyvinula európsku typológiu bezdomovectva a vylúčenia z bývania – tzv. ETHOS¹⁵ ako prostriedok na zlepšenie porozumenia a meranie bezdomovectva v Európe, ktorú správa EÚ prijala.

Podľa ETHOS do kategórie bezdomovcov či ľudí ohrozených bezdomovectvom patrí osoba:¹⁶

1. bez prístrešku (bez možnosti pobytu pod strechou 24 hodín denne, napr. na ulici, v kanáloch či v nocľahárni),
2. bez bytu (osoby v rôznych zariadeniach, napr. v útulkoch, verejných ubytovniach, ako aj osoby, ktoré opúšťajú inštitúcie),
3. bývajúca v neistých podmienkach (osoby, ktorým hrozí vystaňovanie, obe domáceho násillia, domácnosti v bytoch bez právneho nároku),
4. bývajúca v neprimeraných podmienkach (priveľa ľudí v byte, zlý technický stav budovy, mimo pitnej vody a elektriny, rôzne provizórne stavby, maringotky).

V praxi to znamená, že v EÚ sa za bezdomovcov nepovažujú len ľudia, ktorí sú priamo viditeľní na ulici či v nocľahárňach a útulkoch, ale aj tí skrytí, potulujúci sa z ubytovne na ubytovňu alebo z bytu do bytu, s občasnými zastávkami na ulici. Tiež ľudia, ktorí sa zatiaľ nachádzajú v rôznych inštitúciách, napr. vo väzniciach, zdravotníckych zariadeniach či azylových domoch, avšak keď ich opustia, nemajú kde ísť. Za potenciálnych bezdomovcov sa považujú aj ľudia, ktorým bezprostredne hrozí strata ich prístrešku, napríklad obe domáceho násillia alebo nezamestnaní bez príjmu, ktorí nie sú schopní platiť nájomné, hypotéky alebo exekúcie. Takisto ľudia, ktorí bývajú v neprimeraných podmienkach, t. j. bez vody, bez elektriky, v chátrajúcich obydliach či príbytkoch, ktoré vôbec nespĺňajú kritériá domova, ako napr. maringotky či záhradné chatky.

Bezdomovci sa väčšinou sústreďujú vo veľkých mestách, pretože v nich majú najlepšie šance na prežitie. Väčšina bezdomovcov má miesto trvalého bydliska, ale neobýva ho z rôznych príčin (sú v domácnosti nežiaduci, nechce ich pustiť niektorý z rodinných príslušníkov alebo kvôli nezhodám odišli z vlastnej vôle a pod.). Najväčšiu skupinu bezdomovcov tvoria najmä muži od 30 do 50 rokov. V poslednom období však k tejto skupine pribúda aj veľa žien a dokonca úplných rodín s maloletými deťmi. Riziková skupinu tvorí aj mládež od 18 do 25 rokov. Veľa mladých ľudí prichádza na ulicu z detských domovov či pre zlú rodinnú situáciu (alkoholizmus rodičov, katastrofálna finančná situácia) alebo pre drogy. Väčšinou sú to ľudia bez stabilných sociálnych väzieb, čo v praxi znamená, že sa pri riešení krízovej situácie nemajú o koho oprieť. Riešenie najrôznejších problémov býva pre nich oveľa ťažšie ako pre človeka z bežnej spoločnosti. To spôsobuje ich „zlyhanie“ uplatnenia sa v spoločnosti a odsúva ich do kolónky „bezdomovec“.¹⁷

Americká národná koalícia bezdomovcov (NHC – National homeless coalition) určila desať najčastejších príčin bezdomovectva. Podľa nich je bezdomovectvo zapríčinené nasledovnými skutočnosťami (zoradené od tých, ktoré najväčšou mierou prispievajú k bezdomovectvu):¹⁸

- nedostatok cenovo dostupných bytov
- vysoká nezamestnanosť,
- nízke mzdy,
- odchod z inštitúcií,
- domáce násillie,
- psychická alebo fyzická choroba,
- rozvod,
- smrť,
- strata zamestnania,
- návrat z výkonu trestu.

Mesto Trnava nemá k dispozícii presný údaj o počte ľudí bez prístrešia zdržiavajúcich sa na území mesta, pretože zmapovanie tejto cieľovej skupiny je problematické. Odbor sociálny Mestského úradu v Trnave eviduje iba ľudí bez prístrešia, ktorí požiadali Mesto Trnava o poskytnutie služby

¹⁴ Európska federácia národných organizácií pracujúcich s bezdomovcami

¹⁵ ETHOS = European Typology of Homelessness and housing exclusion

¹⁶ zdroj www.feantsa.org

¹⁷ Zdroj: Nina Beňová : Bezdomovci, ľudia ako my, 2008

¹⁸ zdroj: www.nationalhomeless.org

v nocľahárni. Evidencia nezahŕňa občanov, ktorí požiadali Mesto Trnava o inú formu sociálnej služby (napr. o sociálne poradenstvo, jednorazovú sociálnu dávku a pod.). Rovnako nie sú zmapovaní občania bez prístrešia, ktorí sa nachádzajú na území mesta, no neprejavili záujem o poskytnutie pomoci.

Tabuľka 23 – Počet ľudí bez prístrešia, ktorí požiadali Mesto Trnava o poskytnutie služby v nocľahárni v r. 2012 – 2015

Rok	Muži		Ženy		Spolu
	Počet evidovaných	Z toho nových	Počet evidovaných	Z toho nových	
2012	74	34	19	4	93
2013	82	32	25	14	107
2014	57	19	25	8	82
2015	45	15	23	4	68

Zdroj: MsÚ Trnava

O početnosti tejto cieľovej skupiny čiastočne vypovedajú údaje Trnavskej arcidiecéznej charity, ktorá je na území mesta jediným poskytovateľom sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre jednotlivcov. Nízkoprahové denné centrum evidovalo za kalendárny rok 2016 spolu približne **250 klientov**, medzi ktorých patria nielen osoby bez prístrešia, ale aj obyvatelia nachádzajúci sa v ťažkej životnej situácii. Priemerný denný počet klientov je 40, pričom v zimných mesiacoch je návštevnosť centra vyššia (viac ako 50 klientov denne) ako v lete. Niektorí klienti zotrvávajú v centre počas celej doby prevádzkových hodín, iní využívajú len niektoré služby poskytované v centre (napr. poradenstvo, sociálny šatník, raňajky, možnosť osobnej hygieny a využitia pracovne).

Národnostné menšiny

V roku 2015 žilo na území mesta Trnava celkovo 1 126 obyvateľov s iným ako slovenským občianstvom (1,75 % z celkového počtu obyvateľstva mesta). Najviac obyvateľov bolo v tomto roku z ostatných krajín Európy, a to 981. Nasledovali obyvatelia s ázijským občianstvom (74 obyvateľov), americkým občianstvom (30 obyvateľov) a s africkým a nešpecifikovaným občianstvom v súvislosti s osobami bez štátnej príslušnosti (po 19 obyvateľov). V porovnaní s rokom 2011 stúpol počet obyvateľov s iným než slovenským štátnym občianstvom, a to o 96 obyvateľov. Najvýraznejší nárast zaznamenali obyvatelia s ázijským štátnym občianstvom, oproti roku 2011 stúpila ich početnosť o 72 %.

Tabuľka 24 – Bilancia obyvateľstva mesta Trnava podľa štátneho občianstva (k 31. 12. daného roka)

Svetadiel / Krajina	2011	2012	2013	2014	2015
Európa: ostatné krajiny	912	952	873	896	981
Afrika	20	21	17	18	19
Amerika	32	32	30	30	30
Ázia	43	55	64	67	74
Oceánia	4	4	3	3	3
Nešpecifikované v súvislosti s osobami bez štátnej príslušnosti	19	19	19	19	19
Spolu	1 030	1 083	1 006	1 033	1 126

Zdroj: MsÚ Trnava

V rámci sociálnych služieb si špecifickú pozornosť vyžadujú aj obyvatelia z **marginalizovanej rómskej komunity**. U tejto cieľovej skupiny je vysoký predpoklad využívania spektra sociálnych služieb, ako aj výkonu opatrení SPODaSK.

Základným východiskovým materiálom pre zber údajov s osobitným zreteľom na rómske komunity je *Atlas Rómskych komunit 2013*. Podľa neho je na území trnavského samosprávneho kraja (ďalej iba TTSK) evidovaná marginalizovaná rómska komunita, ktorej odhadovaná početnosť je celkovo **5 707** obyvateľov. Celkovo z 251 obcí TTSK má rómsku komunitu 76 obcí, čo je cca 30 %. Na základe uvedeného sa odhadoval počet obyvateľov rómskej komunity v Trnave v roku 2013 z celkového počtu 65 078 obyvateľov na **1 626** Rómov. Odstránením jedného z objektov v lokalite s najväčšou koncentráciou Rómov v meste v roku 2014 prišlo k ich rozptýlu do širšieho územia. Z tohto dôvodu sa odhadovaný počet Rómov v meste následne znížil na približne **1 200**. Najväčšia koncentrácia Rómov na území mesta je evidovaná v lokalite Coburgova, kde ich žije približne **271**, z toho **124** detí vo veku od 0 – 16 rokov (*Zdroj: MsÚ Trnava*). Údaje o počte obyvateľov rómskej komunity v danej lokalite sú však iba orientačné, vzhľadom na ich častú migráciu v rámci územia.

3.3 Prehľad užívateľov a žiadateľov o sociálne služby na území mesta

V rámci sociálno-demografickej analýzy obyvateľstva mesta Trnava a ich potrieb v sociálnej oblasti bolo identifikovaných viacero skupín potenciálnych prijímateľov sociálnych služieb. O viacerých z nich sa však nevedú presné štatistiky a ich reálny počet na území mesta nie je známy (napr. užívatelia drog, osoby pracujúce v sexbiznise, obyvatelia bez prístrešia a pod.). Niektorí potenciálni prijímatelia sociálnych služieb zostávajú skrytí, pokiaľ nepožiadajú o pomoc sami, resp. ľudia z ich okolia (napr. obeť násillia, týrané a zneužívané deti, ženy, rodiny a jednotlivci na hranici chudoby a pod.). Potenciálnymi príjemcami sociálnych služieb môžu byť samozrejme aj ďalšie skupiny obyvateľov, ktoré v tabuľke neuvádzame (napr. utečenci, obeť prírodných katastrof, požiarov a pod.)

Zmapovanie početnosti cieľových skupín v čo najväčšej možnej miere je základným predpokladom pre dobré nastavenie a následne poskytovanie sociálnych služieb. Vzhľadom na vyššie uvedené je zmapovanie skupín, početnosť ktorých nie je známa, a monitorovanie ich potrieb zaradené medzi aktivity KPSS.

Tabuľka 25 – Skupiny potenciálnych prijímateľov sociálnych služieb k 31. 12. 2015

Cieľová skupina	Počet osôb
Seniori (Osoby staršie ako 65 rokov)	9 647
Seniori s pridruženým zdravotným postihnutím	2406
Deti a mládež so zdravotným znevýhodnením (0 – 17 rokov)	196
Dospelé osoby s ŤZP (18 – 59 rokov)	1669
Opatrované osoby	500
Domáci opatrovatelia (Poberatelia príspevku na opatrovanie)	489
Rodiny, resp. osamelé matky s deťmi v krízovej situácii	neznámy
Deti a mládež, ktorým bolo uložené opatrenie SPODaSK	neznámy – údaje iba za okres
Mladí dospelí po ukončení ústavnej starostlivosti	9
Nezamestnaní (evidovaní uchádzači o zamestnanie)	1 976
z toho dlhodobo nezamestnaní	551
Poberatelia dávok v hmotnej núdzi	457
Rómovia	neznámy (odhad približne 1200 občanov)
Osoby bez prístrešia	neznámy (odhad približne do 200 občanov)
Osoby drogovu závislé a závislé na alkohole	neznámy
Osoby po liečbe závislosti	neznámy
Osoby pracujúce v sexbiznise	neznámy
Osoby HIV pozitívne a choré na AIDS	neznámy

Zdroj: vlastné spracovanie

3.4 Analýza poskytovateľov sociálnych služieb v meste Trnava

Sociálne služby na území mesta Trnava sú poskytované verejnými a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb v zmysle zák. č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je zabezpečovaný v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon o sociálnych službách umožňuje poskytovanie sociálnych služieb viacerými **formami**:

- a) **ambulantnou formou**, pri ktorej fyzická osoba dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie,
- b) **terénnou formou**, v prirodzenom sociálnom prostredí klienta,
- c) **pobytovou formou** poskytovanou v zariadení, ak je súčasťou sociálnej služby ubytovanie (celoročná alebo týždenná sociálna služba),
- d) **inou formou** podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava, najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

Poskytovanie terénnej formy sociálnej služby alebo ambulantnej sociálnej služby má prednosť pred pobytovou sociálnou službou.

V zmysle § 12 Zákona o sociálnych službách sa sociálne služby delia **podľa druhu** nasledovne:

a) sociálne služby krízovej intervencie:

- terénna sociálna služba krízovej intervencie,
- sociálna služba v zariadeniach, ktorými sú: nízkoprahové denné centrum, integračné centrum, komunitné centrum, nocľaháreň, útulok, domov na polceste, zariadenie núdzového bývania, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu;

b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi:

- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života,
- poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
- služba včasnej intervencie;

c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku:

- poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek,
- domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“),
- prepravná služba,
- sprievodcovská služba a predčítacia služba,
- tlmočnická služba,
- sprostredkovanie tlmočnickej služby,
- sprostredkovanie osobnej asistencie,
- požičiavanie pomôcok;

d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií:

- monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií;

e) podporné služby:

- odľahčovací služba,
- pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
- poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
- podpora samostatného bývania,
- poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
- poskytovanie sociálnej služby v práci,
- poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

V zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele sú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonávané v nasledujúcich zariadeniach: detský domov, detský domov pre maloletých bez sprievodu, krízové stredisko, resocializačné stredisko pre drogový závislý a inak závislý (ďalej len „resocializačné stredisko“) a v iných zariadeniach zriadených na vykonávanie opatrení podľa tohto zákona.

Sociálne služby krízovej intervencie na území mesta Trnava

Sociálne služby krízovej intervencie sa poskytujú na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby nachádzajúcej sa v núdzi. Takáto služba je pre fyzickú osobu ľahko dostupná najmä vzhľadom na miesto, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava, a na výšku úhrady za sociálnu službu. Cieľom sociálnej služby je uľahčiť fyzickej osobe kontakt so sociálnym prostredím, prístup k sociálnym službám alebo k podpore a pomoci poskytovanej podľa osobitných predpisov, a tým podporiť jej začlenenie do spoločnosti.

Na území Trnavy poskytujú sociálne služby krízovej intervencie verejní i neverejní poskytovatelia. V meste však nie je vybudovaná kompletná sieť služieb krízovej intervencie pre jednotlivé cieľové skupiny. Absencia viacerých zariadení krízovej intervencie v Trnave má za následok, že sociálne služby a pomoc občanom nie sú systematické a komplexné, čo v konečnom dôsledku často znemožňuje úspešne a natrvalo vyriešiť ich nepriaznivú sociálnu situáciu.

Sociálne služby krízovej intervencie podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách na území mesta Trnava k 31. 12. 2015				
Poskytovateľ / Zriaďovateľ	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Cieľová skupina	Miesto poskytovania sociálnej služby / kapacita
Stredisko sociálnej starostlivosti / Mesto Trnava	nocľaháreň	pobytová celoročná	jednotlivci v ťažkej životnej situácii, osoby bez prístrešia	Coburgova 26 – 28, Trnava / kapacita 30 miest
Záujmové združenie Rodina	Azylový dom TAMARA – útulok a zariadenie núdzového bývania	pobytová celoročná, ambulantná	matky s deťmi, osamelé ženy v kríze	Okružná 20, 917 01 Trnava / kapacita 12 miest
Trnavská arcidiecézna charita	nízkoprahové denné centrum	ambulantná	jednotlivci v ťažkej životnej situácii, osoby bez prístrešia	Hlavná 43, 917 01 Trnava / kapacita 35 miest
Centrum MAK OZ SPDDD Úsmev ako dar	nízkoprahové centrum	ambulantná, terénna	deti, rodiny, MRK	Coburgova 26, Trnava / kapacita max. 30 – 40 detí

Centrum Koburgovo, n. o.	komunitné centrum	ambulantná, terénna	deti, rodiny, MRK	Limbová 7, Trnava / kapacita 15 miest
Centrum pomoci pre rodinu	špecializované sociálne poradenstvo, vykonávanie opatrení SPOD a SK	ambulantná, terénna	rodiny s deťmi	Štefánikova 46, 917 01 Trnava

Zdroj: vlastné spracovanie

Zariadenia a služby krízovej intervencie zriadené v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí na území mesta Trnava k 31. 12. 2015 a o sociálnej kuratele				
Poskytovateľ / Zriaďovateľ	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Cieľová skupina	Miesto poskytovania sociálnej služby
Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny	detský domov	pobytová celoročná	deti a mládež v náhradnej ústavnej starostlivosti (0 – 25 rokov)	Botanická 46, Trnava / kapacita 84 miest
TTSK	krízové stredisko	pobytová celoročná	deti v krízovej situácii, týrané ženy, matky s deťmi	Podjavorinskej 36, 917 00 Trnava Kapacita: 20 miest pre deti v krízovej situácii, 8 miest pre matky s deťmi v krízovej situácii
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny – pracovisko Trnava	štátna správa v oblasti SPODaSK			J. Bottu 4, Trnava
OZ Otvorené srdce – Ambulantné krízové centrum	výkon opatrení SPODaSK, základné a špecializované sociálne poradenstvo	ambulantná	látkové závislosti – prevencia, poradenstvo	Starohájska 2, 917 08 Trnava
OZ Združenie STORM	výkon opatrení SPODaSK, základné a špecializované sociálne poradenstvo	ambulantná, terénna	osoby užívajúce drogy, osoby pracujúce v sexbiznise	Konštantína Čulena 12, Trnava
OZ Návrat	výkon opatrení SPODaSK, základné a špecializované sociálne poradenstvo	ambulantná, terénna	náhradná rodinná starostlivosť (NRS)	Poradenské centrum, Trhová 2, 917 01 Trnava
SPDDD Úsmev ako dar – pobočka Trnava	výkon opatrení SPODaSK, základné a špecializované soc. poradenstvo	ambulantná, terénna	NRS, mladí po ukončení ústavnej starostlivosti, rodiny v kríze	Námestie Jozefa Herdu č. 1, 917 01 Trnava

Centrum Koburgovo, n. o.	zariadenie na vykonávanie opatrení SPODaSK	ambulantná, terénna	rodiny s deťmi, MRK	Limbová 7, Trnava

Zdroj: vlastné spracovanie

Sociálne služby dlhodobej starostlivosti na území mesta Trnava zriadené v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov

Medzi sociálne služby dlhodobej starostlivosti patria najmä sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie **z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku**. Môžu byť poskytované terénnou (napr. opatrovateľská služba), ambulantnou (napr. v denných stacionároch) alebo pobytovou formou (v zariadeniach pre seniorov, zariadeniach opatrovateľskej služby, domovoch sociálnych služieb a pod.)

Prehľad týchto sociálnych služieb poskytovaných na území mesta Trnava je pre ľahšiu orientáciu rozdelený do dvoch častí: na terénne a ambulantné služby a na pobytové služby.

Terénne a ambulantné sociálne služby na území mesta Trnavy k 31. 12. 2015				
Poskytovateľ /Zriaďovateľ	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Cieľová skupina	Miesto poskytovania sociálnych služieb
Stredisko sociálnej starostlivosti / Mesto Trnava	opatrovateľská služba	terénna	osoby odkázané na pomoc inej osoby	v domácom prostredí klienta
Trnavská arcidiecézna charita	opatrovateľská služba, špecializované sociálne poradenstvo	terénna	osoby odkázané na pomoc inej osoby	v domácom prostredí klienta
Katolícka jednota Slovenska, Oblastné centrum Trnava	opatrovateľská služba	terénna	osoby odkázané na pomoc inej osoby	v domácom prostredí klienta
SENIORKA, n. o.	opatrovateľská služba	terénna	seniori, zdravotne, fyzicky a sociálne znevýhodnení občania	v domácom prostredí klienta
SATIS – Agentúra domácej opatrovateľskej služby	opatrovateľská služba	terénna	seniori, deti	v domácom prostredí klienta
Trnavská asociácia sluchovo postihnutých	tlmočnická služba, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov	terénna	osoby so sluchovým postihnutím	K. Čulena 12, 917 01 Trnava

Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých Trnavského kraja – občianske združenie	špecializované sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, sociálna rehabilitácia, tlmočnícka služba	terénna a ambulantná	fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (sluchovo)	Novosadská ul. 4, Trnava
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, n. o. – krajské stredisko Trnava	základné a špecializované sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, sprievodcovská a predčítacia služba, požičiavanie pomôcok	terénna a ambulantná	ťažko zrakovo postihnutí, slabozrakí a ich rodinní príslušníci	Trhová 2, Trnava
Zväz postihnutých civilizačnými chorobami v SR – Región Trnava	základné sociálne a zdravotné poradenstvo pre postihnutých civilizačnými chorobami, primárna a sekundárna prevencia	ambulantná	Osoby so zdravotným postihnutím	Vančurova 1, 91701 Trnava
KRUH, n. o.	základné sociálne poradenstvo	ambulantná	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii	Ružindolská 11, 917 01 Trnava
Slovenský zväz telesne postihnutých, Krajské centrum Trnava	základné sociálne poradenstvo	ambulantná, terénna	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii	Vančurova 1, 91701 Trnava
SVETLO, n. o.	požičiavanie pomôcok	ambulantná	fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím	Františkánska 2, 917 01
Záujmové združenie Rodina	denný stacionár	ambulantná	seniori odkázaní na pomoc iných FO alebo seniori, ktorí potrebujú sociálnu službu z iných dôvodov	Okružná 20, 917 01 Trnava / kapacita 15 miest
Domov sociálnych služieb pre dospelých satelit Zavar (DSSpD Zavar) – pracovisko Trnava	denný stacionár	ambulantná	osoby so zdravotným postihnutím	Stromová, Trnava / kapacita 30 miest
Stacionár NÁŠ DOM, n. o.	denný stacionár	ambulantná	plnoleté osoby odkázané na pomoc iných FO – osoby so zdravotným postihnutím	Beethovenova 20, 917 08 Trnava / kapacita 16 miest

Stredisko Evanjelickej DIAKONIE so sídlom v Trnave	denný stacionár	ambulantná	plnoleté osoby odkázané na pomoc iných FO – osoby so zdravotným postihnutím	Kalinčiakova 45, 917 01 Trnava / kapacita 15 miest
Stredisko sociálnej starostlivosti / Mesto Trnava	denné centrum	ambulantná	seniori	Ľudová 14, Trnava
	denné centrum	ambulantná	seniori	Novosadská 4, Trnava
	denné centrum	ambulantná	seniori	Beethovenova 24, Trnava
	denné centrum	ambulantná	seniori	Limbová 11, Trnava
	denné centrum	ambulantná	seniori	Hospodárska 35, Trnava
	denné centrum	ambulantná	seniori	VI. Clementisa 51, Trnava
	denné centrum	ambulantná	seniori	Hlavná 17, Trnava
	denné centrum	ambulantná	seniori	Dedinská 9, Trnava – Modranka
	jedáleň	ambulantná	seniori	Mozartova 10, Trnava
	jedáleň	ambulantná	seniori	VI. Clementisa 51, Trnava

Zdroj: vlastné spracovanie

Pobytové služby na území mesta Trnava k 31. 12. 2015				
Poskytovateľ / Zriaďovateľ	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Cieľová skupina	Miesto poskytovania sociálnych služieb / Kapacita
Stredisko Evanjelickej DIAKONIE so sídlom v Trnave	zariadenie pre seniorov	pobytová celoročná	seniori odkázaní na pomoc iných FO alebo seniori, ktorí potrebujú sociálnu službu z iných dôvodov	Kalinčiakova 45, 917 01 Trnava / kapacita 40 miest
	domov sociálnych služieb	pobytová celoročná	plnoleté osoby odkázané na pomoc iných FO	Kalinčiakova 45, 917 01 Trnava / kapacita 5 miest
Mesto Trnava	Zariadenie pre seniorov v Trnave	pobytová celoročná	seniori odkázaní na pomoc iných FO alebo seniori, ktorí potrebujú sociálnu službu	T. Vansovej 5, 917 01 Trnava / kapacita 150 miest

			z iných dôvodov	
SVETLO n. o.	SVETLO – Domov pre seniorov – Zariadenie pre seniorov	pobytová celoročná	seniori odkázaní na pomoc iných FO alebo seniori, ktorí potrebujú sociálnu službu z iných dôvodov	Františkánska 2, 917 01 Trnava / kapacita 15 miest
	zariadenie opatrovateľskej služby	pobytová celoročná	osoby odkázané na pomoc iných FO	Františkánska 2, 917 01 Trnava / kapacita 3 miesta
Stredisko sociálnej starostlivosti / Mesto Trnava	zariadenie opatrovateľskej služby	pobytová celoročná	plnoleté osoby odkázané na pomoc iných FO	Coburgova 24, 917 01 Trnava / kapacita 24 miest
	zariadenie opatrovateľskej služby	pobytová celoročná	plnoleté osoby odkázané na pomoc iných	Hospodárska 62, 917 01 Trnava / kapacita 32 miest

Zdroj: vlastné spracovanie

Ostatné subjekty poskytujúce sociálne služby na území mesta Trnava, ktoré nie sú zapísané v registri poskytovateľov sociálnych služieb TTSK

Okrem registrovaných poskytovateľov sociálnych služieb vykonávajú na území mesta činnosť v sociálnej oblasti aj iné subjekty. Sú to napríklad centrá pedagogicko-psychologického a špeciálno-pedagogického poradenstva, no predovšetkým občianske a záujmové združenia venované rôznym druhom zdravotného postihnutia a civilizačným chorobám. Z pohľadu sociálnych služieb tieto subjekty poskytujú najmä základné sociálne poradenstvo a realizujú preventívne, osvetové a vzdelávacie aktivity. **Ich najväčší význam však spočíva v dlhodobej podpore a združovaní svojich členov a vytváraní svojpomocných komunit.**

Prehľad ostatných subjektov pôsobiach v sociálnej oblasti na území mesta k 31. 12. 2015

Poskytovateľ / Zriaďovateľ	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Cieľová skupina	Miesto poskytovania sociálnych služieb
Denný psychiatrický stacionár pri Psychiatrickom oddelení FN Trnava	denný stacionár pre psychiatrických pacientov	ambulantná	pacienti s psychiatrickými diagnózami (depresie, psychózy, organické poruchy, závislosti)	A. Žarnova 11, Trnava
Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie /Okresný úrad Trnava	výchovné poradenstvo, preventívne aktivity, krízová intervencia, vykonávanie opatrení SPODaSK	ambulantná	deti	M. Sch. Trnavského 2, 917 01 Trnava

Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva (pri Spojenej škole)	výchovné poradenstvo a prevencia, komplexná psychologická, terapeutická a špeciálno-pedagogická diagnostika a prognostika, poradenstvo a intervencia	ambulantná	deti a mládež so ZP a deti s vývinovými poruchami učenia	Ulica L. van Beethovena 27, Trnava
Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva	komplexná špeciálnopedagogická činnosť, psychologická, poradenská, preventívna, metodická, výchovnovzdelávacia, sociálna a zdravotná činnosť	ambulantná	deti a mládež so ZP a s vývinovými poruchami	Čajkovského 55, Trnava
OZ Pomoc obetiam násilia	špecializované sociálne poradenstvo, vykonávanie opatrení SPODaSK	ambulantná		Poradňa, Trhová 2, 917 01 Trnava
Laura, združenie mladých	špecializované sociálne poradenstvo, vykonávanie opatrení SPODaSK	ambulantná, terénna		Krížová 12, 917 01 Trnava
OZ rodičov a priateľov detí s kombinovaným postihnutím ISKIERKA	sociálne poradenstvo, voľnočasové aktivity	ambulantná	rodiny s deťmi s kombinovaným ZP	Ulica L. van Beethovena 20, Trnava
OZ ZVONČEK pri Spojenej škole	združenie rodičov, výmena skúseností pri výchove a vzdelávaní detí	ambulantná	rodiny s deťmi so ZP	Čajkovského ulica 50, Trnava
OZ Kubináci	poradenstvo pre zdravotne postihnuté deti a mládež a ich rodiny, rehabilitačno-ozdravovacie pobyty, voľnočasové aktivity, podpora vzdelávania a následného uplatnenia detí a mládeže so ZP	ambulantná	deti a mládež so ZP a ich rodiny	Ulica Andreja Kubinu 34, Trnava
NEZÁBUDKA pri Špeciálnej základnej škole internátnej	podpora pozitívneho rozvoja detí s mentálnym postihnutím a s kombinovaným postihnutím	ambulantná	deti s mentálnym postihnutím a s kombinovaným postihnutím – žiaci školy	Spojná ulica 6, Trnava
Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím	podpora a poradenstvo rodinám, rehabilitačno-integračné pobyty	ambulantná	osoby s mentálnym postihnutím a ich rodiny	Ulica Trhová 2, Trnava
Liga proti rakovine	prevencia onkologických ochorení, vzdelávanie a poradenstvo pre	ambulantná	verejnosť, onkologickí pacienti	Vančurova 1, Trnava

	onkologických pacientov			
Liga zdravia Slovensko	osвета a vzdelávanie v oblasti podpory zdravého životného štýlu	ambulantná	verejnosť	Ferka Urbánka 1, Trnava
Slovenská liga celiakov	pomoc a podpora občanom postihnutých celiakálnym ochorením prekonávať psychické a spoločenské problémy	ambulantná	občania postihnutí celiakálnym ochorením všetkých vekových kategórií	Radlinského 1, Trnava
ILCO – klub stomikov	pomoc a podpora stomikom a ich rodinám	ambulantná	stomici a ich rodiny	Vančurova 1, Trnava
Klub sclerosis multiplex	sociálne poradenstvo, hipoterapia, vzdelávacie kurzy, rodinné a benefičné programy, rekondično-rehabilitačné pobyty	ambulantná	ľudí s diagnózou sclerosis multiplex a ich rodiny	Vančurova 1, Trnava
Klub vozičkárov	sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, vzdelávacie aktivity, pomoc pri odstraňovaní architektonických bariér	ambulantná	osoby s telesným postihnutím	Hospodárska 84, Trnava
Centrum pre rast osobnosti, o. z.	psychologické poradenstvo pre jednotlivcov, páry a rodiny	ambulantná	deti, mládež, dospelí,	Štefánikova 6, Trnava

Zdroj: vlastné spracovanie

Iné služby pre rodiny s deťmi do 3 rokov (nad rámec zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách)

Keďže v čase spracovania KPSS bol pripravovaný návrh novely Zákona o sociálnych službách, ktorý o. i. legislatívne upravuje poskytovanie starostlivosti o dieťa do 3 rokov veku v systéme sociálnych služieb v rámci zosúladovania rodinného a pracovného života, boli v rámci analýzy poskytovateľov sociálnych služieb zmapované aj tieto služby.

Iné služby pre rodiny s deťmi do 3 rokov na území mesta Trnava k 31. 12. 2015				
Poskytovateľ / Zriaďovateľ	Druh služby	Forma sociálnej služby	Cieľová skupina	Miesto poskytovania sociálnych služieb
Mestské detské jasle / Mesto Trnava	detské jasle	ambulantná	deti vo veku od 1 – 3 rokov	Ulica Hodžova 38, Trnava

Detské jasle Tulipán	detské jasle	ambulantná	deti od 6 mesiacov do 3 rokov	Ulica Markovičova 44, Trnava
Kúzelná škôlka	detské jasle	ambulantná	deti od 18 mesiacov do 6 rokov	Ulica Markovičova 40, Trnava
Detské opatrovateľské centrum, s. r. o.	opatrovateľské centrum	ambulantná	deti od 6 mesiacov do 3,5 roka	Ulica J. Bottu 74, Trnava
Ako u mamy, n. o.	detské jasle	ambulantná	deti od 6 mesiacov do 3 rokov	Ulica Hospodárska 36, Trnava
Malý princ	opatrovateľské centrum	ambulantná	deti od 6 mesiacov do 5 rokov	Ulica sv. Cyrila a Metoda 48, Trnava
Trnavské materské centrum	materské centrum	ambulantná	matky s deťmi	Okružná ulica 20, 917 01 Trnava
Materské centrum Mama klub	materské centrum	ambulantná	matky s deťmi	Ulica Limbová 4, 917 01 Trnava

Zdroj: vlastné spracovanie

Súčasťou analýzy poskytovateľov sociálnych služieb bol aj **dotazníkový prieskum** v oblasti poskytovania sociálnych služieb na území mesta, do ktorého sa zapojilo 22 poskytovateľov sociálnych služieb (z celkovo 25 oslovených). Najdôležitejšie závery z dotazníkového zisťovania boli zapracované do SWOT analýzy. Kompletne vyhodnotenie dotazníka tvorí prílohu č. 4 KPSS.

Závery z analýzy poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta Trnava

Po analýze poskytovania sociálnych služieb v meste Trnava možno konštatovať, že okrem registrovaných verejných a neverejných poskytovateľov, zabezpečujú niektoré sociálne služby aj iné subjekty (najmä občianske a záujmové združenia). Napriek relatívne širokej škále poskytovateľov a neregistrovaných subjektov na území mesta **absentujú** viaceré druhy sociálnych služieb, resp. opatrení SPOD a SK, čo má za následok neschopnosť vytvoriť kompletnú sociálnu sieť pre jednotlivé cieľové skupiny.

Prehľad chýbajúcich sociálnych služieb na území mesta Trnava:

a) sociálne služby krízovej intervencie:

- útulok pre jednotlivcov a útulok pre rodiny s deťmi, domov na polceste, nízkoprahové kontaktné centrum pre užívateľov drog a osoby pracujúce v sexbiznise, integračné centrum;

b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi:

- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života,
- poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
- služba včasnej intervencie;

c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku:

- prepravná služba;

d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií:

- monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií;

e) podporné služby:

- podpora samostatného bývania,
- poskytovanie sociálnej služby v práci,
- poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

Viacere sociálne služby sú poskytované **v obmedzenej miere**, ktorá nepokrýva aktuálne potreby obyvateľov mesta. Z dlhodobého hľadiska budú tieto služby vzhľadom na prognózy vývoja stavu obyvateľstva nedostatočné:

- terénna sociálna práca s jednotlivcami v ťažkých životných situáciách,
- terénna sociálna práca a krízová intervencia v rodinách,
- výkon opatrení SPODaSK zameraný na sanáciu rodín,
- odľahčovací služba,
- nízkoprahové centrá pre deti a rodiny, resp. komunitné centrá vo všetkých častiach mesta,
- denné stacionáre pre osoby so zdravotným znevýhodnením (nedostatočná kapacita),
- pobytové zariadenia – Zariadenie opatrovateľskej služby, Zariadenie pre seniorov (nedostatočná kapacita).

Pri holistickom prístupe, ktorý spočíva v riešení sociálnych problémov občanov nielen rezortne, ale integrálne v nadväznosti na ďalšie oblasti ich života (najmä bývanie, práca, vzdelanie), boli ako najzásadnejšie témy pomenované:

- **bývanie** – krízové bývanie pre rodiny alebo osamelých rodičov s deťmi, cenovo dostupné nájomné byty pre jednotlivcov a rodiny s deťmi, štartovacie byty pre mladých,
- **zamestnanie** – absencia sociálneho podniku na území mesta, v ktorom by boli vytvorené podmienky pre zamestnávanie ľudí v ťažkej životnej situácii (napr. osoby bez prístrešia, MRK, klientky krízového centra a azylového domu, odchovanci DeD a pod.), nedostatok chránených dielní pre osoby so zdravotným postihnutím,
- **vzdelávanie** – nedostatočne vytvorené podmienky pre inkluzívne vzdelávanie detí a mládeže so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami.

3.5 Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a obyvateľov mesta Trnava

Do dotazníkového zisťovania, ktoré bolo realizované v rámci prípravy Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Trnava 2016 – 2020, sa zapojilo celkovo **1 493** obyvateľov mesta Trnava. Vzhľadom na obsažnosť dát uvádzame v tejto časti dokumentu iba hlavné závery, pričom kompletne vyhodnotenie dotazníkového zisťovania tvorí prílohu č. 3 KPSS.

Závery z dotazníkového zisťovania:

- **Zdroj informácií o sociálnych službách** – na získavanie informácií o sociálnych službách obyvatelia najviac využívajú internet (47,5 % respondentov), následne úrady (MsÚ, ÚPSVaR a iné 39,2 % respondentov), pričom tento informačný zdroj je najdôležitejší pre seniorov. Viac ako štvrtina opýtaných by taktiež informácie získala od človeka s podobným problémom (31,3 %).
- **Forma starostlivosti o člena rodiny s trvalým zdravotným postihnutím, dlhotrvajúcou chorobou, starobou, resp. stratou sebestačnosti** – prevláda svojpomocná starostlivosť rodiny (43 % zo všetkých respondentov). Druhou najčastejšou formou poskytovania sociálnych služieb, ktoré využívajú respondenti zapojení do dotazníkového prieskumu pre svojich rodinných príslušníkov, sú služby poskytované v domácom prostredí, t. j. opatrovateľská služba v domácnosti, osobný asistent, resp. poberanie príspevku na opatrovanie (38,4 %). Až na treťom mieste sa vyskytli služby poskytované inštitucionálnou formou, t. j. mimo domáceho prostredia (15,3 %).

- **Najčastejšie využívané sociálne služby** – najvyužívanejšou službou medzi respondentmi sú denné centrá pre seniorov (14,1 %), ďalej zariadenia pre seniorov (5,5 %) a opatrovateľská služba v domácnosti (3,1 %), čo korešponduje so skutočnosťou, že seniori sú z pohľadu poskytovania sociálnych služieb najpočetnejšou cieľovou skupinou. 8 % z respondentov uviedlo, že v súčasnosti nevyužívajú žiadne služby, rovnako ani ich rodinní príslušníci.
- **Chýbajúce, nedostatočné, resp. nedostupné sociálne služby a zariadenia sociálnych služieb:** 1. Denný stacionár pre občanov s ŤZP (49 respondentov, t. j. 3,3 %), 2. Zariadenie pre seniorov – nedostupné služby cenovo a kapacitne (30 respondentov, 2 %), 3. poradenstvo pre rodiny (10 respondentov, 0,7 %) a 4. materské centrá (10 respondentov, 0,7 %)
- **Pomoc, ktorú by respondenti privítali pri dlhodobej starostlivosti o člena rodiny** – respondentom zapojeným do dotazníkového prieskumu by pri dlhodobej starostlivosti o člena rodiny najviac pomohla najmä finančná pomoc (29,3 % respondentov). Bezplatnú pomoc dobrovoľníkov by uvítalo 19,4 % respondentov a platených kvalifikovaných opatrovateľov 19 % z opýtaných. Takmer 15 % respondentom by pomohol krátkodobý pobyt opatrovaného člena mimo rodinu (t. j. odľahčovacia služba). 12,7 % respondentov uviedlo, že nepotrebujú nič.
- **Uprednostňované formy sociálnych služieb** – V prípade, že by si to situácia vyžiadala a bolo by potrebné zabezpečiť celodennú starostlivosť o seba alebo o člena rodiny, respondenti by uprednostnili predovšetkým terénne služby poskytované v domácom prostredí (47,8 %). Denné centrá by využilo 17,8 % respondentov a celoročné pobytové služby v ZSS 14,9 % respondentov zapojených do dotazníkového prieskumu. Najmenej, 6,2 % respondentov, by využilo služby poskytované formou týždenného pobytu.
- **Cieľové skupiny, ktoré si podľa respondentov zaslúžia viac pozornosti** – 1. Rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím (50,4 %), 2. Seniori (47,3 %), 3. Rodiny s malými deťmi (42,8 %), 4. Osoby so zdravotným postihnutím (36 %), 5. Dlhodobo choré osoby (27,6 %), 6. Deti a mládež (26,9 %), 7. Osoby v prechodnej zložitej sociálnej situácii (18,8 %), 8. Mladí dospelí po ukončení pobytu v detskom domove (18,2 %). Respondenti ako najdôležitejšie vnímali práve tie cieľové skupiny, ktoré sa ich týkali vzhľadom na ich vek a problémy, ktoré pravdepodobne sami riešili. Respondenti vo vekovej kategórii 18 – 35 rokov si myslia, že viac pozornosti by si zaslúžili rodiny s malými deťmi, rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím a deti a mládež. Respondenti vo vekovej kategórii 35 – 50 rokov odpovedali, že viac pozornosti by si zaslúžili rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím, rodiny s malými deťmi, seniori a osoby so zdravotným postihnutím. Respondenti seniori odpovedali, že viac pozornosti by si zaslúžili seniori, rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím, osoby so zdravotným postihnutím, dlhodobo chorí a rodiny s malými deťmi.

3.6 Analýza zdrojov na strane objednávateľov sociálnych služieb

3.6.1 Výdavky Mesta Trnava na sociálnu oblasť

V období rokov 2012 – 2015 bolo z rozpočtu mesta Trnava použitých na sociálnu oblasť približne 8 % z celkových výdavkov samosprávy. Vynaložené finančné prostriedky na program Sociálna starostlivosť pritom zahŕňajú vlastné zdroje samosprávy a finančné príspevky zo štátneho rozpočtu (pozri tabuľka č. 27).

Tabuľka 26 – Prehľad výdavkov Mesta Trnava na sociálnu oblasť v porovnaní s celkovými výdavkami samosprávy za obdobie 2012 – 2015.

Výdavky	2012	2013	2014	2015
Výdavky Mesta Trnava spolu v eurách	49 876 780	42 945 001	45 602 541	44 278 353
Výdavky na sociálnu starostlivosť (program	3 731 013	3 498 687	3 897 863	3 707 613

Sociálna starostlivosť) v eurách				
Podiel výdavkov do sociálnej oblasti na celkovom rozpočte mesta Trnava	7,48 %	8,15 %	8,55 %	8,37 %

Zdroj: MsÚ v Trnave

Tabuľka 27 – Prehľad výdavkov Mesta Trnava na sociálnu oblasť za obdobie 2012 – 2015 s rozdelením na vlastné zdroje samosprávy a finančné príspevky zo štátneho rozpočtu.

Rok	Výdavky na sociálnu starostlivosť spolu	Finančné príspevky zo štátneho rozpočtu a granty na sociálnu oblasť		Výdavky Mesta Trnava na sociálnu oblasť (vlastné zdroje)	
		v eurách	podiel	v eurách	podiel
2012	3 731 013	1 376 016	36,88 %	2 354 997	63,12 %
2013	3 498 687	1 592 188	45,51 %	1 906 499	54,49 %
2014	3 897 863	1 452 330	37,26 %	2 445 533	62,74 %
2015	3 707 613	1 435 407	38,72 %	2 272 206	61,28 %

Zdroj: MsÚ v Trnave

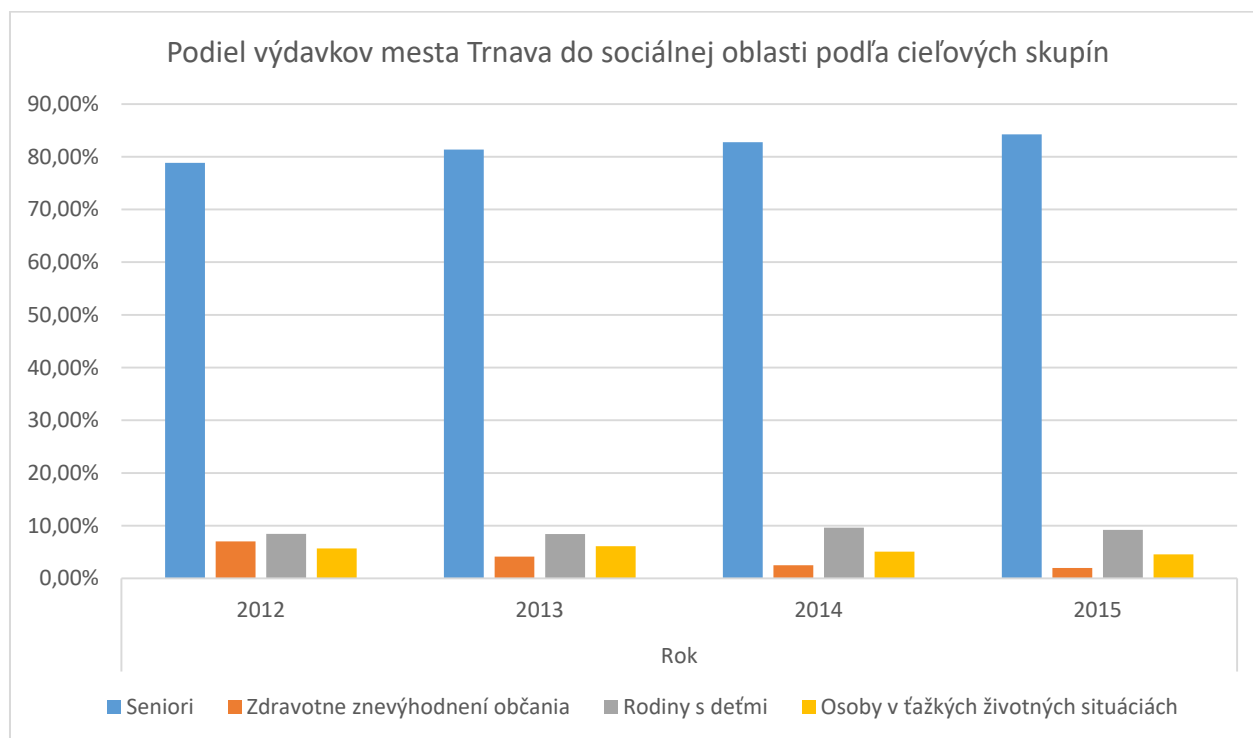
V rámci sociálnej oblasti je každoročne najväčšia finančná čiastka (viac ako 80 % z prostriedkov) použitá na zabezpečenie sociálnych služieb pre cieľovú skupinu seniori, čo korešponduje s faktom, že táto cieľová skupina je najpočetnejšia a je pre ňu vytvorených najviac služieb. Naopak, najnižšou sumou sú z rozpočtu samosprávy podporované sociálne služby pre osoby so zdravotným postihnutím a osoby v ťažkých životných situáciách, čo sa o. i. odzrkadľuje aj v nedostatočnej škále poskytovaných služieb pre tieto cieľové skupiny.

Tabuľka 28 – Podiel výdavkov Mesta Trnava do sociálnej oblasti podľa jednotlivých cieľových skupín za obdobie 2012 – 2015.

Rok	2012	2013	2014	2015
Cieľová skupina				
Seniori (Zariadenie pre seniorov, zariadenia opatrovateľskej služby, opatrovateľská služba, jednorazové sociálne dávky, stravovanie, podporné aktivity)	78,84 %	81,35 %	82,76 %	84,26 %
Zdravotne znevýhodnení občania (podpora denných stacionárov, dotácie, podporné aktivity a služby)	7,02 %	4,14 %	2,51 %	1,97 %
Rodiny s deťmi (jednorazové sociálne dávky, tvorba úspor, prídavky na deti, príspevok na pomoc v hmotnej núdzi, podporné aktivity, jasle)	8,44 %	8,41 %	9,65 %	9,22 %
Osoby v ťažkých životných situáciách (jednorazové sociálne dávky, podporné služby, terénna sociálna práca, ľudia bez prístrešia – nocľaháreň)	5,70 %	6,10 %	5,09 %	4,55 %

Zdroj: MsÚ v Trnave

Graf 8 – Podiel výdavkov Mesta Trnava do sociálnej oblasti podľa jednotlivých cieľových skupín za obdobie 2012 – 2015.

Zdroj: MsÚ v Trnave

Mesto Trnava sa snaží zabezpečovať viaczdrojové financovanie sociálnych služieb. V období rokov 2012 – 2015 boli na krytie výdavkov do sociálnej oblasti využívané zdroje uvedené v tabuľke č. 29. Z údajov vyplýva, že financovanie sociálnych služieb zabezpečovaných samosprávou je hradené najmä z platieb klientov (pozn. služby krízovej intervencie sú bezplatné), zo štátnych príspevkov a z vlastných zdrojov mesta. Vysoký podiel úhrad klientov za poskytnuté služby na celkovom financovaní sociálnych služieb je spôsobený tým, že samospráva poskytuje, resp. zabezpečuje poskytovanie najmä služieb, ktoré sú v zmysle zákona spoplatnené (napr. opatrovateľská služba, služby poskytované v ZpS a ZOS a pod.)

Tabuľka 29 – Zdroje príjmov pre sociálnu starostlivosť a ich podiel na výdavkoch do sociálnej oblasti.

Druh príjmu	Podiel v rokoch			
	2012	2013	2014	2015
Rozpočet mesta	22,19 %	17,76 %	16,99 %	17,75 %
Finančný príspevok od štátu (ÚPSVaR, MPSVR SR, MF SR – iba pre rok 2012)	35,15 %	33,71 %	32,59 %	31,87 %
Úhrady za poskytované služby od občanov (platby za opatrovateľskú službu, za služby poskytované v ZpS a ZOS, úhrady za stravovanie a iné)	42,35 %	48,48 %	50,16 %	50,34 %
Granty, dotácie a projekty	0,01 %	0,03 %	0,00 %	0,00 %
Iné príjmy (napr. z prenájmu objektov)	0,30 %	0,02 %	0,26 %	0,04 %

Implementácia KPSS mesta Trnava na roky 2016 – 2020 predpokladá financovanie z viacerých zdrojov hlavne s dôrazom na využitie Európskych štrukturálnych a investičných fondov na dobudovanie chýbajúcej sociálnej infraštruktúry.

3.6.2 Financovanie sociálnych služieb

Financovanie poskytovania sociálnych služieb verejným a neverejným poskytovateľom upravuje § 71 zákona č. 448/2008 Z. z., pričom je kombináciou štátnych dotácií, úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ako aj z úhrad za iné činnosti podľa § 15 ods. 3 zákona č. 448/2008 Z. z., z vlastných zdrojov obcí, resp. z vlastných zdrojov neverejných poskytovateľov a pod.

Ďalšími možnosťami, ktoré môžu poskytovatelia sociálnych služieb využívať na financovanie svojej činnosti, sú:

- 1) **Využitie nenávratných finančných príspevkov na projekty z grantov EÚ a iných finančných schém** – najmä z Európskeho sociálneho fondu (ESF), Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF), Nórskeho finančného mechanizmu (Nórske fondy), Medzinárodného višegrádskeho fondu (IVF) a pod. Dotácie na rozvoj sociálnych služieb každoročne poskytuje MPSVR SR, ako aj ďalšie štátne inštitúcie (napr. Úrad vlády SR) na základe výziev na predkladanie projektov podľa národných priorít. Určitú finančnú podporu možno čerpať aj z finančných prostriedkov TTSK (v rámci každoročnej výzvy na predkladanie projektov) a z dotačného systému Mesta Trnava.
- 2) **Využitie príspevku na vytvorenie pracovného miesta pre uchádzača zo stanovenej cieľovej skupiny** (príspevok poskytuje ÚPSVaR) – žiadateľ musí vytvoriť nové pracovné miesto na plný pracovný úväzok v trvaní najmenej 12 mesiacov (finančná podpora sa poskytuje na 6 mesiacov), v prípade trvania pracovného miesta najmenej 18 mesiacov sa finančná podpora poskytuje na 9 mesiacov.
- 3) **Vytvorenie sociálneho podniku** – na zriadenie sociálneho podniku je možné získať finančný príspevok z ÚPSVaR.
- 4) **Možnosť zriadiť a prevádzkovať chránené pracovné miesto** – príspevok je časovo obmedzený a poskytuje ho ÚPSVaR.
- 5) **Absolventská prax a dobrovoľná absolventská prax** – príspevok na odmenu pre nezamestnaných absolventov poskytuje miestne príslušný ÚPSVaR. Príspevok na 1 absolventa môže subjekt čerpať po dobu 3 – 6 mesiacov, pričom po uplynutí tejto doby je možné prijať ďalšieho absolventa. Subjekt v prípade potreby a záujmu môže na absolventskú prax prijať naraz viac ako 1 absolventa. V prípade dobrovoľnej absolventskej praxe je možné prijať evidovaného nezamestnaného, ktorý nie je čerstvým absolventom.
- 6) **Využitie služieb ADOS** – agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti poskytuje kvalifikované ošetrovateľské služby na základe indikácie lekára. Služby agentúry sú plne hradené zdravotnou poisťovňou poistenca. ZSS môžu v prípade záujmu uzavrieť s ADOS zmluvu, čím si zabezpečia kvalifikovaný výkon ošetrovateľských úkonov.
- 7) **2 % z daní**

3.6.3 Financovanie výkonu opatrení SPODaSK

Vychádzajúc zo zákona č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK je potrebné uviesť, že niektoré činnosti a zariadenia pre výkon opatrení SPOD a SK sú v plnej kompetencii (v zmysle zodpovednosti) štátu, a preto sú **plne hradené z verejných zdrojov**. Ide predovšetkým o detské domovy, ktoré sú rozpočtovými organizáciami s vlastným rozpočtom na zabezpečenie celej činnosti (vrátane financovania profesionálnych rodín zriadených DeD), a dotácie poskytované akreditovaným subjektom, predovšetkým pre oblasť sanácie rodiny, prípravy náhradných rodičov, výkonov opatrení SPODaSK a pod.

Ďalšími zdrojmi pre financovanie činností a výkonov opatrení SPODaSK sú:

- a) dotácie ÚPSVaR (zazmluvnené činnosti),
- b) štátne dotácie,
- c) dotácie VÚC TTSK,
- d) dotačné prostriedky konkrétnych miest,
- e) dary a príspevky,
- f) 2 % dane,
- g) platby klientov,
- h) finančné prostriedky na základe grantovej súťaže.

Subjekty pôsobiace v oblasti výkonu opatrení SPODaSK môžu využívať aj ďalšie možnosti financovania svojej činnosti, ktoré už boli spomenuté v predchádzajúcej časti pri financovaní sociálnych služieb (granty z eurofondov a iných finančných schém, príspevok z ÚPSVaR na vytvorenie pracovného miesta, chránené pracovné miesto, absolventská prax a iné).

4 SWOT ANALÝZY

V rámci prípravy KPSS mesta Trnava na roky 2016 – 2020 boli zo stretnutí pracovných skupín spracované výstupy – SWOT analýzy pre jednotlivé cieľové skupiny. Keďže oblasť Komunitný rozvoj sa vyprofilovala až v neskoršom štádiu, nebola pre ňu spracovaná osobitná SWOT analýza, avšak potreba rozvoja dobrovoľníctva a aktivít zameraných na zvyšovanie informovanosti, vzájomnej tolerance a zapojenia obyvateľov do komunitného života boli pomenované vo SWOT analýzach jednotlivých skupín.

SWOT analýza – Deti, mládež a rodina

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia sociálnej infraštruktúry pre deti, mládež a rodinu v meste - zariadenia krízovej intervencie a subjekty vykonávajúce krízovú intervenciu - existencia jasli a materských centier - spolupráca verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb - rozbiehajúce sa sieťovanie organizácií venujúcich sa deťom, mládeži a rodinám - dotačný systém samosprávy a VÚC - poskytovanie mestských priestorov pre aktivity a organizácie pôsobiace v tejto oblasti	- nedostatočná vzájomná informovanosť, sieťovanie a spolupráca subjektov pôsobiacich v oblasti sociálnych služieb pre deti, mládež a rodinu - absencia centier včasnej intervencie - nedostatočná terénna sociálna práca v rodinách - slabo rozpracovaná krízová intervencia v sociálnej práci - nedostatok preventívnych a terapeutických programov - nedostatok subjektov vykonávajúcich SPODaSK - nedostatok personálnych a priestorových kapacít pre inklúziu zdravotne znevýhodnených detí a ich rodičov - nedostatok príležitostí integrovaného vzdelávania pre deti so špeciálnymi potrebami
Príležitosti	Ohrozenia
- vytvorenie platformy pre sieťovanie subjektov pôsobiacich v oblasti sociálnych služieb pre deti, mládež a rodiny - programové obdobie 2014 – 2020, možnosť financovania projektov v sociálnej oblasti z EŠIF - etablovanie absentujúcich sociálnych služieb pre rodiny s deťmi - vytváranie podmienok na rozšírenie kapacít v oblasti SPODaSK - podpora organizácií vykonávajúcich prácu s deťmi a rodinou - projekt Prorodinne orientované mesto - budovanie komunitných centier, rozvoj komunitných aktivít v jednotlivých častiach mesta - rešpektovanie potrieb zdravotne znevýhodnených detí (napr. pri revitalizácii detských ihrísk) - zlepšenie informovanosti obyvateľov o poskytovaných sociálnych službách	- nestabilná legislatíva - nedostatočné a nestabilné financovanie sociálnych služieb - nárast počtu detí so zdravotným a mentálnym postihnutím a poruchami správania - nedostatok odborného personálneho zabezpečenia pre sociálnu inklúziu - nepripravenosť (personálna, priestorová, materiállová) škôl (MŠ, ZŠ) na integrované vzdelávanie detí so zdravotným postihnutím - presúvanie zodpovedností medzi inštitúciami

SWOT analýza – Seniori

Silné stránky	Slabé stránky
- existujúca sieť sociálnych služieb pre seniorov - denné centrá v každej časti mesta - spolupráca subjektov zabezpečujúcich sociálne služby pre seniorov - cenovo dostupné bývanie v malometrážnych bytoch - uspokojivé informačné toky samosprávy pre seniorov (Novinky z radnice, MTT, Sprievodca sociálnymi službami) - osvetové a preventívne aktivity, spoločenské, kultúrne a športové akcie pre seniorov (Veľtrh pre seniorov a pod.) - zľavy na vstupnom pre seniorov na mestské podujatia a do mestských zariadení - daňové úľavy - Rada seniorov – poradný orgán primátora - činnosť Jednoty dôchodcov Slovenska - dve univerzity tretieho veku v meste	- absencia terénnej opatrovateľskej služby počas víkendov - absencia špecializovaného denného stacionára, resp. špecializovanej služby/zariadenia pre seniorov (pre seniorov s psychiatrickými ochoreniami, neprispôsobivých a agresívnych a pod.) - nedostatočné poskytovanie odľahčovacej služby a nízke povedomie o nej - cenovo, kapacitne a/alebo kvalitatívne nedostatočné služby v pobytových a denných zariadeniach pre seniorov - vzhľadom na zvyšujúci sa počet seniorov - nízke povedomie obyvateľov o možnostiach poskytovania sociálnych služieb pre seniorov - nedostatočné špecializované poradenstvo pre rodinných príslušníkov seniorov - nedostatok dobrovoľníkov v službách pre seniorov - nízka angažovanosť aktívnych seniorov v dobrovoľníckych aktivitách
Príležitosti	Ohrozenia
- podpora rozvoja nedostatočných a absentujúcich sociálnych služieb pre seniorov (špecializované zariadenia, asistenčné/sprievodcovské služby a pod.) - programové obdobie 2014 – 2020, možnosť financovania projektov v sociálnej oblasti z EŠIF - realizácia Programu aktívneho starnutia - organizovanie Akadémie tretieho veku - zapojenie seniorov do dobrovoľníctva - podpora dobrovoľníctva v službách pre seniorov - mapovanie potrieb seniorov, ktorí sú v domácom prostredí - vznik organizácie, ktorá bude zabezpečovať dovoz obedov pre seniorov - podpora tretieho sektora	- starnúca populácia - nestabilná legislatíva - nestabilné a nedostatočné financovanie sociálnych služieb - cenovo neprístupné služby pre niektorých seniorov - nízke právne povedomie a slabá ochrana seniorov pred „šmejdmi“ a inými podvodnými konaniami - odliv personálnych kapacít (opatrovateľky, ošetrovateľky a pod.) do zahraničia z dôvodu nízkeho platového ohodnotenia

SWOT analýza – Osoby so zdravotným postihnutím

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia viacerých sociálnych služieb pre osoby so ZP - aktívne subjekty tretieho sektora zamerané na hlavné druhy postihnutí - fungovanie centier špeciálno-pedagogického poradenstva v meste - finančná a nefinančná podpora subjektov tretieho sektora zo strany samosprávy, vzájomná spolupráca - činnosť Bezbariérovej komisie na MsÚ - dotačný systém mesta na podporu projektov v tejto oblasti	- absencia dôležitých sociálnych služieb pre osoby so ZP v meste (služba včasnej intervencie, zariadenie podporovaného bývania, špecializované zariadenia a iné) - nedostatočná kapacita existujúcich zariadení (najmä v denných stacionároch pre dospelých ZP) - nedostatočná odľahčovacia služba - nedostatok chránených dielní - absencia agentúry podporovaného zamestnávania ZŤP osôb v meste a nedostatok adekvátnych pracovných

- spracovaná mapa bezbariérovosti - aktívny prístup samosprávy pri zabezpečovaní bezbariérovosti verejných priestranstiev a komunikácií a zavádzaní orientačných systémov - aktívny prístup ostatných inštitúcií (najmä ÚPSVaR) - nízkopodlažné autobusy v MHD - zrekonštruovaná bezbariérová trnavská železničná stanica - byty vo vlastníctve mesta pre zdravotne postihnutých občanov (9)	- príležitostí pre osoby so SP - chýba zmapovanie početnosti tejto cieľovej skupiny - obmedzené priestory pre aktivity organizácií pôsobiach v oblasti sociálnych služieb pre osoby so ZP - nedostatok personálnych a priestorových kapacít pre inklúziu zdravotne znevýhodnených detí a ich rodičov - nedostatok parkovacích miest pre osoby so ZP pred verejnými inštitúciami (napr. DIC Prednádražie) - nedostatočné zohľadňovanie potrieb osôb so ZP (napr. vodičkárov) pri verejných podujatiach v meste - nedostatočná osвета a informovanosť o právach občanov so ZP - údržba komunikácií a chodníkov (nielen zimná) nezohľadňujúca potreby osôb so ZP
Príležitosti	Ohrozenia
- zosieťovanie subjektov, ktoré sa venujú problematike osôb so ZP - koordinácia ich činnosti prostredníctvom pracovnej skupiny vytvorenej samosprávou - zmapovanie potrieb osôb so ZP a ich rodín - programové obdobie 2014 – 2020, možnosť financovania projektov v sociálnej oblasti z EŠIF - podpora absentujúcich služieb pre osoby so ZP - osвета a zlepšenie informovanosti o potrebách osôb so ZP	- nestabilné a nedostatočné financovanie sociálnych služieb - sociálne vylúčenie osôb so ZP (aj z dôvodu pretrvávajúcich fyzických bariér v prostredí) - obmedzené možnosti osôb so ZP pri uplatnení sa na otvorenom trhu práce - nízky záujem spoločnosti a politikov o začlenenie osôb so ZP do bežného života - nerešpektovanie legislatívnych požiadaviek na bezbariérovosť pri novostavbách - nerešpektovanie asistenčného a vodiaceho psa v dopravných prostriedkoch, pri vstupe do reštauračných zariadení, obchodov, úradov

SWOT analýza – Osoby v ťažkých životných situáciách

Silné stránky	Slabé stránky
- existujúce sociálne služby pre osoby v ťažkých životných situáciách (ŤŽS) na území mesta - status mesta „krajské mesto“ (dostupnosť služieb, spolupráca s univerzitami a študentmi, dobrovoľníctvo a pod.) - existencia zdravotníckej infraštruktúry (poliklinika, nemocnica, denný psychiatrický stacionár pri Psychiatrickom oddelení FN Trnava a iné) - vznik neformálnej platformy verejných a neverejných poskytovateľov soc. služieb zameraných na hľadanie spoločných riešení problémov ľudí z MRK a osoby v ŤŽS - spolupráca medzi jednotlivými subjektmi pôsobiach v soc. oblasti pre túto cieľovú skupinu - finančná a nefinančná podpora projektov a organizácií tretieho sektora zo strany Mesta Trnava - verejné podujatia zamerané na sociálnu	- absencia kompletnej sociálnej siete služieb krízovej intervencie pre osoby v ŤŽS - chýbajú viaceré sociálne služby (napr. útulky, krízové bývanie, nízkoprahové centrum pre rizikové skupiny obyvateľov, resocializačné zariadenia) - nedostatočné kapacity a priestorové vybavenie existujúcich zariadení sociálnych služieb pre osoby v ŤŽS - nedostatočná terénna sociálna práca s bezdomovcami - nedostatočné zmapovanie cieľovej skupiny - nedostatok neverejných poskytovateľov sociálnych služieb pre túto cieľovú skupinu - nedostatok odborných personálnych kapacít na prácu s osobami v ŤŽS - nedostatok bytov pre jednotlivcov a rodiny s deťmi na riešenie krízových situácií - nedostatok dobrovoľníkov - kumulácia sociálnych problémov v lokalite Coburgova

inklúziu a toleranciu - spolupráca samosprávy s mimotrnavskými subjektmi poskytujúcimi služby osobám v ŤŽS (napr. Azylový dom Jaslovské Bohunice)	
Priležitosti	Ohrozenia
- streetwork a zvýšenie dostupnosti služieb prostredníctvom terénnej sociálnej práce - podpora rozvoja nedostatočných a absentujúcich sociálnych služieb pre osoby v ŤŽS (napr. útulky, krízové bývanie) - programové obdobie 2014 – 2020 – možnosť financovania projektov v sociálnej oblasti z EŠIF - zosieťovanie a koordinácia činnosti subjektov v tejto oblasti prostredníctvom platformy - zmapovanie tejto cieľovej skupiny - rozvoj koordinovaného dobrovoľníctva - vznik dobrovoľníckeho centra - zlepšenie informovania verejnosti o dostupnosti sociálnych služieb - posilňovanie občianskej zodpovednosti, využitie potenciálu komunity - posilnenie sekundárnych a terciárnych preventívnych aktivít - vytvorenie Centra právnej pomoci	- nárast chudoby, vrátane generačne reprodukovanej chudoby - nestabilné a nedostatočné financovanie sociálnych služieb pre túto cieľovú skupinu - nízke finančné ohodnotenie odborných kapacít a ich následný odliv do zahraničia - častá vyhorenosť sociálnych pracovníkov v tejto oblasti - pasivita niektorých klientov - zneužívanie sociálnych služieb a dávok časťou cieľovej skupiny - finančná náročnosť určitých druhov sociálnych služieb (napr. umiestňovanie bezdomovcov po dovŕšení dôchodkového veku do zariadení pre seniorov na náklady mesta Trnava) - výskyt fenoménu tzv. „mladých bezdomovcov“ väčšinou závislých na alkohole a drogách a iných návykových látkach - nárast počtu ľudí, ktorí nikdy nepracovali a nemajú pracovné návyky - nízke právne povedomie - nízky záujem spoločnosti o situáciu a riešenie problémov osôb v ŤŽS

SWOT analýza – Marginalizované komunity

Silné stránky	Slabé stránky
- existujúce sociálne služby pre MRK s koncentráciou v lokalite Coburgova (terénna soc. práca, Komunitné centrum Koburgovo, Centrum MAK) - vznik neformálnej platformy verejných a neverejných poskytovateľov soc. služieb zameraných na hľadanie spoločných riešení problémov ľudí z MRK a osoby v ŤŽS - spolupráca medzi verejnými a neverejnými subjektmi pôsobiace v sociálnej oblasti pre túto cieľovú skupinu - existencia a činnosť Komisie pre riešenie problematiky neprispôsobivých občanov - spolupráca so základnými školami pri vzdelávaní detí z MRK - aktívna práca cirkvi (predovšetkým farnosť Tulipán) s marginalizovanými komunitami - spolupráca s mestskou a štátnou políciou - fungovanie policajného okrsku na ulici Coburgova - spolupráca s lekármi, predovšetkým pediatriami - organizovanie verejných podujatí zameraných na inklúziu rómskej komunity	- nedostatok organizácií venujúcich sa sociálnej práci s marginalizovanými komunitami - nedostatočná terénna sociálna práca s rodinami a nedostatok nízkoprahových centier pre rodiny a deti - absentuje terénna sociálna práca pre drogovu závislých a kontaktné alebo nízkoprahové centrum pre drogovu závislých - chýba komplexná práca s klientom a prepojenie sociálnej oblasti s ostatnými oblasťami (vzdelávanie, zamestnanie, bývanie, zdravie) - nedostatočná štatistika o počte a štruktúre obyvateľov spadajúcich do skupiny marginalizovaných komunít - nedostatok voľnočasových aktivít pre deti z rómskych komunít - negramotnosť, nedokončené základné vzdelanie Rómov (a následná obmedzená uplatniteľnosť na trhu práce) - problematika zničených mestských nájomných bytov, problém s neplatičmi

a zmenu jej vnímania zo strany verejnosti	- chýba komplexná stratégia riešenia problematiky marginalizovaných komunít - nedostatok sociálneho bývania - chýbajúca záchytka
Príležitosti	Ohrozenia
- spracovanie a realizácia komplexnej stratégie riešenia problematiky ľudí bez prístrešia - sieťovanie a spolupráca organizácií venujúcich sa oblasti sociálnych služieb pre marginalizované komunity - programové obdobie 2014 – 2020, možnosť financovania projektov v sociálnej oblasti z EŠIF - možnosť väčšej angažovanosti tretieho sektora - rozvoj dobrovoľníctva v tejto oblasti - organizácia spoločných verejných aktivít majority a minority - využívanie mestských médií na šírenie informovanosti o tzv. „dobrých príkladoch“ v oblasti marginalizovaných komunít - zriadenie mestskej ubytovne s poskytovaním sociálnych služieb a poradenstva - prezentácia organizácií a nimi poskytovaných sociálnych služieb v mestských médiách - participácia prijímateľov sociálnych služieb na riešení ich problémov	- nestabilné a nedostatočné financovanie - zvýšený výskyt sociálno-patologických javov - zhoršujúca sa ekonomická situácia, generačne reprodukováaná chudoba členov MRK - xenofóbia a predsudky obyvateľov mesta - nezamestnanosť, zhoršená finančná situácia obyvateľov z MRK a následná kriminalita - chýbajúce a nízko finančne ohodnotené personálne kapacity venujúcej sa práci s MRK - syndróm vyhorenia pracovníkov v sociálnych službách - zamestnanecká diskriminácia Rómov – nevytváranie pracovných miest pre príslušníkov rómskeho etnika - celkové negatívne vnímanie marginalizovaných komunít majoritou - pasívne prijímanie soc. služieb zo strany niektorých členov MRK - nízke právne povedomie, nízka dôvera k inštitúciám - narastajúci počet prijímateľov sociálnych služieb v oblasti marginalizovaných komunít - politizácia problému marginalizovaných komunít - problém zabezpečenia finančnej kontinuity projektov - negatívne dôsledky nezodpovedného správania sa závislých klientov (zadlženosť, šírenie chorôb a pod.)

SWOT analýza – Bytová problematika

Silné stránky	Slabé stránky
- mesto Trnava disponuje bytmi s tzv. nižším štandardom s nižším nájomným - existencia ubytovne (na krátkodobé ubytovanie) - činnosť terénnej pracovníčky pri riešení bytovej problematiky marginalizovaných komunít	- absencia koncepcie riešenia sociálneho bývania na území mesta - absencia krízového bývania, najmä pre rodiny s deťmi - nedostatok štartovacích bytov pre mladých - narastajúci dlh voči mestu z dôvodu veľkého počtu neplatičov v nájomných bytoch - vyhrievanie na tuhé palivo v niektorých bytoch vo vlastníctve mesta - zlé meno lokality Coburgova z dôvodu prítomnosti MRK, obyvateľov bez prístrešia a občanov so soc. znevýhodnením - mesto nemá k dispozícii vhodnú lokalitu na výstavbu „sociálnych bytov“ - zlá dostupnosť infraštruktúry v oblastiach, kde sa nachádza sociálne ubytovanie (predovšetkým na okraji mesta) -

Príležitosti	Ohrozenia
- programové obdobie 2014 – 2020 – možnosť financovania krízového bývania z EŠIF - využitie objektu na Coburgovej 26 – 28 pre potreby útulku - spracovanie koncepcie riešenia sociálneho bývania v meste - riešenie ubytovania rodín a osamelých rodičov v krízových situáciách - budovanie sociálnych bytov pre nízkopríjmové rodiny s deťmi, jednotlivcov a seniorov - lokalizácia sociálnych bytov do rôznych častí mesta - pozitívne ovplyvňovanie verejnej mienky na umiestňovanie sociálnych bytov v rôznych lokalitách mesta - spolupráca s cirkvou a inými organizáciami v riešení bytovej problematiky - dobudovanie infraštruktúry (kanalizácie a pod.) na ulici Malženická - možnosť využitia mestského bytu pre potreby detského domova - zlepšovanie informovanosti o možnostiach sociálneho bývania	- nárast chudoby a s tým súvisiaci dopyt po sociálnom bývaní - ekonomické hľadisko riešenia bytovej problematiky (ekonomická efektivita) - nárast počtu neplatičov, nárast dlhu mesta - odmietanie sociálneho bývania občanmi mesta - sociálna exklúzia marginalizovaných skupín v oblasti Coburgova - nárast počtu ľudí bez prístrešia - legislatívne obmedzenie možností využívanie bytov postavených zo ŠFRB - nedostatok politickej vôle riešiť túto problematiku

Sumárna SWOT analýza všetkých cieľových oblastí

Silné stránky	Slabé stránky
• status mesta „krajské mesto“ (dostupnosť služieb, sociálna, zdravotná a vzdelávacia infraštruktúra, spolupráca s univerzitami, potenciál pre dobrovoľníctvo a pod.) • existencia viacerých zariadení sociálnych služieb a činnosť verejných aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta • činnosť organizácií a subjektov tretieho sektora v oblasti poskytovania sociálnych služieb • vzájomná spolupráca verejných a neverejných subjektov pôsobiach na území mesta v sociálnej oblasti a začínajúce sieťovanie • záujem samosprávy hľadať systémové riešenia na základe poznania potrieb obyvateľov • finančná a nefinančná podpora mesta Trnava neverejným subjektom • fungovanie viacerých informačných zdrojov samosprávy dostupným všetkým obyvateľom mesta • široká škála verejných podujatí zameraných na osvetu, prevenciu chorôb a sociálne	• absencia niektorých dôležitých sociálnych služieb na území mesta a z toho vyplývajúca neschopnosť vytvoriť fungujúcu sociálnu sieť pre jednotlivé cieľové skupiny • nedostatočná kapacita v existujúcich zariadeniach • cenová nedostupnosť niektorých služieb pre nízkopríjmové skupiny občanov • nedostatočná vzájomná integrovanosť a sieťovanie organizácií a iných subjektov pôsobiach v oblasti sociálnych služieb • nedostatočné zmapovanie početnosti a potrieb niektorých cieľových skupín • chýbajúce koncepcie/stratégie riešenia viacerých okruhov v rámci soc. oblasti (stratégia riešenia problematiky marginalizovaných komunít, koncepcia riešenia sociálneho bývania v meste, jednotné pravidlá pre zabezpečenie odľahčovacej služby a iné) • nedostatočná terénna sociálna práca a krízová intervencia • nedostatočné a nízko ohodnotené odborné personálne kapacity v sociálnej oblasti • nedostatočné podmienky pre osamostatnenie sa a integráciu ZŤP osôb (zamestnávanie, podporované bývanie) a sociálnu inklúziu obyvateľov z MRK a občanov v ťažkej životnej situácii

patologických javov, podporu zdravého životného štýlu ako aj aktivít podporujúcich sociálnu inklúziu • aktívny prístup samosprávy pri zabezpečovaní bezbariérovosti verejných priestranstiev a komunikácií a zavádzaní orientačných systémov • byty (aj nižšieho štandardu) vo vlastníctve mesta	(sociálne bývanie, sociálny podnik a pod.) • nedostatočná úroveň dobrovoľníctva a nevyužitý potenciál komunity • nedostatočné bytové kapacity pre rodiny a jednotlivcov v kríze, pre mladých (štartovacie byty) • narastajúci dlh voči mestu z dôvodu veľkého počtu neplatičov v nájomných bytoch • kumulácia sociálnych problémov v lokalite Coburgova absencia krízového bývania, najmä pre rodiny s deťmi
Príležitosti	Ohrozenia
• zmapovanie cieľových skupín, ktorých početnosť nie je zrejmá • etablovanie absentujúcich sociálnych služieb na území mesta • zvýšenie dostupnosti sociálnych služieb prostredníctvom terénnej sociálnej práce • rozvoj komunitných služieb poskytovaných terénnou a ambulantnou formou • vytvorenie fungujúcej siete sociálnych služieb založenej na skutočnom dopyte a uspokojení potrieb občanov • vytvorenie platformy pre sieťovanie organizácií a iných subjektov pôsobiach v oblasti sociálnych služieb, vytváranie partnerstiev • nastavenie jednotných a (transparentných) pravidiel poskytovania sociálnych služieb zo strany samosprávy so zvýšením spoluzodpovednosti prijímateľov sociálnych služieb za riešenie ich problémov • tvorba stratégií/koncepcií na riešenie jednotlivých okruhov problémov v spolupráci s ďalšími subjektmi • monitorovanie potrieb obyvateľov a komunít • podpora komunitných aktivít v jednotlivých častiach mesta, posilňovanie občianskej zodpovednosti, využitie potenciálu komunity • rozvoj koordinovaného dobrovoľníctva • programové obdobie 2014 – 2020, možnosť financovania projektov v sociálnej oblasti z EŠIF • skvalitňovanie poskytovania informácií pre širokú verejnosť o dostupnosti sociálnych služieb	• demografický vývoj – starnutie populácie • nárast chudoby • nezamestnanosť, následná zhoršená finančná situácia obyvateľov • nestabilná legislatíva • nestabilné a nedostatočné financovanie sociálnych služieb • nárast počtu detí so zdravotným postihnutím, s poruchami správania a špeciálnymi výchovnými potrebami • cenovo neprístupné služby v porovnaní s príjmom niektorých skupín • xenofóbia a predsudky obyvateľov mesta • pretrvávajúca bariérovosť vo vzťahu k občanom so ZP • povedomie spoločnosti – obyvatelia mesta necítia potrebu reagovať na fungovanie a riešenie sociálnych služieb v meste, pokiaľ sa ich to priamo netýka • odliv odborných personálnych kapacít do zahraničia z dôvodu ich nízkeho finančného ohodnotenia • nedostatočná informovanosť prijímateľov sociálnych služieb, nízke právne povedomie • zneužívanie sociálnych výhod niektorými občanmi, pasivita niektorých prijímateľov sociálnych služieb • nezáujem niektorých subjektov o spoluprácu, strach z konkurencie • negatívne dôsledky nezodpovedného správania sa závislých klientov (zadlženosť, šírenie chorôb a pod.)

5 STRATÉGIA ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTE TRNAVA

Vízia rozvoja sociálnych služieb na území mesta Trnava

Komplexná a koordinovaná starostlivosť o obyvateľov mesta Trnava zabezpečovaná prostredníctvom fungujúcej siete sociálnych služieb založenej na skutočnom dopyte a uspokojení potrieb občanov.

Strategická vízia popisuje ideálny stav sociálnych služieb a sociálnej pomoci na obdobie 5 – 10 rokov a určuje základný smer ďalšieho rozvoja sociálnych služieb na území mesta Trnava v nadchádzajúcom období.

Stratégia rozvoja sociálnych služieb v meste Trnava rešpektuje **národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020**, hlavné zámery Koncepcie rozvoja sociálnych služieb Trnavského samosprávneho kraja a priority zadefinované v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Trnava. Vychádza z **identifikovaných potrieb obyvateľov** mesta Trnava a **organizácií poskytujúcich sociálne služby** a vykonávajúcich činnosti v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a **disponibilných zdrojov na financovanie sociálnych služieb** hľadajúc najlepšie riešenia ich prepojenia.

Stratégia je zložená z priorít, opatrení a aktivít pre jednotlivé oblasti, realizácia ktorých umožní dosiahnuť víziu rozvoja sociálnych služieb v meste.

Zo stretnutí pracovných skupín a celkovej analýzy súčasného stavu poskytovania sociálnych služieb v meste Trnava boli v súlade s víziou vypracované **tzv. stromy cieľov**.¹⁹ Tieto špecifikujú **dlhodobé ciele a priority rozvoja sociálnych služieb** v Trnave pre jednotlivé cieľové skupiny nielen na obdobie trvania Komunitného plánu do roku 2020, ale s presahom **až do roku 2025** v snahe nastaviť **dlhodobú líniu smerovania sociálnych služieb a zabezpečiť kontinuitu ich rozvoja**. Preto je potrebné si uvedomiť, že vzhľadom na rozsah navrhnutých opatrení a finančnú, priestorovú aj personálnu náročnosť zadefinovaných cieľov bude na ich naplnenie potrebný dlhší časový horizont. Implementácia KPSS na roky 2016 – 2020 však bude kľúčová z pohľadu nastavenia systému a naštartovania zmien.

V nasledujúcej časti sú definované strategické plány na obdobie do roku 2020, vytvorené v spolupráci všetkých aktérov komunitného plánovania pre cieľové oblasti:

1. deti, mládež a rodina,
2. seniori,
3. osoby so zdravotným postihnutím,
4. osoby v ťažkých životných situáciách (vrátane marginalizovaných komunít),
5. komunitný rozvoj.

V tabuľkách sú uvedené priority, opatrenia a konkrétne aktivity realizovaním ktorých samospráva, poskytovatelia sociálnych služieb a komunita dospejú k napĺňaniu hlavných cieľov. K jednotlivým aktivitám sú taktiež stanovené finančné podmienky na ich realizáciu (výška predpokladaných nákladov a zdroje krytia), časový plán ich realizácie, ako aj personálne zabezpečenie vo forme gestora a partnerov.

Záver z analytickej časti poukazuje na potrebu zabezpečovať sociálne služby z hľadiska komplexnosti, dostupnosti a kvality, pričom kladú dôraz na aktívny prístup občana pri riešení svojej sociálnej situácie, vlastnú pomoc rodiny a potenciál komunity. Realizácia jednotlivých aktivít je podmienená zabezpečením dostatočných finančných zdrojov v rozpočte Mesta Trnava, ako aj v rozpočtoch neverejných poskytovateľov sociálnych služieb a získaním dotácií z ministerstiev, grantových prostriedkov z EÚ fondov a iných zdrojov.

Úspešnosť stratégie a jednotlivých aktivít bude spočívať nielen vo vytvorení fungujúcej siete sociálnych služieb založenej na skutočnom dopyte a uspokojení potrieb obyvateľov mesta, ale aj od finančnej udržateľnosti celého systému sociálnych služieb a v neposlednom rade od aktívnej spolupráce všetkých aktérov sociálnej politiky v meste i širšom území.

¹⁹⁾ Stromy cieľov jednotlivých cieľových skupín sú uvedené v prílohách tohto dokumentu.

5.1 Ciele a priority cieľovej skupiny Deti, mládež a rodina

Hlavný cieľ:

Zabezpečovanie potrieb rodín žijúcich v meste s ohľadom na ich špecifické požiadavky a sociálnu situáciu

Z analýzy súčasného stavu poskytovaných služieb pre túto cieľovú skupinu vyplynulo, že v meste chýbajú sociálne služby na podporu rodiny s deťmi (najmä služba včasnej intervencie) a núdzové bývanie pre rodiny a jednotlivcov s deťmi v krízových situáciách (útulok, krízové byty). Terénna sociálna práca a krízová intervencia v rodinách, ako aj výkon opatrení SPODaSK zameraný na sanáciu rodín, sú realizované v nedostatočnej miere, pričom je potrebné zlepšiť spoluprácu zainteresovaných subjektov. Dôležité je tiež posilniť fungovanie nízkoprahových centier pre deti a rodiny a etablovať komunitné centrá vo všetkých častiach mesta. Tie by plnili preventívnu funkciu a podporili svojpomocný potenciál komunit vo vzťahu k udržaniu samostatného fungovania rodín. Nemenej dôležitá je aj širšia sociálno-ekonomická podpora rodín (najmä mladých rodín s malými deťmi) žijúcich v meste, napr. prostredníctvom cenovo dostupného bývania (štartovacie byty pre mladé rodiny) a opatrení na zosúladovanie pracovného a osobného života a pod.

V rámci cieľovej skupiny Deti, mládež a rodina je teda potrebné venovať pozornosť trom základným okruhom:

- **krízovej intervencii, terénnej sociálnej práci a výkonu opatrení SPODaSK** zameraným na riešenie krízových situácií a sanácii rodiny,
- **preventívnym, osvetovým a podporným aktivitám** zameraným na predchádzanie nežiaducim situáciám v rodine s dôrazom na mladé a viacpočetné rodiny, neúplné rodiny, rodiny s deťmi s poruchami správania, zdravotne a sociálne znevýhodnenými deťmi, rodiny ohrozené chudobou a sociálny vylúčením a pod.
- **širšej sociálno-ekonomickej podpore mladých rodín.**

Vyššie zadefinované potreby boli premietnuté do štyroch **priorít pre oblasť Deti mládež a rodina**:

- 1) Vybudovať základnú sieť služieb na podporu rodín s deťmi
- 2) Posilniť a rozvíjať preventívne aktivity
- 3) Podporovať inklúziu detí, mladých ľudí a ich rodín
- 4) Zabezpečiť sociálne bývanie pre rodiny s deťmi

Priorita 1: Vybudovať základnú sieť služieb na podporu rodín s deťmi

Opatrenie 1.1 Vytvorenie služby včasnej intervencie				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.1.1 Vytvorenie partnerstva pre zabezpečenie služby včasnej intervencie	0,- EUR	--	2017	Nadácia Socia / Mesto TT, MVO, FO
1.1.2 Vytvorenie služby včasnej intervencie	200 000,- EUR	IROP, Mesto TT	2018 – 2019	Nadácia Socia / Mesto TT, ÚNSS

Opatrenie 1.2 Rozvoj nízkoprahových denných centier pre deti a rodinu				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.2.1 Zriadenie Nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu v rámci Sociálneho centra	200 000,- EUR (zriadenie) 70 000,- EUR (prevádzka ročne)	IROP, Mesto TT	2019 – 2020	Mesto TT / Združenie STORM
1.2.2 Podpora nízkoprahových aktivít pre deti a rodinu prostredníctvom programu Prorodinne orientované mesto v lokalite Coburgova	12 000,- EUR ročne	Mesto TT, TTSK	2017 – 2020	Centrum Koburgovo, n. o. / Mesto TT

Opatrenie 1.3 Koordinácia aktivít v oblasti SPODaSK v spolupráci s ÚPSVaR Trnava				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.3.1 Zastabilizovanie služieb Poradenského centra Úsmev ako dar	18 000,- EUR ročne	TTSK, ÚPSVaR, Mesto TT, ďalší donori	2017 – 2020	Úsmev ako dar / TTSK, ÚPSVaR, Mesto TT a i.
1.3.2 Psychologické poradenstvo a práca s rodinami	20 000,- EUR ročne	TTSK / mesto TT/ donori	2018 – 2019	Centrum pomoci pre rodinu/ Mesto TT, TTSK, ÚPSVaR

Opatrenie 1.4 Rozšírenie a skvalitnenie terénnej sociálnej práce v rodinách				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.4.1 Terénna sociálna práca zabezpečovaná Nízkoprahovým centrom MAK	26 000,- EUR ročne	TTSK, Mesto TT, iné projekty a sponzori	2017 – 2020	Úsmev ako dar / TTSK, Mesto TT, iný partner
1.4.2 Podpora rozvoja sociálnej práce v rodinnom prostredí klientov v oblasti sociálnych vecí a rodiny	---	95% OP LŽ 5% štátny rozpočet – Národný projekt	2017 – 2020	ÚPSVaR TT
1.4.3 Poradňa pre rodiny so špecifickými potrebami (sekundárna a terciárna prevencia)	19 000,- EUR ročne	Jezuiti, Mesto TT, MPSVR SR	2018 – 2019	Centrum pomoci pre rodinu/ Mesto TT, TTSK
1.4.4 Realizácia terénnej sociálnej práce Centrom Koburgovo na sídlisku Linčianska	12 000,- EUR ročne	TTSK, MPSVR SR – Národný projekt	2017 – 2019	Centrum Koburgovo, n. o.

Opatrenie 1.5 Zabezpečenie dostupnosti odľahčovacej služby				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner

1.5.1 Nastavenie modelu zabezpečenia odľahčovacej služby pre rôzne cieľové skupiny na území mesta	0,- EUR	---	2017	Mesto TT / TTSK, neverejný poskytovateľ
1.5.2 Zabezpečenie odľahčovacej služby v spolupráci s TTSK a neverejnými poskytovateľmi	---	Klient, TTSK, Mesto TT	2018 – 2020	Mesto TT / TTSK, neverejný poskytovateľ

Opatrenie 1.6 Podpora zosúlad'ovania rodinného a pracovného života

Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.6.1 Prieskum záujmu rodín o poskytovanie služby v jasiach	300,- EUR	Mesto TT	2017 – 2018	Mesto TT
1.6.2 Vybudovanie jasiel' pre deti do 3 rokov (v prípade potreby)	---	IROP Mesto TT	2020	Mesto TT

Opatrenie 1.7 Podpora rozvoja náhradnej rodinnej starostlivosti

Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.7.1 Zastabilizovanie služieb Poradenského centra Úsmev ako dar	18 000,- EUR ročne	TTSK, ÚPSVaR, Mesto TT, ďalší donori	2017 – 2020	Úsmev ako dar / TTSK, ÚPSVaR, Mesto TT

Priorita 2 Posilniť a rozvíjať preventívne aktivity**Opatrenie 2.1 Podpora rozvoja osvetových a preventívnych programov pre deti, mládež a rodinu**

Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
2.1.1 Rodina v meste – prarodinne orientované aktivity a podujatia	5 000,- EUR ročne	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT / rôzne organizácie, združenia
2.1.2 Realizácia osvetových a preventívnych aktivít v rámci projektu Zdravé mesto	7 000,- EUR ročne	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT / ZŠ, MVO
2.1.3 Bližšie k verejnosti – organizácia podujatí pre obyvateľov mesta s cieľom podpory a ochrany verejného zdravia pri príležitosti svetových dní	3 000,- EUR ročne	Mesto TT, TTSK, nadácie, ministerstvá	2017 – 2020	Združenie STORM / rôzne subjekty v meste
2.1.4 Kurz finančnej gramotnosti pre rodičov	300,- EUR ročne	MPSVR SR – Národný projekt	2017 – 2019	Centrum Koburgovo n. o. / TU
2.1.5 Neformálne vzdelávanie rodín – prednášky a kurzy o výchove a budovaní vzťahov	480,- EUR ročne	Centrum pomoci pre rodinu	2018 – 2019	Centrum pomoci pre rodinu / Mesto TT, TTSK

2.1.6 Kurzy praktického rodičovstva	2 400,- EUR ročne	Nadácia Renovabis, klient	2017 – 2020	Z. z. Rodina / Nadácia Renovabis
2.1.7 Kurzy prípravy na materstvo a dojčenie	420,- EUR ročne	klient	2017 – 2020	Z. z. Rodina / OZ Mamila
2.1.8 Realizácia preventívnych programov pre mládež – blok 3 prednášok – prevencia násilia, príprava na manželstvo, ako byť úspešný	700,- EUR ročne	Z. z. Rodina	2017 – 2020	Z. z. Rodina/ stredné školy
2.1.9 Prevencia a eliminácia sociálno-patologických javov detí a žiakov	17 880,- EUR ročne	TTSK	2017 – 2020	Centrum pedagogicko- psychologické- ho poraden- stva v Trnave / TTSK
2.1.10 Týždeň prevencie sociálno-patologických javov – prednášky pre žiakov ZŠ a SŠ	830,- EUR ročne	RÚVZ, TOS	2017 – 2020	RÚVZ so sídлом v Trnave
2.1.11 Prednášková činnosť MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ, verejnosť zameraná na prevenciu závislostí (tabak, alkohol, drogy)	1 250,- EUR ročne	RÚVZ	2017 – 2020	RÚVZ so sídлом v Trnave
2.1.12 Realizácia projektu Zdravá rodina – výchova k zodpovednému partnerstvu, rodičovstvu a prevencia pohlavných chorôb	1 500,- EUR ročne	RÚVZ, Mesto TT	2017 – 2020	RÚVZ so sídлом v Trnave
2.1.13 RODINA SPOLU – séria zážitkovo-vzdelávacích aktivít pre páry a rodičov	2 800,- EUR	Centrum pre rast osobnosti, účastníci vzdelávania, Mesto TT	2017	Centrum pre rast osobnosti

Opatrenie 2.2 Rozvoj komunitných centier v rôznych častiach mesta				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
2.2.1 Rozšírenie činnosti Komunitného centra Koburgovo v lokalite Linčianska	14 000,- EUR	MPSVR SR – Národný projekt	2017 – 2019	Centrum Koburgovo, n. o.

Opatrenie 2.3 Vytváranie podmienok pre preventívne voľnočasové aktivity pre deti, mládež a rodinu				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
2.3.1 Obnova a revitalizácia športovísk v areáloch ZŠ s ohľadom na potreby detí so ZP a ich sprístupňovanie verejnosti	349 000,- EUR	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT

2.3.2 Výstavba nových, obnova a revitalizácia existujúcich detských ihrísk na území mesta s ohľadom na potreby detí so ZP	50 000,- EUR ročne	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT
2.3.3 Stretnutia detí, rodičov, svojpomocných skupín – rozvedení rodičia, osamelé matky, rodičia detí so špecifickými potrebami, rodičia viacdetných rodín	2 000,- EUR ročne	TTSK, mesto, dotácie	2017 – 2019	Centrum pomoci pre rodinu/ mesto TT, TTSK, Jezuiti, ostatné OZ
2.3.4 Nízkoprahové voľnočasové aktivity pre deti a rodičov z Coburgovej ulice	2 000,- EUR	Mesto TT, TTSK	2017 – 2019	Centrum Koburgovo, n. o. / Mesto TT

Opatrenie 2.4 Eliminácia záškoláctva a predchádzanie sociálno-patologickým javom na základných školách				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
2.4.1 Vytvorenie pozície sociálneho pedagóga na ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta	50 000,- EUR ročne	Mesto TT, OP ĽZ, MŠVVaŠ SR	2018 – 2019	Mesto TT

Priorita 3 Podporovať inklúziu detí, mladých ľudí a ich rodín

Opatrenie 3.1 Vytvorenie podmienok pre inkluzívne vzdelávanie detí v MŠ a žiakov v ZŠ				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
3.1.1. Zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v MŠ	2 000 000,- EUR	IROP, Mesto TT	2017 – 2019	Mesto TT
3.1.2 Projekt inkluzívneho vzdelávania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v ZŠ Gorkého	300 000,- EUR	OP ĽZ, Mesto TT	2018 – 2019	Mesto TT / ZŠ Gorkého
3.1.3 Zavedenie pracovnej pozície asistent učiteľa MŠ v materských školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta	70 000,- EUR ročne	Mesto TT, OP ĽZ	2019 – 2020	Mesto TT / MŠ
3.1.4 Realizácia programu Krizáčik –výchovný program pre deti v predškolskom veku a rodičov s cieľom začleniť deti do hlavného vzdelávacieho prúdu a podporiť výchovný proces v rodinách	12 000,- EUR ročne	TTSK, Krízové stredisko, Mesto TT	2017 – 2019	Centrum Koburgovo, n. o., Krízové stredisko
3.1.5 Zvýšenie počtu asistentov učiteľa v ZŠ	130 000,- EUR ročne	Štátny rozpočet – prenesený výkon	2019 – 2020	Mesto TT / ZŠ

Opatrenie 3.2 Zvyšovanie odbornosti zamestnancov zabezpečujúcich inkluzívne vzdelávanie				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
3.2.1 Príprava pedagógov pre inkluzívne vzdelávanie detí v MŠ a ZŠ – príprava vzdelávacieho programu	1 150,- EUR	TU	2017	Trnavská univerzita / Mesto TT
3.2.2 Príprava pedagógov pre inkluzívne vzdelávanie detí v MŠ a ZŠ – realizácia vzdelávacieho programu	1 200,- EUR ročne	TU, Mesto TT, účastníci vzdelávania	2018 – 2020	Trnavská univerzita / Mesto TT

Priorita 4 Zabezpečiť sociálne bývanie pre rodiny s deťmi

Opatrenie 4.1 Poskytovanie sociálnej služby v útulku pre rodiny a jednotlivcov s deťmi				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
4.1.1 Zriadenie útulku pre rodiny a jednotlivcov s deťmi	600 000,- EUR	IROP, Mesto TT	2018 – 2019	Mesto TT

Opatrenie 4.2 Zabezpečiť sociálne bývanie s podpornou sociálnou službou				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
4.2.1 Vybudovanie sociálnych bytov pre rodiny a jednotlivcov s deťmi v kríze (krátkodobý prenájom)	700 000,- EUR	IROP, Mesto TT	2018 – 2019	Mesto TT
4.2.2. Spracovanie Koncepcie riešenia sociálneho bývania na území mesta	500,- EUR	Mesto TT	2018	Mesto TT

5.2 Ciele a priority cieľovej skupiny Seniori

Hlavný cieľ:

Vytváranie podmienok pre aktívne starnutie seniorov a ich zotrvanie v prirodzenom prostredí

Tejto skupine obyvateľov je vzhľadom na jej najväčšiu početnosť venovaná pozornosť dlhodobu, čo sa odzrkadľuje v existujúcej škále poskytovaných sociálnych služieb a iných foriem pomoci seniorom. Vzhľadom na prognózy vývoja stavu obyvateľstva (starnutie populácie) je však potrebné postupne zabezpečiť rozširovanie kapacít sociálnych služieb a vytvárať chýbajúce služby (najmä špecializované zariadenia) pre túto cieľovú skupinu.

Medzinárodné dohovory (Dohovor o právach starších osôb), dokumenty EÚ, ako aj Národný plán aktívneho starnutia zmenili filozofiu starostlivosti o seniorov. Preferovanými formami sú práve **komunitné služby poskytované ambulantnou formou a starostlivosť v domácom prostredí** občana. Z týchto dôvodov predpokladáme nárast záujmu práve o túto skupinu sociálnych služieb, z ktorých viaceré (napr. opatrovateľská služba, odľahčovacia služba) sú určené aj ľuďom so

zdravotným postihnutím. Ich vybudovanie bude preto prínosné aj pre riešenie potrieb širšieho spektra obyvateľov Trnavy.

Na túto skutočnosť reagujú aj **priority zadefinované pre oblasť Seniori**:

- 1) Posilniť komunitný charakter sociálnych služieb pre seniorov
- 2) Zvyšovať kvalitu a kapacitu sociálnych služieb pre seniorov
- 3) Podporovať aktivizáciu seniorov v komunitnom prostredí

Priorita 1 Posilniť komunitný charakter sociálnych služieb pre seniorov

Opatrenie 1.1 Posilnenie a skvalitnenie ambulantných a terénnych sociálnych služieb				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.1.1 Vytvorenie modelu poskytovania opatrovateľskej služby na území mesta v spolupráci s neverejnými poskytovateľmi	0,- EUR	---	2017 – 2018	Mesto TT / neverejný poskytovateľ
1.1.2 Zriadenie Centra pre terénnu opatrovateľskú službu (Centrum pre OS) v rámci Sociálneho centra	200 000,- EUR	IROP Mesto TT	2018 – 2019	Mesto TT / Stredisko sociálnej starostlivosti
1.1.3 Zmapovanie potrieb rodinných opatrovateľov (v rámci sociálneho a ošetrovateľského poradenstva)	500,- EUR	Mesto TT	2019 – 2020	Mesto TT – Centrum pre OS
1.1.4 Zabezpečenie podpory pre rodinných opatrovateľov v súlade so zmapovanými potrebami	---	Mesto TT	2019 – 2020	Mesto TT – Centrum pre OS
1.1.5 Realizácia projektu „Alzheimer – aktuálny problém dnešnej doby“ – osвета, vzdelávacie aktivity, informovanie o možnostiach pomoci osobám s touto chorobou	1 000,- EUR	Nadácia ZSE, Z. z. Rodina	2017	Z. z. Rodina / Nadácia ZSE

Opatrenie 1.2 Zabezpečenie dostupnosti odľahčovacej služby				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.2.1 Vytvorenie pravidiel pre zabezpečenie odľahčovacej služby pre rôzne cieľové skupiny na území mesta	0,- EUR	---	2017	Mesto TT / TTSK, neverejný poskytovateľ
1.2.2 Zabezpečenie dostupnosti odľahčovacej služby v spolupráci s TTSK a neverejnými poskytovateľmi	---	Klient , TTSK, Mesto TT	2018 – 2020	Mesto TT / TTSK, neverejný poskytovateľ
1.2.3 Zabezpečenie informovanosti o odľahčovacej službe pre rodinných opatrovateľov	300,- EUR	Mesto TT / TTSK	2018	Mesto TT / TTSK, neverejný poskytovateľ

Opatrenie 1.3 Zriaďovanie denných stacionárov poskytujúcich špecializované služby pre seniorov a optimalizovanie kapacity v existujúcich denných stacionároch				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.3.1 Vytvorenie partnerstva s neverejnými poskytovateľmi soc. služieb na zabezpečenie služby v denných stacionároch pre seniorov	0,- EUR	---	2018 – 2019	Mesto TT / neverejný poskytovateľ

Priorita 2 Zvyšovať kvalitu a kapacitu sociálnych služieb pre seniorov

Opatrenie 2.1 Zvýšenie kapacity ZOS, ZPS rozšírením existujúcich, resp. zriadením nových zariadení				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
2.1.1 Rozšírenie kapacity ZOS v rámci projektu Coburgova	300 000,- EUR	Mesto TT	2017 – 2018	Mesto TT / SSS

Opatrenie 2.2 Modernizácia existujúcich zariadení poskytujúcich služby pre seniorov za účelom skvalitňovania služieb				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
2.2.1 Poskytovanie rehabilitácií klientom Zariadenia pre seniorov v Trnave (ZpS v Trnave)	33 500,- EUR ročne	Mesto TT	2017 – 2020	ZpS v Trnave
2.2.2 Vytvorenie podmienok pre relaxáciu a ergo terapiu pre klientov ZpS v Trnave	17 900,- EUR	Mesto TT	2017	ZpS v Trnave
2.2.3 Realizácia canisterapie pre klientov ZpS v Trnave	240,- EUR ročne	Mesto TT	2017 – 2020	ZpS v Trnave / CANIS, MAURISIS
2.2.4 Zatraktívnenie vonkajšieho areálu ZpS v Trnave pre potreby voľnočasových aktivít klientov	10 000,- EUR	Mesto TT	2017	ZpS v Trnave

Opatrenie 2.3 Zabezpečiť efektívne poskytovanie stravovania pre seniorov				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
2.3.1 Spracovanie analýzy poskytovania stravy pre seniorov v meste	0,- EUR	---	2017	SSS / Mesto TT
2.3.2 Modernizácia vývarovne pre seniorov (ak vyplynie z analýz)	---	Mesto TT	2018 – 2019	Mesto TT – SSS

Priorita 3 Podporovať aktivizáciu seniorov v komunitnom prostredí

Opatrenie 3.1 Realizovať Program aktívneho starnutia				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
3.1.1 Implementácia jednotlivých aktivít navrhnutých v rámci PAS	20 700,- EUR	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT / ďalšie subjekty
3.1.2 Realizácia prednáškovej činnosti zameranej na aktívne starnutie	600,- EUR ročne	Mesto TT, RÚVZ, JDS	2017 – 2020	RÚVZ so sídlom v Trnave

Opatrenie 3.2 Participácia seniorov na rozhodovacích procesoch v meste				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
3.2.1 Predkladanie pripomienok a stanovísk Rady pre seniorov k návrhom VZN	0,- EUR	---	2017 – 2020	Rada pre seniorov

Opatrenie 3.3 Podpora účasti seniorov na podujatiach v meste				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor/ Partner
3.3.1 Realizácia projektu Karta Trnavčana – zľavy na kultúrne, športové a spoločenské podujatia	---	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT/ dodávateľ služby

5.3 Ciele a priority cieľovej skupiny Osoby so zdravotným postihnutím**Hlavný cieľ:**

Vytváranie podmienok pre inklúziu a zlepšenie kvality života ľudí so zdravotným znevýhodnením

Na rozdiel od zdravej populácie, pre človeka so zdravotným postihnutím je náročné a v niektorých prípadoch až nemožné samostatne zvládať bežné každodenné aktivity. Zdravotné postihnutie preto výrazne ovplyvňuje nielen život jednotlivca, ale celej jeho rodiny a najbližšieho okolia. Sociálne služby sú v tomto kontexte nástrojom, ktorý ľuďom so zdravotným postihnutím pomáha dôstojným spôsobom naplňať ich právo na osobnostný rozvoj, život v komunite, či účasť na rodinnom a verejnom živote.

Analýza poskytovania sociálnych služieb na území mesta ukázala **absenciu niektorých dôležitých sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a ich rodiny, nízku kapacitu v existujúcich zariadeniach a nedostatočne vytvorené podmienky na integráciu osôb so ZP v oblastiach vzdelávanie, zamestnávanie a bývanie.**

V materských školách na území mesta nie sú v súčasnosti vytvorené podmienky na integrované vzdelávanie detí so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami vzhľadom na absenciu asistentov učiteľa. V rámci základného vzdelávania sú podmienky na integráciu tejto skupiny detí vytvorené čiastočne, aktuálny počet asistentov učiteľa je však nepostačujúci. Po ukončení vzdelávania majú mladí dospelí so ZP málo príležitostí na pracovné uplatnenie v chránených dielnach a takmer žiadne na otvorenom pracovnom trhu. Vzhľadom na limitované možnosti zmysluplného trávenia dňa mimo

domu v bezpečnom prostredí (napr. v dennom stacionári) zostávajú nečinní doma, čo súčasne vytvára tlak na ostatných členov rodiny zabezpečiť pre nich celodennú starostlivosť. V meste tiež nie sú vytvorené podmienky na podporované bývanie ľudí so zdravotným postihnutím. Keďže neexistuje jednotná evidencia detí a dospelých so ZP, je z dôvodu správneho nastavenia rozsahu sociálnych služieb potrebné zmapovanie počtosti tejto cieľovej skupiny a priebežné monitorovanie jej potrieb.

V súlade s vyššie uvedeným boli pre oblasť **Osoby so zdravotným postihnutím** stanovené nasledujúce priority:

- 1) Posilniť a skvalitniť sieť sociálnych služieb pre ľudí so zdravotným postihnutím
- 2) Zlepšiť zamestnanosť ľudí so zdravotným postihnutím
- 3) Zlepšiť prístupnosť verejných priestranstiev v meste
- 4) Podporovať inklúziu občanov so zdravotným postihnutím

Priorita 1 Posilniť a skvalitniť sieť sociálnych služieb pre ľudí so zdravotným postihnutím

Opatrenie 1.1 Prieskum potrieb rodín so zdravotne postihnutými členmi				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.1.1 Zmapovanie potrieb rodín so zdravotne postihnutým členom	300,- EUR	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT / ÚPSVaR TT, MVO
1.1.2 Inicievanie vzniku platformy organizácií a združení osôb so ZP s cieľom spolupráce pri riešení problémov a spoločnom presadzovaní záujmov ľudí so ZP	0,- EUR	---	2017	Mesto TT / občianske a záujmové združenia, MVO

Opatrenie 1.2 Rozšírenie druhu poskytovaných sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.2.1 Vytvorenie služby včasnej intervencie v rámci Sociálneho centra	200 000,- EUR	IROP, Mesto TT	2018 – 2019	Nadácia Socia / Mesto TT, ÚNSS KS Trnava
1.2.2 Vzdelávanie zamestnancov Únie nevidiacich a slabozrakých (ÚNSS) pre poskytovanie služby včasnej intervencie pre nevidiace a slabozraké deti	300,- EUR	ÚNSS, KS Trnava	2017	ÚNSS, KS Trnava / Raní péče, Praha
1.2.3 Zriadenie denného stacionára pre ľudí so ZP so špecializáciou na autizmus, príp. ďalšie diagnózy	200 000,- EUR	IROP, Mesto TT	2018 – 2019	Mesto TT / OZ Spoločnosť pre zmysluplný život
1.2.4 Zriadenie denného stacionára pre mladých dospelých so ZP	100 000,- EUR	MPSVR SR, klienti, Mesto TT, granty, sponzori	2017	O. z. Iskierka / Mesto TT

Opatrenie 1.3 Posilnenie opatrovateľskej služby				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.3.1 Zriadenie Centra pre terénnu opatrovateľskú službu (v rámci Sociálneho centra)	200 000,- EUR	IROP, mesto TT	2018 – 2019	Mesto TT / SSS
1.3.2 Vytvorenie podmienok pre dispečing služby a kontinuálne interné vzdelávanie a konzultácie opatrovateľiek v Centre pre terénnu OS	---	Mesto TT	2020	Mesto TT – Centrum pre OS

Opatrenie 1.4 Rozvoj terénnej sociálnej práce				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.4.1 Zmapovať poskytovateľov terénnej sociálnej práce na území mesta	300,- EUR	Mesto TT	2018	Mesto TT

Opatrenie 1.5 Rozvoj odľahčovacej služby				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.5.1 Zabezpečiť dostupnosť odľahčovacej služby v spolupráci s TTSK	---	Klient, TTSK	od r. 2017	Mesto TT / TTSK

Opatrenie 1.6 Rozvoj podporovaného bývania				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.6.1 Vykonať prieskum záujmu o podporované bývanie v organizáciách zdravotne postihnutých	300,- EUR	Mesto TT	2018	združenia osôb so ZP / Mesto TT

Priorita 2 Zlepšiť zamestnanosť ľudí so zdravotným postihnutím

Opatrenie 2.1 Zlepšiť prípravu občanov so ZP na zamestnávanie				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
2.1.1 Realizácia PC kurzov pre členov Klubu vozičkárov	1 000,- EUR ročne	Klub vozičkárov, Mesto TT, donori	2017 – 2020	Klub vozičkárov v Trnave
2.1.2 Akreditované PC kurzy pre slabozrakých aj nevidiacich s použitím	1 425,- EUR ročne	TTSK	2017 – 2020	ÚNSS, KS Trnava

špeciálnych programov pre ZP				
2.1.3 Šikovné ruky vozičkárov – pracovná rehabilitácia prostredníctvom tvorivých dielní	688,- EUR ročne	Klub vozičkárov, sponzori, Mesto TT	2017 – 2020	Klub vozičkárov v Trnave

Opatrenie 2.2 Podporovať zamestnávanie osôb so ZP				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
2.2.1 Zriadiť chránenú dielňu v meste pre osoby so ZP	10 000,- EUR	ÚPSVaR, dotácia MPSVR SR, Mesto TT, sponzori	2018 – 2020	O. z. Iskierka, Mesto TT, iné združenia osôb so ZP
2.2.2 Vytvoriť podmienky pre vznik agentúry podporovaného zamestnávania (APZ) v meste	---	Mesto TT / budúci prevádzkovateľ APZ	2020	Mesto TT / budúci prevádzkovateľ APZ

Priorita 3 Zlepšiť prístupnosť verejných priestranstiev v meste

Opatrenie 3.1 Odstraňovanie bariér v prostredí a zabráňovanie vzniku nových bariér				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
3.1.1 Vytvoriť novú sekciu „Bezbariérová Trnava“ na web. stránke mesta	0,- EUR	---	2017	Mesto TT
3.1.2 Vytvoriť miesto na podávanie elektronických podnetov v oblasti debarierizácie v rámci sekcie Bezbariérová Trnava	0,- EUR	---	2017	Mesto TT
3.1.3 Zverejniť a priebežne aktualizovať mapu bezbariérovosti na webovej stránke mesta v sekcii Bezbariérová Trnava	0,- EUR	---	2017 – 2020	Mesto TT / dobrovoľníci
3.1.4 Odstraňovať existujúce bariéry vo verejne prístupných budovách a na verejných priestranstvách v meste	---	Mesto TT, vlastníci objektov	2017 – 2020	Mesto TT, vlastníci objektov

Opatrenie 3.2 Budovanie orientačných a informačných systémov pre osoby so ZP				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
3.2.1 Vytvárať vodiace línie, varovné a signálne pásy pre zrakovo postihnuté osoby na chodníkoch	2 000,- ročne	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT / Únia nevidiacich a slabozrakých
3.2.2 Motivovať subjekty v meste k zavádzaniu informačných systémov	---	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT / Únia nevidiacich a

(hmatové, zvukové, zrakové)				slabozrakých

Priorita 4 Podporovať inklúziu občanov so zdravotným postihnutím

Opatrenie 4.1 Podpora inkluzívneho vzdelávania				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
4.1.1 Zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením v MŠ	1 000 000,- EUR	IROP, Mesto TT	2018 – 2019	Mesto TT
4.1.2 Podpora inkluzívneho vzdelávania na VŠ	15 000,- EUR ročne	TU	2017 – 2020	Trnavská univerzita

Opatrenie 4.2 Podpora vzdelávacích a športových aktivít ľudí so ZP				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
4.2.1 Nácvik sebestačnosti vozičkárov v kuchyni – Kurzy varenia	500,-EUR ročne	Klub vozičkárov, sponzori	2017 – 2020	Klub vozičkárov v Trnave
4.2.2. Šport bez bariér – Aquaterapia pre vozičkárov (päťdňový športový pobyt pre ZP občanov)	5 000,-EUR ročne	Klub vozičkárov, Mesto TT	2017 – 2020	Klub vozičkárov v Trnave / Mesto TT, Hotel Máj Piešťany, paraolympionici
4.2.3 Športový deň vozičkárov	300,- EUR ročne	Klub vozičkárov, Mesto TT, sponzori	2017 – 2020	Klub vozičkárov v Trnave / Mesto TT, rodinní príslušníci a sympatizanti
4.2.4 Sociálna rehabilitácia zameraná na sebaobsluhu nevidiacich a slabozrakých (akreditovaný kurz)	2 500,-EUR ročne	TTSK	2017 – 2020	ÚNSS, KS Trnava
4.2.5 Sociálna rehabilitácia – priestorová orientácia a samostatný pohyb, chôdza s bielou palicou v terénne osôb so zrakovým postihnutím (akreditovaný kurz)	5000,- EUR ročne	TTSK	2017 – 2020	ÚNSS, KS Trnava
4.2.6 Sociálna rehabilitácia: komunikácia – nácvik klávesnicových zručností, nácviky podpisovania sa, výučba Braillovoho písma (akreditovaný kurz)	23 000,- EUR ročne	Príspevok TTSK	2017 – 2020	ÚNSS, KS Trnava
4.2.7 Zdravotné cvičenie pre členov Klubu kardiakov a verejnosť na ZŠ Bottova	50,- EUR ročne	ZPCCH v SR – KK	2017 – 2020	Zväz postihnutých civilizačnými chorobami v SR – Klub

				kardiakov Mesto TT
4.2.8 Pobyty pre slabozrakých, nevidiacich a ich rodinných príslušníkov	2 500,- EUR ročne	ÚNSS, KS Trnava, MPSVR SR	2017 – 2020	ÚNSS, KS Trnava/ MPSVR SR

Opatrenie 4.3 Informačné kampane a podujatia na podporu inklúzie občanov so ZP				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
4.3.1 Dvor nádeje	4000,- EUR ročne	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT / MVO
4.3.2 Verejná zbierka Biela pastelka – podujatia v informačnom stánku	200,- EUR	ÚNSS, KS Trnava	2017 – 2020	ÚNSS, KS Trnava
4.3.3 Preventívno-výchovná akcia Biela palica	0,- EUR	---	2017 – 2020	ÚNSS, KS Trnava / Dopravná polícia
4.3.4 Štafeta „Krok pre svoje srdce“ pri príležitosti Svetového dňa srdca	1 000,- EUR ročne	ZPCCH, SACHS	2017 – 2020	ZPCCH v SR – KK / Zdravé mesto Trnava, SACHS
4.3.5 Zimný pochod členov klubu so zapojením verejnosti do Kamenného mlyna – 29. decembra, 1x ročne	50,- EUR ročne	ZPCCH	2017 – 2020	ZPCCH v SR – KK

5.4 Ciele a priority cieľovej skupiny Osoby v ťažkých životných situáciách

Hlavný cieľ: Zlepšenie životných podmienok ľudí v ťažkých životných situáciách

Do tejto časti boli premietnuté potreby a priority, ktoré v analytickej fáze zadefinovali pracovné skupiny pre oblasti Osoby v ťažkých životných situáciách a Marginalizované komunity. Vzhľadom na vzájomnú prepojenosť oboch skupín, podobnosť ich identifikovaných problémov a navrhovaných opatrení, boli tieto v strategickej fáze prípravy KPSS zlúčené do spoločnej oblasti.

Cieľová skupina Osoby v ťažkých životných situáciách teda zahŕňa:

- jednotlivcoch, ktorí sa ocitli v krízovej situácii** – sú ľuďmi bez domova, sú závislými od návykových látok, vykonávajú sexbiznis, sú obeťami týrania, zneužívania, obchodovania s ľuďmi, príp. ukončili pobyt v ústavnom zariadení, v nápravno-výchovnom zariadení a pod.
- členov marginalizovaných komunit /skupín obyvateľstva** – ktoré sa vyznačujú sociálnym vylúčením v dôsledku pôsobenia rôznych faktorov (napr. strata bydliska, dlhodobá nezamestnanosť, nedostatočná sociálna prispôsobivosť, príslušnosť k určitej etnickej skupine v regióne a pod.). Pre potreby KPSS pod pojmom „marginalizovaná komunita“ chápeme nielen rómsku komunitu, ale heterogénnu sociálnu skupinu ovplyvnenú chudobou a sociálnym vylúčením, ktorá na riešenie svojich problémov potrebuje veľkú mieru podpory a porozumenia z

prostredia, ktorého je súčasťou. Jej členovia sa však paradoxne skôr stretávajú s odmietaním a odsudzovaním.

Z analýzy aktuálneho stavu sociálnych služieb vyplynulo, že z dôvodu absencie viacerých sociálnych služieb krízovej intervencie (útulky, nízkoprahové centrum pre rizikové skupiny obyvateľov, domov na pol ceste, resocializačné zariadenia a pod.) a poddimenzovania existujúcich služieb (terénna sociálna práca, nízkoprahové denné centrá) **nie je v meste Trnava vytvorená kompletná sociálna sieť služieb krízovej intervencie pre osoby v ťažkých životných situáciách**. Vzhľadom na náročnosť sociálnej práce s touto cieľovou skupinou, obmedzený počet subjektov venujúcich sa tejto problematike a limitované finančné zdroje, je potrebné koncentrovať pozornosť na nasledujúce okruhy:

- **Koordinácia pomoci tejto cieľovej skupine** – zosieťovanie verejných a neverejných poskytovateľov aktívnych na území mesta, zmapovanie početnosti tejto cieľovej skupiny, spracovanie komplexnej stratégie riešenia problematiky osôb v ŤŽS a marginalizovaných komunít v meste a spolupráca pri hľadaní riešení.
- **Nastavenie služieb krízovej intervencie** tak, aby **na seba logicky nadväzovali** a vytvorili **funkčnú sociálnu sieť**, ktorá umožní klientovi, ktorý má záujem zmeniť svoju situáciu, vyriešiť svoj problém a vrátiť sa do normálneho života. Predpokladáme nasledujúcu nadväznosť služieb:
  1. streetwork (aktívne vyhľadávanie klientov v ich prostredí, prvotný kontakt na ulici);
  2. sociálna práca s klientom v nízkoprahových denných centrách a terénna sociálna práca;
  3. sociálna služba poskytovaná v útulku/resp. v inej forme dočasného „krízového“ bývania;
  4. sociálna rehabilitácia a pracovná terapia s cieľom následného uplatnenia sa na pracovnom trhu.
- Prepojiť poskytovanie sociálnych služieb s **riešením bývania a zamestnania** sa klientov, ako základného predpokladu ich osamostatnenia sa. V tejto súvislosti je potrebné podporiť rozvoj služieb zamestnanosti pre osoby v ŤŽS (napr. zriadením Agentúry podporovaného zamestnávania a sociálneho podniku v meste) a riešiť problematiku sociálneho bývania v meste.

V oblasti integrácie členov marginalizovaných skupín (vrátane rómskej komunity) je viditeľná zmena možná iba komplexným prístupom k tejto cieľovej skupine. Ten by mal zahŕňať na seba nadväzujúce špecifické opatrenia v oblasti vzdelávania (predprimárneho, základného a celoživotného), prípravy na uplatnenie na pracovnom trhu, zabezpečenie cenovo dostupného bývania, zdravotnej výchovy a sociálnej práce s rodinami na komunitnej úrovni (najmä podporou nízkoprahovej sociálnej služby a terénnej sociálnej práce).

Vyššie uvedené požiadavky boli premietnuté do nasledujúcich **priorít** pre oblasť **Osoby v ťažkých životných situáciách**:

- 1) Rozširovať sociálne služby zamerané na riešenie ťažkých životných situácií občanov
- 2) Podporovať zamestnateľnosť osôb v ťažkých životných situáciách
- 3) Podporovať sociálne bývanie
- 4) Posilňovať inklúziu ľudí z marginalizovaných komunít

Priorita 1 Rozširovať sociálne služby zamerané na riešenie ťažkých životných situácií občanov

Opatrenie 1.1 Koordinácia pomoci osobám v ŤŽS a marginalizovaným skupinám občanov v meste				
Aktivita	Predpokladané	Zdroje krytia	Časový	Gestor /

	náklady		harmonogram	Partner
1.1.1 Aktivizácia pracovnej skupiny pre MRK a osoby v <i>ŤŽS Pomoc marginalizovaným</i> s cieľom koordinovať aktivity partnerov na území mesta a spolupracovať pri hľadaní riešení	1 000,- EUR ročne	TTSK MZVaEZ, Mesto TT, nadácie	2017 – 2020	Združ. STORM / Centrum Koburgovo, Mesto TT, TTSK, Charita a ďalšie subjekty
1.1.2 Realizácia spoločných aktivít / podujatí pracovnej skupiny <i>Pomoc marginalizovaným</i> pre verejnosť	1000,- EUR ročne	Mesto TT, TTSK, granty	2017 – 2020	Združ. STORM / členovia prac. skupiny
1.1.3 Spracovanie stratégie riešenia problematiky ľudí bez prístrešia v meste	500,- EUR	Mesto TT	2017 – 2018	Mesto TT / členovia prac. skupiny <i>Pomoc marginalizovaným</i>

Opatrenie 1.2 Rozvoj služieb krízovej intervencie pre osoby v ŤŽS				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.2.1 Realizácia projektu STREETWORK	10 760,- EUR	Trnavská arcidiecézna charita, Mesto TT	2017 – 2020	Trnavská arcidiecézna charita / Mesto TT, TU, UCM
1.2.2 Zmapovanie a monitoring počtu ľudí bez prístrešia na území mesta	0,- EUR	---	2017	Mesto TT / Trnavská arcidiecézna charita
1.2.3 Posilnenie terénnej práce s bezdomovcami v lokalite Coburgova	12 000,- EUR ročne	OP ĽZ	2017 – 2019	Mesto TT
1.2.4 Zabezpečenie terénnej sociálnej služby na sídlisku Linčianska	12 000,- EUR	TTSK, MPSVR SR – Národný projekt	2017 – 2019	Centrum Koburgovo, n. o.
1.2.5 Poskytovanie terénnej sociálnej služby pre rodiny v krízovej situácii	300,- EUR ročne	Z. z. Rodina	2017 – 2020	Z. z. Rodina
1.2.6 Realizácia programu KROK VPRED – terénna sociálna práca s aktívnymi užívateľmi drog a osobami pracujúcimi v sexbiznise	20 000,- EUR ročne	Úrad vlády, TTSK, Mesto TT, Nórsky finančný mechanizmus, nadácie, MZVaEZ SR	2017 – 2020	Združenie STORM / Mesto TT
1.2.7 Zmapovanie potreby vybudovania nízkoprahového Kontaktného centra pre rizikové skupiny obyvateľov (užívatelia drog, osoby pracujúce v sexbiznise)	2 000,- EUR	Združenie, STORM, Mesto TT	2017	Združenie STORM / Mesto TT, TU
1.2.8 Vytvoriť podmienky pre vybudovanie nízkoprahového Kontaktného centra pre rizikové skupiny obyvateľov	50 000,- EUR	Mesto TT, grantové zdroje	2020	Združenie STORM / Mesto TT, FZaSP TU
1.2.9 Modernizácia a		IROP,	2017 – 2020	Trnavská

rozšírenie kapacity nízkoprahového denného centra pre jednotlivcov	650 000,- EUR	Trnavská arcidiecézna charita		arcidiecézna charita
1.2.10 Zriadenie útulku pre jednotlivcov	300 000,- EUR	Mesto TT	2017 – 2018	Mesto TT / SSS
1.2.11 Humanitárno-charitatívna služba – zabezpečenie materiálnej a potravinovej pomoci osobám v ŤŽS	9 500,- EUR	IROP, Trnavská arcidiecézna charita	2017 – 2020	Trnavská arcidiecézna charita

Opatrenie 1.3 Rozvoj služieb pre krátkodobý pobyt				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.3.1 Rozšírenie kapacity ZOS na Coburgovej ulici	300 000,- EUR	Mesto TT	2017 – 2018	Mesto TT / SSS
1.3.2 Rozšírenie kapacity nocľahárne	---	Mesto TT	2019	Mesto TT / SSS

Priorita 2 Podporovať zamestnateľnosť osôb v ťažkých životných situáciách

Opatrenie 2.1 Podpora pracovnej terapie osôb v ŤŽS a členov MRK				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
2.1.1 Realizácia projektu Pracovná dielňa sv. Heleny – pracovné dielne pre klientov nízkoprahového denného centra	11 000,- EUR ročne	Trnavská arcidiecézna charita	2017 – 2020	Trnavská arcidiecézna charita
2.1.2 Zabezpečenie pracovnej rehabilitácie v ergoterapeutickej dielni pre klientky Azylového domu	600,- EUR ročne	Z. z. Rodina	2017 – 2019	Z. z. Rodina / partnerské firmy

Opatrenie 2.2 Rozvoj služieb zamestnanosti pre osoby v ŤŽS				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
2.2.1 Otvorenie pracovnej dielne (sociálneho podniku) pre osoby v ŤŽS v meste (pre klientky azylového domu a pod.)	4 500,- EUR	IROP, OP ĽZ, ÚPSVaR, nadačný fond	2019	Z. z. Rodina / Mesto TT
2.2.2 Vytvorenie podmienok pre vznik agentúry podporovaného zamestnávania (APZ) v meste	----	Mesto TT / budúci prevádzkovateľ APZ	2020	Mesto TT / budúci prevádzkovateľ APZ

Priorita 3 Podporovať sociálne bývanie

Opatrenie 3.1 Cenovo dostupné bývanie pre všetky cieľové skupiny				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
3.1.1 Spracovať Konceptiu riešenia sociálneho bývania na území mesta	500,- EUR	Mesto TT	2018	Mesto TT
3.1.2 Zabezpečiť 1 bytovú jednotku na riešenie krízových situácií jednotlivcov	5 000,- EUR	Mesto TT	2018	Mesto TT

Priorita 4 – Posilňovať inklúziu ľudí z marginalizovaných komunit

Opatrenie 4.1. Podpora výchovných a vzdelávacích programov zameraných na rozvoj členov MRK				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
4.1.1 Zriadenie Centra celoživotného vzdelávania v ZŠ Gorkého zameraného na vzdelávanie členov z MRK a soc. znevýhodneného prostredia	230 000,- EUR	OP LŽ, Mesto TT	2017 – 2019	Mesto TT / ZŠ Gorkého
4.1.2 Realizácia kurzu finančnej gramotnosti pre rodičov z MRK	300,- EUR ročne	MPSVR SR – Národný projekt	2017 – 2019	Centrum Koburgovo, n. o. / Trnavská univerzita
4.1.3 Realizácia programu Krizáčik – výchovný program pre deti v predškolskom veku a rodičov	12 000,- EUR ročne	TTSK, Krízové stredisko,	2017 – 2019	Centrum Koburgovo, n. o., Krízové stredisko
4.1.4 Realizácia zdravotno-výchovných aktivít (prednášok) pre deti a mládež zo sociálne znevýhodneného prostredia a z MRK	250,- EUR ročne	RÚVZ Trnava	2017 – 2020	RÚVZ so sídlom v Trnave
4.1.5 Realizácia zdravotno-výchovných aktivít (prednášok) pre deti a mládež z Detského domova v Trnave	500,- EUR ročne	RÚVZ Trnava	2017 – 2020	RÚVZ so sídlom v Trnave / DeD Trnava

Opatrenie 4.2 Podpora aktivít zameraných na zmenu vnímania MRK				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
4.2.1 Realizácia podujatia <i>Spájame sily</i> s cieľom zdôrazniť význam synergie aktérov pri riešení verejných záležitostí v meste a meniť vnímanie majority	1 000,- EUR ročne	TTSK, Mesto TT	2017 – 2020	Centrum Koburgovo, n. o./ rôzne subjekty v meste

5.5 Ciele a priority pre oblasť Komunitný rozvoj

Hlavný cieľ: Podpora občianskej participácie a mobilizácia potenciálu komunít

K legislatívne uloženým povinnostiam miest a obcí patrí tiež realizovať **komunitný rozvoj**. Potenciál tejto myšlienky sa počas tvorby KPSS javil ako samozrejмый produkt spoločnej práce riadiacej skupiny a všetkých zaangażovaných účastníkov procesu tvorby komunitného plánu.

Od systematickej práce v tejto oblasti očakávame, že prispeje k aktivizácii života komunít v jednotlivých častiach mesta, zvýšeniu záujmu obyvateľov o veci verejné a ich participácii na rozhodovaní.

Komunitný rozvoj bol premietnutý do KPSS ako samostatná oblasť s nasledovnými **prioritami**:

- 1) Rozvíjať komunitné plánovanie a participatívnu tvorbu verejných politík
- 2) Podporovať komunitné aktivity a občiansku participáciu.

Priorita 1: Rozvíjať komunitné plánovanie a participatívnu tvorbu verejných politík

Opatrenie 1.1 Podpora komunitného plánovania v sociálnej oblasti				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.1.1 Zabezpečenie koordinácie komunitného plánovania a implementácie KPSS prostredníctvom pozície Koordinátor pre komunitné plánovanie a rozvoj na MsÚ	15 000,- EUR ročne	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT
1.1.2 Realizácia infokampane o význame a dôležitosti zapojenia občanov a organizácií do tvorby a implementácie KPSS	500,- EUR	Mesto TT	2017, 2020	Mesto TT

Opatrenie 1.2 Iniciovat' a vytvárať partnerstvá na miestnej úrovni zamerané na komunitný rozvoj				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.2.1 Realizácia projektu „Komunitné služby – bez partnerstva a dobrovoľníctva to nepôjde“	100 000,- EUR	Nadácia SOCIA, Mesto TT, zapojené samosprávy	2017	Nadácia SOCIA / Mesto TT, ďalšie mestá, MVO
1.2.2 Podpora koordinácie a sieťovania organizácií pôsobiach v sociálnej oblasti za účelom spolupráce a hľadania spoločných riešení	200,- EUR ročne	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT / organizácie pôsobiace v soc. oblasti
1.2.3 Vytvorenie a aktualizácia databázy organizácií v sociálnej oblasti	0,- EUR	Mesto TT	2017 – 2018	Mesto TT / organizácie pôsobiace v soc. oblasti

Opatrenie 1.3 Pravidelne monitorovať potreby obyvateľov mesta a komunit				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.3.1 Pokračovanie v Odkaze pre starostu	5000,- EUR ročne	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT
1.3.2 Zbieranie podnetov od občanov prostredníctvom webovej stránky mesta	0,- EUR	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT
1.3.3 Zbieranie podnetov od jednotlivých výborov mestských častí (VMČ)	0,- EUR	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT

Opatrenie 1.4 Podpora participatívnej tvorby verejných politik				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
1.4.1 Realizácia projektu Transparentnosť výkonu samosprávy s použitím otvorených dát, Zavádzanie a rozvíjanie procesu participatívneho rozpočtu, Zavádzanie a rozvíjanie procesu participatívneho plánovania	56 000,- EUR	OP Efektívna VS – Národný projekt	2017 – 2018	UTOPIA, o. z. / Mesto TT

Priorita 2 Podporovať komunitné aktivity a občiansku participáciu.

Opatrenie 2.1 Vytvoriť neformálnu platformu aktérov komunitného rozvoja				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
2.1.1 Naštartovanie vzájomnej spolupráce a výmeny skúseností aktérov komunitného rozvoja	0,- EUR	---	2017	Bronco, n. o. / MVO, Mesto TT
2.1.2 Vytvorenie spoločného komunikačného kanálu pre aktérov komunitného rozvoja	0,- EUR	---	2017	Bronco, n. o.

Opatrenie 2.2 Podporiť participáciu občanov na verejnej politike prostredníctvom projektov				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
2.2.1 Realizácia projektu Participatívny rozpočet	50 000,- EUR ročne	Mesto TT	2017 – 2020	Mesto TT / Realizátori projektov
2.2.2 Participácia obyvateľov pri obnove verejných priestranstiev v rámci projektu Mestské zásahy	10 000,- EUR	Mesto TT	2017	Mesto TT
2.2.3 Participácia občanov prostredníctvom komunitných projektov VMČ	120 000,- EUR	Mesto TT	2017	VMČ / Realizátori projektov /

				Mesto TT

Opatrenie 2.3 Podporovať organizácie prostredníctvom grantovej politiky mesta				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
2.3.1 Pokračovať v grantovom programe mesta	483 000,- EUR	Mesto TT	2017 – 2020	Realizátori projektov / Mesto TT

Opatrenie 2.4 Mobilizácia potenciálu komunit				
Aktivita	Predpokladané náklady	Zdroje krytia	Časový harmonogram	Gestor / Partner
2.4.1 Podpora organizácie komunitných aktivít prostredníctvom publicity a informovania organizátorov o organizovaní akcií na verejných priestranstvách	0,- EUR	---	2017 – 2020	Mesto TT/ realizátori aktivít
2.4.2 Podpora dobrovoľníctva v meste prostredníctvom spolupráce samosprávy a MVO	10 000,- EUR	Mesto TT	2017 – 2020	MVO
2.4.3 Nastavenie partnerstva medzi samosprávou a Trnavským dobrovoľníckym centrom	0,- EUR	---	2017	Mesto TT/TDC
2.4.4 Výchova mládeže k dobrovoľníctvu – spájanie generácií (dobrovoľnícke aktivity študentov SŠ v dennom stacionári pre seniorov)	200,- EUR ročne	Z. z. Rodina	2017 – 2020	Z. z. Rodina/ stredné školy
2.4.5 Projekt DOBRÁ DUŠA – dobrovoľnícka pomoc seniorom v Zariadení pre seniorov Svetlo	2000,- EUR ročne	Trnavská arcidiecézna charita	2017 – 2020	Trnavská arcidiecézna charita
2.4.6 Projekt SÁRA – dobrovoľnícka pomoc v rodinách s deťmi	2000,- EUR ročne	Mesto TT, TTSK, Centrum pomoci pre rodinu	2017 – 2019	Centrum pomoci pre rodinu
2.4.7 Projekt TEREZA – dobrovoľnícka pomoc v rodinách so seniormi a s členmi s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom	2000,- EUR ročne	Mesto TT, TTSK, Centrum pomoci pre rodinu	2017 – 2019	Centrum pomoci pre rodinu / Zariadenie pre seniorov

6 MONITORING A HODNOTENIE

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je dlhodobým procesom. Po spracovaní a schválení strategického dokumentu KPSS v mestskom zastupiteľstve začne **realizačná fáza**, ktorá bude prebiehať v období rokov 2017 až 2020. Táto etapa zahŕňa samotnú **implementáciu stratégie**, t. j. napĺňanie KPSS prostredníctvom realizácie jednotlivých aktivít, ktoré budú podrobne rozpracované do **ročných akčných plánov**. Súčasťou realizačnej fázy bude tiež priebežné **sledovanie (monitoring)** a **vyhodnocovanie plnenia** akčných plánov spravidla v ročných intervaloch. Pre ich aktualizáciu je nevyhnutné monitorovanie potrieb občanov mesta zohľadňujúce platné legislatívne prostredie, spoločenské, materiálové, finančné a personálne možnosti samosprávy i ďalších poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta. V priebehu tejto fázy budú pokračovať pravidelné stretnutia pracovných skupín pre jednotlivé oblasti, vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov a informovanie verejnosti o uskutočňovaní komunitného plánu.

Úspešnosť realizácie KPSS mesta Trnavy na roky 2016 – 2020 bude závisieť od **organizačného a riadiaceho zabezpečenia** komunitného plánovania, **dostatočných finančných prostriedkov** potrebných na realizáciu aktivít a aktívnej **spolupráce všetkých zapojených aktérov** pôsobiacich v sociálnej oblasti.

6.1 Riadiace a organizačné zabezpečenie komunitného plánovania

Riadiace a organizačné zabezpečenie implementácie KPSS mesta Trnava na roky 2016 – 2020 bude úlohou **monitorovacej skupiny**. Keďže primárnu zodpovednosť za komunitné plánovanie sociálnych služieb, spracovanie a implementáciu KPSS nesie samospráva, členmi monitorovacej skupiny budú primárne zástupcovia Mesta Trnava, a to volený zástupca a zamestnanci Odboru sociálneho Mestského úradu v Trnave, ktorí boli zároveň členmi riadiacej skupiny pri tvorbe KPSS. V záujme zachovania participácie aktérov komunitného plánovania v implementačnej fáze, budú súčasťou tímu aj zástupca neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, zástupca tretieho sektora a nezávislý expert.

Návrh zloženia Monitorovacej skupiny pre KPSS mesta Trnava na roky 2016 – 2020:

- *volený zástupca samosprávy* – viceprimátor pre sociálne veci / Mgr. Matej Lančarič
- *garant KPSS* – vedúca odboru sociálneho MsÚ v Trnave / Mgr. Ingrid Huňavá
- *koordinátor komunitného plánovania* – odbor sociálny MsÚ v Trnave / Mgr. Jana Žišková
- *vedúci pracovnej skupiny Deti, mládež a rodina* – zamestnankyňa referátu starostlivosti o rodiny s deťmi, odbor sociálny MsÚ v Trnave / Mgr. Mária Šperková
- *vedúci pracovnej skupiny Osoby so zdravotným postihnutím* – zamestnankyňa referátu tretieho sektora a charity / Mária Peciarová
- *vedúci pracovnej skupiny Seniori* – zamestnankyňa referátu starostlivosti o dôchodcov / Mgr. Miroslav Lackovič
- *vedúci pracovnej skupiny Osoby v ťažkých životných situáciách* – referát sociálnej pomoci občanov / Mgr. Simona Bangová
- *vedúci pracovnej skupiny Komunitný rozvoj* / Mgr. Jana Žišková
- *zástupca neverejných poskytovateľov sociálnych služieb* – Ing. Miroslav Dzurech, Trnavská arcidiecézna charita
- *zástupca tretieho sektora* – Mgr. Miroslava Hlinčíková, PhD., Bronco, n. o.
- *nezávislý expert* – prof. PhDr. Mgr. Jana Levická, PhD., FZaSP, Trnavská univerzita

Monitorovacia skupina začne svoju činnosť po schválení KPSS mesta Trnava na roky 2016 – 2020 v Mestskom zastupiteľstve mesta Trnava. Jej hlavnými úlohami bude najmä vypracovanie plánu monitorovacej činnosti, samotné monitorovanie plnenia aktivít vo vzťahu k stanoveným ukazovateľom pre danú aktivitu, vypracovávanie hodnotiacich správ o priebežnom plnení KPSS, ale aj vypracovanie systému riadenia zmien v platnom KPSS a identifikácia rizík počas realizačného obdobia.

Spôsob vyhodnocovania plnenia KPSS

Subjekt vykonávajúci kontrolu	Periodicita	Spôsob vykonania kontroly
Pracovné skupiny pre jednotlivé oblasti KPSS	polročne k 30. 6. a k 31. 12. kalendárneho roka	Priebežná kontrola plnenia ročných akčných plánov počas pravidelných stretnutí pracovných skupín
Monitorovacia skupina KPSS	každoročne k 31. 12. kalendárneho roka od roku 2017 do 2020	Spracovanie <i>Informatívnej hodnotiacej správy o priebežnom plnení KPSS</i> – podklady poskytnú pracovné skupiny a všetky relevantné subjekty zapojené do implementácie KPSS.
Mestské zastupiteľstvo Mesta Trnava a odborné komisie	každoročne v 1. kvartáli kalendárneho roka od 2018 do 2021	<i>Informatívna hodnotiaca správa o priebežnom plnení KPSS</i> vypracovaná Monitorovacou skupinou KPSS bude predložená na zasadnutie MZ mesta Trnava a odborných komisií
Široká verejnosť	počas platnosti KPSS na roky 2016 – 2020	Na oficiálnej webovej stránke mesta Trnava bude každoročne uverejnená spracovaná informatívna správa o priebežnom plnení KPSS. Občania budú mať možnosť pripomienkovať správu elektronickou formou.

6.2 Návrh ukazovateľov a požadovaných hodnôt aktivít navrhnutých v KPSS mesta Trnavy na roky 2016 – 2020

Úspešnosť implementácie KPSS bude možné merať a zhodnotiť prostredníctvom sledovania ukazovateľov a plnenia požadovaných hodnôt aktivít navrhnutých pre jednotlivé oblasti.

Oblasť: Deti, mládež a rodina**Návrh ukazovateľov a požadovaných hodnôt aktivít**

Aktivita	Ukazovateľ	Požadovaná hodnota
1.1.1 Vytvorenie partnerstva pre zabezpečenie služby včasnej intervencie	Uzatvorené partnerstvo	1
1.1.2 Vytvorenie služby včasnej intervencie	Vytvorená služba	1
1.2.1 Zriadenie Nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu v rámci Sociálneho centra	Zriadené nízkoprahové centrum	1
1.2.2 Podpora nízkoprahových aktivít pre deti a rodinu prostredníctvom programu Prorodinne orientované mesto v lokalite Coburgova	Periodicita rozvojových krúžkov pre deti z Coburgovej ulice týždenne	4
1.3.1 Zastabilizovanie služieb Poradenského centra Úsmev ako dar	Celoročná prevádzka poradenského centra	áno
1.3.2 Psychologické poradenstvo a práca s rodinami	Počet poradenstiev / sedení ročne	300

1.4.1 Terénna sociálna práca zabezpečovaná Nízkoprahovým centrom MAK	Celoročná činnosť centra MAK	áno
1.4.2 Podpora rozvoja sociálnej práce v rodinnom prostredí klientov v oblasti sociálnych vecí a rodiny	Počet osôb, ktoré využili dané služby	--
1.4.3 Poradňa pre rodiny so špecifickými potrebami	Počet poradenstiev / sedení ročne	100
1.4.4 Realizácia terénnej sociálnej práce Centrom Koburgovo na sídlisku Linčianska	Počet klientov ročne	120
1.5.1 Nastavenie modelu zabezpečenia odľahčovacej služby pre rôzne cieľové skupiny na území mesta	Vytvorené pravidlá	áno
1.5.2 Zabezpečenie odľahčovacej služby v spolupráci s TTSK a neverejnými poskytovateľmi	Počet klientov využívajúcich službu	--
1.6.1 Prieskum záujmu rodín o poskytovanie služby v jaslách	Počet záujemcov o službu jaslí	--
1.6.2 Vybudovanie jasíel pre deti do 3 rokov	Počet nových jasíel	1
1.7.1 Zastabilizovanie služieb Poradenského centra Úsmev ako dar	Celoročná prevádzka poradenského centra	áno
2.1.1 Rodina v meste – prorodinné orientované aktivity a podujatia	Počet zrealizovaných aktivít ročne	3
2.1.2 Realizácia osvetových a preventívnych aktivít v rámci projektu Zdravé mesto	Počet zrealizovaných aktivít ročne	5
2.1.3 Projekt Bližšie k verejnosti – organizácia podujatí pre obyvateľov mesta s cieľom podpory a ochrany verejného zdravia pri príležitosti svetových dní	Počet zrealizovaných aktivít ročne	3
2.1.4 Kurz finančnej gramotnosti pre rodičov	Počet stretnutí rodičov s lektorom ročne	10
2.1.5 Neformálne vzdelávanie rodín – prednášky a kurzy o výchove a budovaní vzťahov	Počet zrealizovaných prednášok ročne	12
2.1.6 Kurzy praktického rodičovstva	Počet účastníkov vzdelávania ročne	24
2.1.7 Kurzy prípravy na materstvo a dojčenie	Počet účastníkov vzdelávania ročne	84
2.1.8 Realizácia preventívnych programov pre mládež – blok troch prednášok – prevencia násillia, príprava na manželstvo, ako byť úspešný	Počet účastníkov vzdelávania ročne	600
2.1.9 Prevencia a eliminácia sociálno-patologických javov detí a žiakov	Zrealizovaný program	1
2.1.10 Týždeň prevencie sociálno-patologických javov – prednášky pre žiakov ZŠ a SŠ	Počet zrealizovaných prednášok ročne	10

2.1.11 Prednášková činnosť pre MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ a verejnosť zameraná na prevenciu závislostí (tabak, alkohol, drogy)	Počet zrealizovaných prednášok ročne	15
2.1.12 Realizácia projektu Zdravá rodina – výchova k zodpovednému partnerstvu, rodičovstvu a prevencia pohlavných chorôb	Počet zrealizovaných prednášok ročne	15
2.1.13 RODINA SPOLU – séria zážitkovo - vzdelávacích aktivít pre páry a rodičov	Počet zrealizovaných aktivít	10
2.2.1 Rozšírenie činnosti Komunitného centra Koburgovo v lokalite Linčianska	Celoročná prevádzka centra	áno
2.3.1 Obnova a revitalizácia športovísk v areáloch ZŠ s ohľadom na potreby detí so ZP a ich sprístupňovanie verejnosti	Počet zrevitalizovaných športovísk ročne	1
2.3.2 Výstavba nových, obnova a revitalizácia existujúcich detských ihrísk na území mesta s ohľadom na potreby detí so ZP	Počet vybudovaných a zrevitalizovaných detských ihrísk ročne	1
2.3.3 Stretnutia detí, rodičov, svojpomocných skupín	Počet skupín	12
2.3.4 Nízkoprahové voľnočasové aktivity pre deti a rodičov z Coburgovej ulice	Periodicita voľnočasových aktivít pre deti a rodičov	4krát týždenne
2.4.1 Vytvorenie pozície sociálneho pedagóga na ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta	Počet sociálnych pedagógov na ZŠ	4
3.1.1 Zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v MŠ	Počet MŠ s vytvorenými podmienkami pre inkluzívne vzdelávanie	2
3.1.2 Projekt inkluzívneho vzdelávania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v ZŠ Gorkého	Zrealizovaný špeciálny vzdelávací program	1
3.1.3 Zavedenie pracovnej pozície asistent učiteľa MŠ v materských školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta	Počet asistentov učiteľa MŠ	6
3.1.4 Realizácia programu Krizáčik – výchovný program pre deti v predškolskom veku a rodičov s cieľom začleniť deti do hlavného vzdelávacieho prúdu a podporiť výchovný proces v rodinách	Počet zapojených detí do celoročnej predškolskej výchovy	6
3.1.5 Zvýšenie počtu asistentov v ZŠ	Nárast počtu asistentov	50%
3.2.1 Príprava pedagógov pre inkluzívne vzdelávanie detí v MŠ a ZŠ – príprava vzdelávacieho programu	Vytvorený vzdelávací program/kurz	1
3.2.2 Príprava pedagógov pre inkluzívne vzdelávanie detí v MŠ a ZŠ – realizácia vzdelávacieho programu	Počet zrealizovaných kurzov ročne	1
4.1.1 Zriadenie útulku pre rodiny a jednotlivcov s deťmi	Zriadený útulok	1

4.2.1 Vybudovanie sociálnych bytov pre rodiny a jednotlivcov s deťmi v kríze	Počet vybudovaných bytov	15
4.2.2 Spracovanie Koncepcie riešenia sociálneho bývania na území mesta	Spracovaná koncepcia	1

Oblasť: Seniori**Návrh ukazovateľov a požadovaných hodnôt aktivít**

Aktivita	Ukazovateľ	Požadovaná hodnota
1.1.1 Vytvorenie modelu poskytovania opatrovateľskej služby na území mesta v spolupráci s neverejnými poskytovateľmi	Vytvorený model poskytovania OS	áno
1.1.2 Zriadenie Centra pre terénnu opatrovateľskú službu v rámci Sociálneho centra	Zriadené centrum pre OS	1
1.1.3 Zmapovanie potrieb rodinných opatrovateľov	Spracovaný prehľad potrieb opatrovateľov	1
1.1.4 Zabezpečenie podpory pre rodinných opatrovateľov v súlade so zmapovanými potrebami	Počet konzultácií	---
1.1.5 Realizácia projektu „Alzheimer – aktuálny problém dnešnej doby“ – osвета, vzdelávacie aktivity, informovanie o možnostiach pomoci osobám s touto chorobou	Počet zrealizovaných aktivít	10
1.2.1 Vytvorenie pravidiel pre zabezpečenie odľahčovacej služby pre rôzne cieľové skupiny na území mesta	Funkčný model zabezpečenia odľahčovacej služby	1
1.2.2 Zabezpečenie dostupnosti odľahčovacej služby v spolupráci s TTSK a s neverejnými poskytovateľmi	Počet klientov využívajúcich OS	---
1.2.3 Zabezpečenie informovanosti o odľahčovacej službe pre rodinných opatrovateľov	Počet mediálnych výstupov o odľahčovacej službe	3
1.3.1 Vytvorenie partnerstva s neverejnými poskytovateľmi soc. služieb na zabezpečenie služby v denných stacionároch pre seniorov	Vytvorené partnerstvo	1
2.1.1 Rozšírenie kapacity ZOS v rámci projektu Coburgova	Rozšírená kapacita ZOS	20
2.2.1 Poskytovanie rehabilitácií klientom ZpS v Trnave	Počet zrealizovaných rehabilitačných cvičení ročne	2600
2.2.2 Vytvorenie podmienok pre relaxáciu a ergoterapiu pre klientov ZpS v Trnave	Počet zrealizovaných relaxácií / ergoterapií ročne	960

2.2.3 Realizácia canisterapie pre klientov ZpS	Počet zrealizovaných canisterapií ročne	240
2.2.4 Zatraktívnenie vonkajšieho areálu ZpS pre potreby voľnočasových aktivít klientov	Obnovený priestor pre potreby klientov ZpS	1
2.3.1 Spracovanie analýzy poskytovania stravy pre seniorov v meste (dodávateľsky alebo vo vlastnej réžii)	Spracovaná analýza	1
2.3.2 Modernizácia vývarovne pre seniorov (ak vyplynie z analýzy)	Zrekonštruovaná vývarovňa	1
3.1.1 Implementácia jednotlivých aktivít navrhnutých v rámci PAS	Počet zrealizovaných aktivít ročne	15
3.1.2 Realizácia prednáškovej činnosti zameranej na aktívne starnutie	Počet zrealizovaných prednášok ročne	6
3.2.1 Predkladanie pripomienok a stanovísk Rady pre seniorov k návrhom VZN	Počet pripomienkovaných VZN	--
3.3.1 Realizácia projektu Karta Trnavčana – zľavy na kultúrne, športové a spoločenské podujatia	Karta občana	1

Oblasť: Osoby so zdravotným postihnutím**Návrh ukazovateľov a požadovaných hodnôt aktivít**

Aktivita	Ukazovateľ	Požadovaná hodnota
1.1.1 Zmapovanie potrieb rodín so zdravotne postihnutým členom	Zmapované potreby	1
1.1.2 Inicievanie vzniku platformy organizácií a združení osôb so ZP s cieľom spolupráce pri riešení problémov a spoločnom presadzovaní záujmov ľudí so ZP	Vytvorená platforma	Áno
1.2.1 Vytvorenie služby včasnej intervencie v rámci Sociálneho centra	Vytvorená služba	1
1.2.2 Vzdelávanie zamestnancov Únie nevidiacich a slabozrakých pre poskytovanie služby včasnej intervencie pre nevidiace a slabozraké deti	Počet vyškolených zamestnancov	1
1.2.3 Zriadenie denného stacionára pre ľudí so ZP so špecializáciou na autizmus, príp. ďalšie diagnózy	Zriadený denný stacionár	1
1.2.4 Zriadenie denného stacionára pre mladých dospelých so ZP	Zriadený denný stacionár	1
1.3.1 Zriadenie Centra pre terénnu opatrovateľskú službu (OS) v rámci Sociálneho centra	Počet klientov	--
1.3.2 Vytvorenie podmienok pre dispečing služby	Vytvorené podmienky pre	Áno

a kontinuálne interné vzdelávanie a konzultácie opatrovateliek v Centre pre terénnu OS	dispečing služby	
1.4.1 Zmapovať poskytovateľov terénnej sociálnej práce na území mesta	Zoznam poskytovateľov zabezpečujúcich terénnu SP	1
1.5.1 Zabezpečiť dostupnosť odľahčovacej služby v spolupráci s TTSK	Dostupná služba	Áno
1.6.1 Vykonať prieskum záujmu o podporované bývanie v organizáciách zdravotne postihnutých	Zrealizovaný prieskum	1
2.1.1 Realizácia PC kurzov pre členov Klubu vozičkárov	Počet účastníkov vzdelávania ročne	10
2.1.2 Akreditované PC kurzy pre slabozrakých aj nevidiacich s použitím špeciálnych programov pre ZP	Počet účastníkov vzdelávania ročne	6
2.1.3 Šikovné ruky vozičkárov – pracovná rehabilitácia prostredníctvom tvorivých dielní	Počet zapojených klientov	20
2.2.1 Zriadiť chránenú dielňu v meste pre osoby so ZP	Zriadená chránená dielňa	1
2.2.2 Vytvoriť podmienky pre vznik agentúry podporovaného zamestnávania v meste	Zriadená služba	1
3.1.1 Vytvoriť novú sekciu „Bezbariérová Trnava“ na webovej stránke mesta	Vytvorená sekcia na webe	1
3.1.2 Vytvoriť miesto na podávanie elektronických podnetov v oblasti debarierizácie v rámci sekcie Bezbariérová Trnava	Vytvorené miesto na podávanie podnetov	1
3.1.3 Zverejniť a priebežne aktualizovať mapu bezbariérovosti na webovej stránke mesta v sekcii Bezbariérová Trnava	Aktualizovaná Mapa bezbariérovosti	1
3.1.4 Odstraňovať existujúce bariéry vo verejne prístupných budovách a na verejných priestranstvách v meste	Počet odstránených bariér ročne	1
3.2.1 Vytvárať vodiace línie, varovné a signálne pásy pre zrakovo postihnuté osoby pre zrakovo postihnutých na chodníkoch	Počet vybudovaných vodiacich línií na peších komunikáciách ročne	1
3.2.2 Motivovať subjekty v meste k zavádzaniu informačných systémov (hmatové, zvukové, zrakové)	Počet oslovených subjektov	1
4.1.1 Zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením v MŠ	Novovytvorená MŠ	1
4.1.2 Podpora inkluzívneho vzdelávania na VŠ	Počet podporených študentov so ZP ročne	3
4.2.1 Nácvik sebestačnosti vozičkárov v kuchyni – Kurzy varenia	Počet účastníkov	20

4.2.2 Šport bez bariér – Aquaterapia pre vozičkárov (päťdňový športový pobyt pre ZP občanov)	Počet účastníkov pobytu ročne	20
4.2.3 Športový deň vozičkárov	Počet aktivít	1
4.2.4 Sociálna rehabilitácia zameraná na sebaobsluhu nevidiacich a slabozrakých (akreditovaný kurz)	Počet účastníkov ročne	8
4.2.5 Sociálna rehabilitácia: priestorová orientácia a samostatný pohyb, chôdza s bielou palicou v terénne osôb so zrakovým postihnutím (akreditovaný kurz)	Počet účastníkov ročne	15
4.2.6 Sociálna rehabilitácia: komunikácia – nácvik klávesnicových zručností, nácviky podpisovania sa, výučba Braillovoho písma (akreditovaný kurz)	Počet účastníkov ročne	15
4.2.7 Zdravotné cvičenie pre členov Klubu kardiakov a verejnosť na ZŠ Bottova	Periodicita aktivity	1 hodina týždenne
4.2.8 Pobytu pre slabozrakých, nevidiacich a ich rodinných príslušníkov	Počet účastníkov	10
4.3.1 Dvor nádeje	Zrealizované podujatie	1
4.3.2 Verejná zbierka Biela pastelka – podujatia v informačnom stánku	Zrealizovaná zbierka	1
4.3.3 Preventívno-výchovná akcia Biela palica	Zrealizovaná aktivita	1
4.3.4 štafeta „Krok pre svoje srdce“ pri príležitosti Svetového dňa srdca	Zrealizovaná aktivita	1
4.3.5 Zimný pochod členov klubu so zapojením verejnosti do Kamenného mlyna	Počet účastníkov	30

Oblasť: Osoby v ťažkých životných situáciách
Návrh ukazovateľov a požadovaných hodnôt aktivít

Aktivita	Ukazovateľ	Požadovaná hodnota
1.1.1 Aktivizácia pracovnej skupiny pre MRK a osoby v ŤŽS – <i>Pomoc marginalizovaným</i> s cieľom koordinovať aktivity partnerov na území mesta a spolupracovať pri hľadaní riešení	Počet stretnutí pracovnej skupiny ročne	4
1.1.2 Realizácia spoločných aktivít (podujatí) pracovnej skupiny <i>Pomoc marginalizovaným</i> pre verejnosť	Zrealizovaná aktivita	1
1.1.3 Spracovanie stratégie riešenia problematiky ľudí bez prístrešia v meste	Spracovaná stratégia	1
1.2.1 Realizácia projektu STREETWORK	Počet intervencií v teréne ročne	100

1.2.2 Zmapovanie a monitoring počtu ľudí bez prístrešia na území mesta	Zmapovaná početnosť ľudí bez prístrešia	áno
1.2.3 Posilnenie terénnej práce s bezdomovcami v lokalite Coburgova (aj v nadväznosti na nocľaháreň)	Zvýšenie počtu terénnych pracovníkov	z 1 na 2
1.2.4 Zabezpečenie terénnej sociálnej služby na sídlisku Linčianska	Počet klientov využívajúcich službu	120
1.2.5 Poskytovanie terénnej sociálnej služby pre rodiny v krízovej situácii	počet intervencií v rodine ročne	60
1.2.6 Realizácia programu KROK VPRED – terénna sociálna práca s aktívnymi užívateľmi drog a osobami pracujúcimi v sexbiznise	Počet klientov ročne	35
1.2.7 Zmapovanie potreby vybudovania nízkoprahového Kontaktného centra pre rizikové skupiny obyvateľov (užívatelia drog, osoby pracujúce v sexbiznise)	Zmapovaná potreba	Áno/Nie
1.2.8 Vytvoriť podmienky pre vybudovanie nízkoprahového Kontaktného centra pre rizikové skupiny obyvateľov	Vytvorená služba	1
1.2.9 Modernizácia a rozšírenie kapacity nízkoprahového denného centra pre jednotlivcov	Rozšírené prevádzkové dni	z 3 na 5 dní
1.2.10 Zriadenie útulku pre jednotlivcov	Vytvorená služba	1
1.2.11 Humanitárno-charitatívna služba – zabezpečenie materiálnej a potravinovej pomoci osobám v ŤŽS	počet intervencií ročne	100
1.3.1 Rozšírenie kapacity ZOS na Coburgovej ul.	Rozšírená kapacita ZOS	20
1.3.2 Rozšírenie kapacity nocľahárne	Rozšírená kapacita nocľahárne	20
2.1.1 Realizácia projektu – Pracovná dielňa sv. Heleny – pracovné dielne pre klientov nízkoprahového denného centra	Počet zapojených klientov ročne	10
2.1.2 Zabezpečenie pracovnej rehabilitácie v ergoterapeutickej dielni pre klientky Azylového domu	Počet zapojených firiem (odkúpenie výrobkov)	10
2.2.1 Otvorenie pracovnej dielne (sociálneho podniku) pre osoby v ŤŽS v meste (pre klientky azylového domu a pod.)	Otvorená dielňa	1
2.2.2 Vytvorenie podmienok pre vznik Agentúry podporovaného zamestnávania v meste	Zriadená služba	1
3.1.1 Spracovať Konceptiu riešenia sociálneho bývania na území mesta	Spracovaná koncepcia	1
3.1.2 Zabezpečiť 1 bytovú jednotku na riešenie krízových situácií jednotlivcov	Zabezpečená bytová jednotka	áno

4.1.1 Zriadenie Centra celoživotného vzdelávania v ZŠ Gorkého zameraného na vzdelávanie členov z MRK a sociálne znevýhodneného prostredia	Vybudované centrum celoživotného vzdelávania	1
4.1.2 Realizácia kurzu finančnej gramotnosti pre rodičov z MRK	Počet stretnutí rodičov s lektorom ročne	10
4.1.3 Realizácia programu Krizáčik – výchovný program pre deti v predškolskom veku a rodičov	Počet zapojených detí do celoročnej predškolskej výchovy	6
4.1.4 Realizácia zdravotno-výchovných aktivít (prednášok) pre deti a mládež zo sociálne znevýhodneného prostredia a z MRK	Počet zdravotno-výchovných aktivít ročne	3
4.1.5 Realizácia zdravotno-výchovných aktivít (prednášok) pre deti a mládež z Detského domova v Trnave	Počet zdravotno-výchovných aktivít ročne	6
4.2.1 Realizácia podujatia <i>Spájame sily</i> s cieľom zdôrazniť význam synergie aktérov pri riešení verejných záležitostí v meste a meniť vnímanie majority	Počet zapojených subjektov	10

Oblasť: Komunitný rozvoj**Návrh ukazovateľov a požadovaných hodnôt aktivít**

Aktivita	Ukazovateľ	Požadovaná hodnota
1.1.1 Zabezpečenie koordinácie komunitného plánovania a implementácie KPSS prostredníctvom pozície Koordinátor pre komunitné plánovanie a rozvoj na MsÚ	Vytvorená pracovná pozícia	1
1.1.2 Realizácia infokampane o význame a dôležitosti zapojenia občanov a organizácií do tvorby a implementácie KPSS	Počet výstupov v médiách	3
1.2.1 Realizácia projektu „Komunitné služby – bez partnerstva a dobrovoľníctva to nepôjde“	Spracovaná metodika k tvorbe KPSS	1
1.2.2 Podpora koordinácie a sieťovania organizácií pôsobiach v sociálnej oblasti za účelom spolupráce a hľadania spoločných riešení	Počet stretnutí organizácií ročne	4
1.2.3 Vytvorenie a aktualizácia databázy organizácií v soc. oblasti	Vytvorená elektronická databáza	1
1.3.1 Pokračovanie v Odkaze pre starostu	Počet doručených podnetov	700
1.3.2 Zbieranie podnetov od občanov prostredníctvom webovej stránky mesta	Počet doručených podnetov	100
1.3.3 Zbieranie podnetov od jednotlivých výborov	Počet doručených	250

mestských častí (VMČ)	podnetov	
1.4.1 Realizácia projektu „Transparentnosť výkonu samosprávy s použitím otvorených dát, Zavádzanie a rozvíjanie procesu participatívneho rozpočtu, Zavádzanie a rozvíjanie procesu participatívneho plánovania“	Zavedený proces participatívneho plánovania	áno
2.1.1 Našartovanie vzájomnej spolupráce a výmeny skúseností aktérov komunitného rozvoja	Počet stretnutí aktérov ročne	3
2.1.2 Vytvorenie spoločného komunikačného kanálu pre aktérov komunitného rozvoja	Vytvorená stránka na sociálnej sieti Facebook	1
2.2.1 Realizácia projektu Participatívny rozpočet	Počet zrealizovaných projektov	5
2.2.2 Participácia obyvateľov pri obnove verejných priestranstiev v rámci projektu Mestské zásahy	Zorganizovaný workshop k projektu	1
2.2.3 Participácia občanov prostredníctvom komunitných projektov VMČ	Počet zrealizovaných projektov	10
2.3.1 Pokračovať v grantovom programe mesta	Počet podporených projektov	200
2.4.1 Podpora organizácie komunitných aktivít prostredníctvom publicity a informovania organizátorov o organizovaní akcií na verejných priestranstvách	Zverejnené informácie pre organizátorov akcií na webovej stránke mesta	áno
2.4.2 Podpora dobrovoľníctva v meste prostredníctvom spolupráce samosprávy a MVO	Počet podporených aktivít	10
2.4.3 Nastavenie partnerstva medzi samosprávou a Trnavským dobrovoľníckym centrom	Uzatvorená Zmluva o spolupráci	áno
2.4.4 Výchova mládeže k dobrovoľníctvu – spájanie generácií (dobrovoľnícke aktivity študentov SŠ v dennom stacionári pre seniorov)	Počet zapojených študentov ročne	120
2.4.5 Projekt DOBRÁ DUŠA – dobrovoľnícka pomoc seniorom v Zariadení pre seniorov Svetlo	Počet dobrovoľníkov	8
2.4.6 Projekt SÁRA – dobrovoľnícka pomoc v rodinách s deťmi	Počet dobrovoľníckych hodín ročne	800
2.4.7 Projekt TEREZA – dobrovoľnícka pomoc v rodinách so seniormi a s členmi s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom	počet dobrovoľníckych hodín ročne	400

7 PRÍLOHY

Príloha č. 1: Zloženie pracovných skupín k tvorbe KPSS mesta Trnavy na roky 2016 – 2020.

Príloha č. 2: Zoznam chránených dielní a chránených pracovísk pôsobiach na území mesta Trnavy.

Príloha č. 3: Vyhodnotenie dotazníkového zisťovania medzi obyvateľmi mesta Trnavy.

Príloha č. 4: Vyhodnotenie dotazníkového zisťovania medzi poskytovateľmi sociálnych služieb.

Príloha č. 5: Stromy cieľov jednotlivých cieľových skupín.

Príloha č. 1

Zloženie pracovných skupín k tvorbe KPSS mesta Trnavy na roky 2016 – 2020

Skupina: **DETI, MLÁDEŽ A RODINA**

Garant skupiny: Mgr. Mária Šperková, Odbor sociálny, MsÚ v Trnave

Členovia skupiny:

- PhDr. Terézia Drdulová, Slovenská spoločnosť pre spina bifida a/alebo hydrocefalus
- PhDr. Andrea Horníčková, Krízové stredisko Trnava
- Mgr. Alena Kelešiová, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava
- Ing. Jarmila Kudelasová, profesionálny rodič
- Mgr. Michal Lipovský, Centrum pomoci pre rodinu Trnava
- Mgr. Lucia Nosková, Regionálny úrad verejného zdravotníctva Trnava
- Mgr. Agnesa Petková, poslankyňa MZ mesta Trnavy
- Adriana Ružeková, Centrum voľného času – Kalokagatia Trnava
- Mgr. Zuzana Zaoralová, Základná škola, Ulica Maxima Gorkého 21, Trnava
- Eva Veselá, Únia žien Slovenska
- Mgr. Monika Rakovská, Trnavský samosprávny kraj, Odbor sociálnej pomoci
- Mgr. Ružena Maková, Odbor vzdelávania, športu a kultúry MsÚ v Trnave
- Ivana Jankechová, Odbor sociálny, MsÚ v Trnave

Skupina: **SENIORI**

Garant skupiny: Ľubica Novanská, Odbor sociálny MsÚ v Trnave/ zastupuje Mgr. Miroslav Lackovič

Členovia skupiny:

- Ing. Igor Fabián, Jednota dôchodcov Slovenska
- Mgr. Peter Klenovský, riaditeľ Zariadenia pre seniorov v Trnave, T. Vansovej 5, Trnava
- Jana Reisingerová, Seniorka, n.o.
- Mgr. Adriana Krajčovičová, Trnavská arcidiecézna charita
- PhDr. Andrej Kállay, PhD., Trnavská univerzita
- Mgr. Rudolf Holkovič, Stredisko sociálnej starostlivosti
- Mgr. Daniela Nagyová, Trnavský samosprávny kraj
- Mgr. Andrea Šimorová, Regionálny úrad verejného zdravotníctva Trnava

Skupina: **OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM**

Garant skupiny: Mária Peciarová, Odbor sociálny, MsÚ v Trnave

Členovia skupiny:

- Mgr. Renáta Holkovičová, Trnavská arcidiecézna charita, ADOS Charitas
- Viera Podzimeková, Zväz postihnutých civilizačnými chorobami, Klub kardiakov
- PhDr. Mária Šimočičová, Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva
- Mária Ilenčíková, Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, psychológ
- Mgr. Mária Prekopová, Kruh, n. o.
- Mária Klukayová, Klub Sklerosis multiplex
- Bc. Silvia Kosznovská, OZ Iskierka
- Vlastimila Lipenská, ILCO klub stomikov
- MUDr. Martin Heriban, Slovenský červený kríž, Aesculap
- Iveta Szabová, Slovenský zväz telesne postihnutých
- Jozef Kavalec, Trnavský spolok nepočujúcich
- Ing. Alena Musilová, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava
- Anna Piknová, Trnavský samosprávny kraj, Odbor sociálnej pomoci
- Dominik Drdúl, Slovenská spoločnosť pre Spina Bifida

- Anna Lőrinczová, ADOSKA s. r. o.
- Mgr. Anna Balažovičová, Stacionár „Náš dom“, n. o.
- Katarína Brázdovičová, Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých, Smolenice
- Alfred Hebert, Klub vozičkárov
- Mgr. Lenka Patyiová, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Krajské stredisko Trnava
- Sylvia Záhorová, OZ Spoločnosť pre zmysluplný život
- Ing. Iveta Miterková, Stavebný úrad, MsÚ v Trnave

Skupina: **MARGINALIZOVANÉ KOMUNITY**

Garant skupiny: Mgr. Simona Bangová, Odbor sociálny MsÚ v Trnave

Členovia skupiny:

- Ing. Jozef Čavojský, poslanec MZ mesta Trnava
- Mgr. Juraj Štofej, PhD. Centrum Koburgovo, n. o.
- Mgr. Ján Bihári, Centrum Koburgovo, n. o.
- Ľubica Hornáčková, PaedDr., OZ Otvorené srdce
- Mgr. Juraj Janček, PhD., Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava
- Daniela Kallayová, PhD., Trnavská univerzita
- Mgr. Pavol Ščasný, Združenie STORM
- Mgr. Miroslav Polakovič, ZŠ, Ul. Gorkého 21, Trnava
- doc. PhDr. Martina Žáková, PhD., Trnavská univerzita
- PhDr. Martin Vereš, PhD., Trnavská univerzita
- Bc. Michal Bielik, Trnavský samosprávny kraj, Odbor sociálnej pomoci

Skupina: **OSOBY V ŤAŽKÝCH ŽIVOTNÝCH SITUÁCIÁCH**

Garant skupiny: Jarmila Mrvová, Odbor sociálny, MsÚ v Trnave

Členovia skupiny:

- Mgr. Soňa Pobiecka, Trnavská arcidiecézna charita
- Ing. Miroslav Dzurech, Trnavská arcidiecézna charita
- Milan Rumanovič, o. z. Kroky
- Mgr. Andrea Tóthová, Záujmové združenie Rodina
- Mgr. Tatiana Ďuranová, A – klub Trnava
- Mgr. Mária Kloknerová, SPDDD Úsmev ako dar
- Mária Valentová, Liga proti rakovine, pobočka Trnava
- PaedDr. Ľubica Hornáčková, Otvorené srdce, o. z.
- Mgr. Mária Kramplová, Trnavský samosprávny kraj
- Bc. Michal Bielik, Trnavský samosprávny kraj, Odbor sociálnej pomoci

Skupina: **BYTOVÁ PROBLEMATIKA**

Garant skupiny: Mgr. Renáta Čechovičová, Odbor sociálny, MsÚ v Trnave

Členovia skupiny:

- Mgr. Jozef Pikna, poslanec MZ mesta Trnava
- Mgr. Martin Uhlík, poslanec MZ mesta Trnava
- Jaroslav Kralčák, člen Komisie bytovej MZ mesta Trnava
- Miloš Krištofík, PhD., člen Komisie bytovej MZ mesta Trnava
- Mgr. Darina Varačková, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava
- Ing. Milan Jakabšic, STEFE Trnava, s.r.o.
- Mgr. Renata Gregušová, Odbor investičnej výstavby, MsÚ v Trnave

Skupina: **KOMUNITNÝ ROZVOJ**

Garant skupiny: Mgr. Jana Žišková, Odbor sociálny, MsÚ v Trnave

Členovia skupiny:

- Mgr. Marta Jašureková, Kancelária primátora, MsÚ v Trnave
- Mgr. Zuzana Jamborová, Kancelária primátora, MsÚ v Trnave
- Mgr. Miroslava Hlinčíková, PhD, Bronco, n. o.
- Mgr. Peter Nedoroščík, OZ Utopia
- Mgr. Zuzana Jankechová, Trnavské dobrovoľnícke centrum
- Mgr. et Mgr. Katarína Levická, PhD, Trnavská univerzita

Za mesto Trnava participovali na aktivitách jednotlivých pracovných skupín:

- Mgr. Matej Lančarič, viceprimátor
- Ing. Ivana Mudriková, PhD, prednostka MsÚ
- Mgr. Ingrid Huňavá – vedúca Odboru sociálneho, MsÚ v Trnave /garant KPSS
- Mgr. Jana Žišková – Odbor sociálny MsÚ v Trnave / koordinátor komunitného plánovania
- Mgr. Simona Bangová, Mgr. Renáta Čechovičová, Jarmila Mrvová, Ľubica Novanská, Mária Peciarová, Mgr. Mária Šperková – pracovníčky Odboru sociálneho, MsÚ v Trnave / gestorky pracovných skupín
- Mgr. Regina Hulmanová, Ivana Jankechová, Odbor sociálny, MsÚ v Trnave

Príloha č. 2

Zoznam chránených dielní a chránených pracovísk pôsobiach na území mesta Trnava

Tabuľka č. 28 Chránené dielne na území mesta Trnava k 30. 6. 2016

Názov zriaďovateľa CHD ²⁰ / CHP ²¹	Právna forma zriaďovateľa	Sídlo alebo trvalý pobyt zriaďovateľa	Predmet činnosti CHD/CHP	Dátum priznania postavenia CHD / CHP	Počet zamestnancov CHD / CHP	Počet zamestnancov v so ZP ²² z celkového počtu zamestnancov v CHD / CHP
Mikuláš Hanzlík – knižárstvo	FO ²³	Štefana Baniča 10, 917 01 Trnava	výroba výrobkov z papiera	15. 10. 2010	10	7
Rekomplett s. r. o.	PO ²⁴	Zavorská 11, 917 01 Trnava	Administratívne práce obchodnej kancelárie, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb a iné	1. 10. 2013	4	2
Jurský kameň s. r. o.	PO	OC Galéria, Veterná 40, 917 00 Trnava	maloobchod (predaj minerálov a šperkov z polodrahokamov)	3. 9. 2013	3	3
Kaldo s.r.o.	PO	Mikovániho 11, 917 01 Trnava	nákladná cestná doprava-administratívne práce	16. 4. 2014	2	2
KALDORE AL s.r.o.	PO	Pekárska 14, 917 01 Trnava	realitná činnosť	1. 8. 2013	3	2
Kruh n. o.	NO ²⁵	Slovenská 26, 917 01 Trnava	výroba prezentačných darčkových výrobkov	11. 8. 2006	7	5
Mesto Trnava	PO	Hlavná 1, 917 01 Trnava	monitoring-kamerový systém	1. 2. 2007	4	4
AKO U MAMY n. o.	PO	B. Smetanu 17, 917 08 Trnava	vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry, organizovanie víkendových stretnutí so záujmovým programom, organizovanie letných aktivít	5. 12. 2013	3	3
Lukáš Minarovič	FO	Špačinská 106, 917 01 Trnava	nákup a predaj pracovných odevov	15. 3. 2010	2	1
Reality BIČIAR,	PO	Starohájska 7013/11, 917	ekonómka práce	1. 11. 2010	2	2

²⁰ Chránená dielňa²¹ Chránené pracovisko²² Zdravotné postihnutie²³ Fyzická osoba²⁴ Právnická osoba²⁵ Nezisková organizácia

S.r.O.		01 Trnava				
ST Trade s. r. o.	PO	Priemyslená 10, 918 38 Trnava	predaj tovaru, balenie tovaru, spracovanie tlačovín, úprava a predaj reklamných predmetov	1. 5. 2013	3	2
Ľubomír Duban DCC	PO	Boženy Slančíkovej Timravy 1, 917 00 Trnava	baliarenská činnosť, vrátane vkladania, skladania a kompletizácie výrobkov a predmetov z komponentov do balíčkov, kartónov a iných obalových materiálov a etiketovanie výrobkov	1. 6. 2014	34	30
Quantlab, s. r. o.	PO	A. Žarnova 2248/6, 917 02 Trnava	Ostatný výskum a experimentálny vývoj v oblasti prírodných a technických vied, poradenské služby v oblasti podnikania a riadenia, ostatné služby v oblasti podnikania a riadenia	23. 12. 2014	2	2

Zdroj: ÚPSVaR Trnava

Tabuľka č. 29 Chránené pracoviská na území mesta Trnava k 30. 6. 2016

Názov zriaďovateľ a CHD ²⁶ / CHP ²⁷	Právn a forma	Sídlo PO ²⁸ alebo trvalý pobyt FO ²⁹	Predmet činnosti CHD / CHP	Dátum priznania postavenia CHD / CHP	Počet zamest- nancov CHD / CHP	Počet zamestnanco v so ZP ³⁰ z celkového počtu zamestnanco v CHD / CHP
Mikuláš Hanzlík – knihárstvo	FO	Štefana Baniča 10, 917 01 Trnava	administratívna pracovníčka, úradníčka	28. 4. 2007	1	1
Peter Bango	FO	Teodora Tekela 25, 917 01 Trnava	masérské služby	8. 12. 1997	1	1
ALRO- SLOVAKIA s. r. o.	PO	Coburgová 84, 917 01 Trnava	Oprava strojov	4. 11. 2014	1	1
Marián Sloboda	FO	Vajanského 16, 917 01 Trnava	výroba a predaj metiel	17. 3. 2000	1	1
Marián Sloboda	PO	Vajanského 16, 917 01 Trnava	výroba a predaj metiel	17. 3. 2000	2	1

²⁶ Chránená dielňa

²⁷ Chránené pracovisko

²⁸ Právnická osoba

²⁹ Fyzická osoba

³⁰ Zdravotné postihnutie

Alojz Ozogán – AVEX	FO	Starohájska 9, 917 01 Trnava	administratívne práce	1. 5. 2014	1	1
Mária Hlavato-vičová	FO	Vladimíra Clementisa 55, 917 01 Trnava	výroba lekárskeho a dentálnych nástrojov a potrieb	1. 5. 2005	1	1
Ľubomír Toráč	FO	Zelenečská 111/1, 917 02 Trnava	ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov	1. 5. 2014	1	1
Tommo s. r. o.	PO	Jeruzalemská 2, 917 00 Trnava	pomocné administratívne práce	1. 7. 2014	2	1
Viera Henisch	FO	Pásova 8248/8, 917 05 Trnava	služby súvisiace so skrášľovaním tela, administratívna činnosť	22. 11. 2013	1	1
RÚVZ	PO	Limbová 6, 917 01 Trnava 1	administratívna činnosť v podateľni, informátor, údržbár – záhradník	6. 9. 2006	1	1
RÚVZ	PO	Limbová 6, 917 01 Trnava 1	administratívna činnosť v podateľni, informátor, údržbár – záhradník	6. 9. 2006	1	1
Andrej Zvolenský – CHLADTRANS	FO	Sereďská 249, 919 05 Trnava	údržba a oprava motorových vozidiel	17. 8. 2006	1	1
Jana Toronyi – Kamenárstvo Mohyla	FO	Pekárska 14, 917 01 Trnava	pomocná sila v kancelárii	1. 6. 2014	1	1
DIOCHI Slovakia s. r. o.	PO	Hlavná 31, 917 01 Trnava	predaj tovaru (výživových doplnkov) konečnému spotrebiteľovi (maloobchod), organizovanie odborných kurzov, školení a iných vzdelávacích akcií	1. 10. 2014	1	1
Jana Hassanová	FO	Nobelova 7, 917 01 Trnava	účtovníčka	15. 3. 2008	1	1
Zdenko Polák	FO	Okružná ul.15, 917 01 Trnava	služby týkajúce sa telesnej pohody	15. 10. 2008	2	1
Základná škola, Spartakovská 5, Trnava	NO	Ulica Spartakovská 5, 917 01 Trnava	administratívne práce	18. 6. 2010	2	1
MMP spol. s. r. o.	PO	Bratislavská 11, 917 02 Trnava	asistent v reklamnej agentúre	25. 10. 2010	2	1
Emília Banciová	FO	Trojičné nám. 9, 917 01 Trnava	oprava hodín, hodínok a šperkov	28. 10. 2010	1	1
Dom Byt	PO	Tehelná 3/A,	administratíva a	25. 7. 2011	2	1

Servis, s. r. o.		917 01 Trnava	prípravné účtovnícke práce spojené so zabezpečením riadnej prevádzky bytov a domov			
REAL FIN spol. s r. o.	PO	Konštantína Čulena 14/8216, 917 01 Trnava	administratívne a prípravné práce spojené so správou sprostredkovaných poisťných zmlúv	1. 8. 2011	1	1
Petra Kavalcová	FO	Ulica Teodora Tekela 6740/16, 917 01 Trnava	špecializované dizajnérske činnosti	26. 9. 2011	2	1
Michal Krivošík – ANDYCARS	FO	Sereďská 56, 917 05 Trnava-Modranka	údržba motorových vozidiel bez zásahu do motorickej časti vozidla	1. 2. 2013	1	1
Knižnica J.Fándlyho v Trnave	NO	Rázusova 1, 918 20 Trnava	administratívny pracovník	1. 7. 2010	2	1
Knižnica J.Fándlyho v Trnave	NO	Rázusova 1, 918 20 Trnava	vypožičiavanie slepeckej tlačie	1. 7. 2010	2	1
Adriana Hrebíčková	FO	Mozartova 6329/9, 917 08 Trnava	pomoc pri aranžovaní ikebán, vencov, kytíc, pomoc pri prácach v kvetinárstve	3. 7. 2015	1	1
Kaldoreal 1 s.r.o.	PO	Pekárska 14, 917 01 Trnava	realitná činnosť	7. 12. 2015	2	1
Lukáš Vokoun	FO	Trojičné námestie 145/7, 917 01 Trnava	admin. činnosť – prevádzkovaním cestovnej agentúry	1. 2. 2016	1	1
Obchodná akadémia	PO	Kukučínova 2, 917 29 Trnava	administratívna činnosť	14. 6. 2000	1	1

Zdroj: ÚPSVaR Trnava

Príloha č. 3**Vyhodnotenie dotazníkového zisťovania medzi obyvateľmi mesta Trnavy**

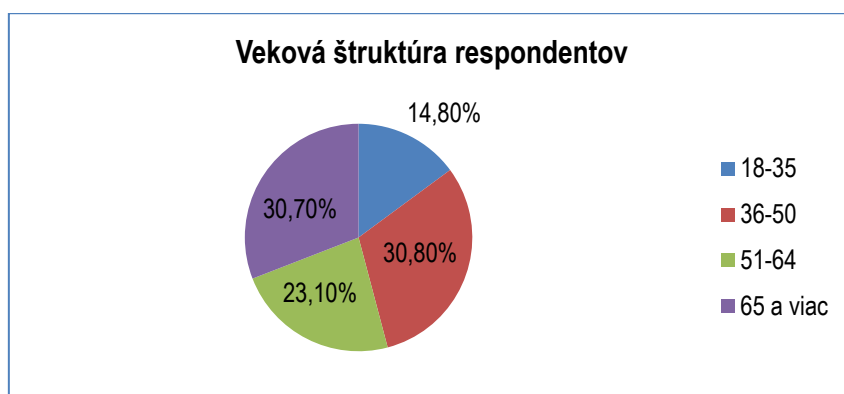
Do dotazníkového zisťovania, ktoré bolo realizované v rámci prípravy Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Trnava 2016 – 2020, sa zapojilo celkovo **1 493 obyvateľov** mesta Trnava.

1. Rozdelenie respondentov podľa pohlavia:

Pohlavie	Počet respondentov	%
Muž	369	24,7
Žena	1112	74,5
Bez označenia pohlavia	12	0,8
Spolu	1 493	100%

2. Veková štruktúra respondentov zapojených do dotazníkového prieskumu:

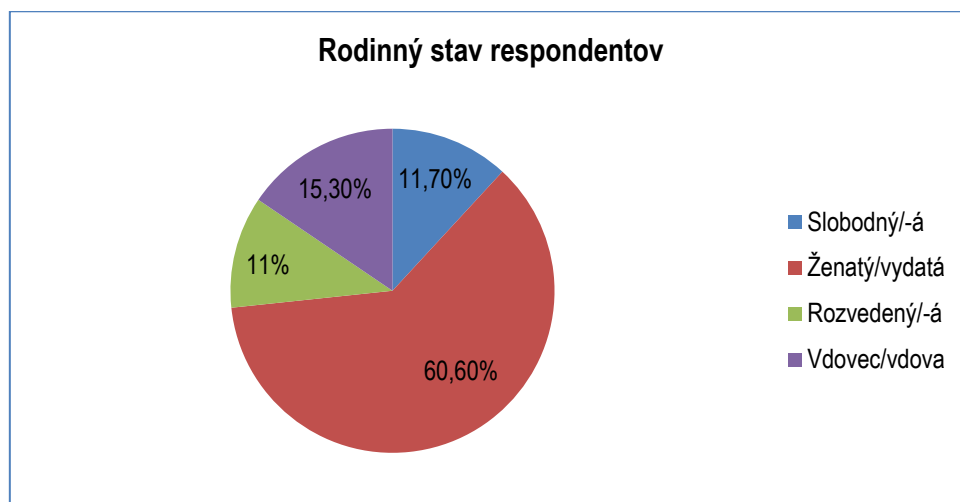
Veková kategória	Počet respondentov	Percentuálny podiel
18 – 35 rokov	221	14,80 %
36 – 50 rokov	460	30,80 %
51 – 64 rokov	345	23,10 %
65 a viac rokov	458	30,70 %
Neuviedli odpoveď	9	0,6 %
SPOLU	1 493	100 %

Najpočetnejšiu skupinu tvorili respondenti vo vekovej kategórii 36 až 50 rokov (30,8 %). Nasledovala veková kategória seniorov vo veku 65 rokov a viac (30,7 %) a respondenti vo veku 51 až 64 rokov (23,1 %). Najmenej respondentov bolo z vekovej kategórie 18 – 35 rokov, ktorých sa do dotazníkového prieskumu zapojilo 221, čo predstavuje 14,8 % z celkového počtu respondentov.

3. Rodinný stav respondentov zapojených do dotazníkového prieskumu:

Rodinný stav	Počet respondentov	Percentuálny podiel
Slobodný/-á	174	11,70 %
Ženatý/vydatá	905	60,60 %
Rozvedený/-á	164	11,00 %
Vdovec/vdova	229	15,30 %
Neuviedli odpoveď	21	1,40 %
SPOLU	1 493	100 %

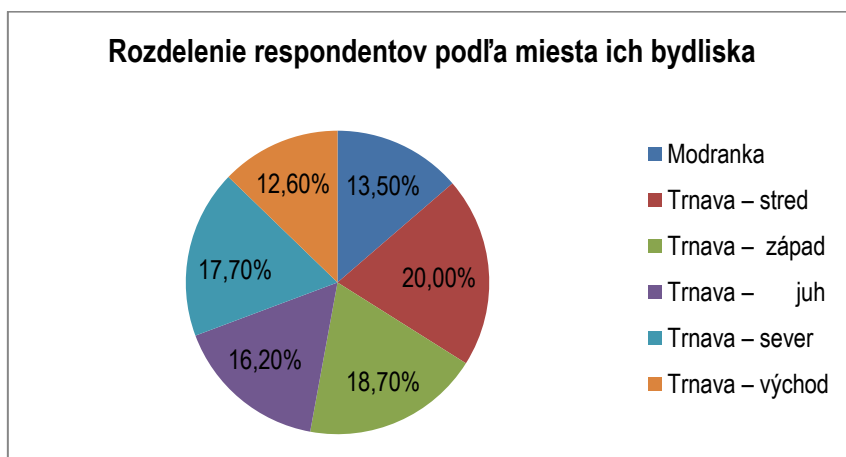

Najväčší podiel respondentov tvorili vydaté ženy, resp. ženatí obyvatelia mesta Trnava (60,60 %). Nasledovali obyvatelia, ktorí boli ovdovení (15,3 %) a slobodní (11,7 %). Najmenšie percentuálne zastúpenie mali obyvatelia rozvedení, a to 11,0 %.

4. Rozdelenie respondentov podľa miesta ich bydliska:

Najvýraznejšie zastúpenie v dotazníkovom prieskume mali obyvatelia žijúci v mestskej časti Trnava – stred (Staré mesto, Špiglsál), ktorých dotazník vyplnilo celkovo 299 (20,0 %). Nasledovalo 279 obyvateľov žijúcich v mestskej časti Trnava – západ (Prednádražie), ktorých bolo celkovo 279 (18,7 %) a obyvatelia mestskej časti Trnava – sever (Kopánka, Zátvor, Vodáreň), ktorých sa do dotazníkového prieskumu zapojilo celkovo 265 (17,7 %). Najnižšiu účasť zaznamenali obyvatelia z mestskej časti Trnava – východ (Družba, Hlboká, Vozovka), ktorých sa zapojilo 188, čo predstavuje 12,6 % z celkového počtu respondentov.

Miesto bydliska	Počet respondentov	Percentuálny podiel
Modranka	202	13,50 %
Trnava – stred (Staré mesto, Špiglsál)	299	20,00 %
Trnava – západ (Prednádražie)	279	18,70 %
Trnava – juh (Linčianska, Tulipán)	242	16,20 %
Trnava – sever (Kopánka, Zátvor, Vodáreň)	265	17,70 %
Trnava – východ (Družba, Hlboká, Vozovka)	188	12,60 %
Neuviedli odpoveď	18	1,30 %
SPOLU	1 493	100 %

5. Rozdelenie respondentov podľa ich sociálneho postavenia:

Do dotazníkového prieskumu sa zapojili predovšetkým respondenti, ktorí sú zamestnancami (643 respondentov) a dôchodcovia (546 respondentov). V menšej miere boli zastúpené samostatne zárobkovo činné osoby (6,0 %), invalidní dôchodcovia (5,0 %), rodičia na rodičovskej dovolenke (3,7 %), študenti (2,5 %) a nezamestnaní (2,1 %).

Sociálne postavenie	Počet respondentov	Percentuálny podiel
Zamestnanec	643	43,00 %
Študent	37	2,50 %
SZČO	89	6,0 %
Dôchodca	546	36,5 %
Invalidný dôchodca	74	5,0 %
Nezamestnaný	31	2,1 %
Rodičovská dovolenka	55	3,7 %
Neuviedli odpoveď	18	1,2 %
SPOLU	1 493	100 %

6. Zloženie domácností respondentov:

Súčasťou dotazníka bolo taktiež zisťovanie zloženia domácností respondentov. Najviac respondentov, celkovo 505 (33,8 %), žije v domácnosti s oboma rodičmi a deťmi do 25 rokov. Nasledovali manželia v domácnosti bez detí, resp. s dospelými deťmi žijúcimi mimo domácnosti – celkovo 334 respondentov (22,4 %), jednotlivci – celkovo 314 respondentov (21,0 %) a 214 respondentov vo viacgeneračnej domácnosti (14,3 %). Najmenšie zastúpenie v dotazníkovom prieskume mali jednotlivci s dieťaťom do 25 rokov (5,2 %).

Zloženie domácnosti	Počet respondentov	Percentuálny podiel
Jednotlivec	314	21,0 %
Obaja rodičia s deťmi do 25 rokov	505	33,8 %
Jednotlivec s dieťaťom do 25 rokov	77	5,2 %
Manželia v domácnosti bez detí, resp. dospelé deti žijúce inde	334	22,4 %
Viacgeneračná domácnosť	214	14,3 %
Neuviedli odpoveď	49	3,3 %
SPOLU	1 493	100 %

7. Hodnotenie celkového života v meste:

Na otázku „Ak zoberiete do úvahy všetky stránky života v meste, ako sa celkovo cítite v Trnave?“ odpovedalo 63,6 % respondentov, že sa cítia skôr spokojní. Odpoveď „určite spokojný“ označilo 320 respondentov, čo predstavuje 21,4 % z celkového počtu. „Skôr nespokojný“ sa cíti 9,7 % respondentov, a ako „určite nespokojný“ 2,5 % obyvateľov mesta Trnava zapojených do dotazníkového prieskumu.

Hodnotenie celkového života v meste	Počet respondentov	Percentuálny podiel
Určite spokojný/-á	320	21,4 %
Skôr spokojný/-á	949	63,6 %
Skôr nespokojný/-á	145	9,7 %
Určite nespokojný/-á	38	2,5 %
Neuviedlo odpoveď	41	2,7 %
SPOLU	1 493	100 %

8. Spokojnosť so životom v meste Trnava vyhodnotená podľa mestských častí:

Najväčší percentuálny podiel skôr spokojných obyvateľov, zapojených do dotazníkového prieskumu, bol v mestskej časti Trnava – západ, kde sa takmer 72 % respondentov z tejto mestskej časti cíti skôr spokojných. Naopak, táto mestská časť zaznamenala najmenší podiel respondentov, ktorí odpovedali, že sa v meste Trnava cítia určite spokojní (19,9 %) a skôr nespokojní (7,7 %). Najvyšší podiel skôr spokojných obyvateľov bolo v mestskej časti Trnava – juh. Najviac určite nespokojných obyvateľov zapojených do dotazníkového prieskumu bolo z mestskej časti Trnava – východ, a to až 6,0 %.

Mestská časť	Modranka	TT-stred	TT-západ	TT-juh	TT-sever	TT-východ
Určite spokojný/á	44	66	54	58	58	40
Skôr spokojný/á	127	196	194	151	169	112
Skôr nespokojný/á	22	27	21	27	29	19
Určite nespokojný/á	4	9	2	6	6	11
SPOLU	197	298	271	242	262	182

Mestská časť	Modranka	TT-stred	TT-západ	TT-juh	TT-sever	TT-východ
Určite spokojný/-á	22,3 %	22,1 %	19,9 %	24,0 %	22,1 %	22,0 %
Skôr spokojný/-á	64,5 %	65,8 %	71,6 %	62,4 %	64,5 %	61,5 %
Skôr nespokojný/á	11,2 %	9,1 %	7,7 %	11,2 %	11,1 %	10,4 %
Určite nespokojný/á	2,0 %	3,0 %	0,7 %	2,5 %	2,3 %	6,0 %

9. Spokojnosť so životom v meste Trnava vyhodnotená podľa veku respondentov:

Najväčší percentuálny podiel skôr spokojných obyvateľov zapojených do dotazníkového prieskumu bol vo vekovej kategórii 36 – 50 rokov (69,4 %). Veková kategória dôchodcov, od 65 rokov vyššie, mala najvyšší percentuálny podiel spomedzi ostatných vekových kategórií pri odpovedi „určite spokojný“, a to takmer 29 %. Najmenší percentuálny podiel s odpoveďou „určite spokojný“ zaznamenala veková kategória 51 – 64 ročných (len 16,5 %). Podobný percentuálny podiel (14,4 %) zaznamenala táto veková kategória aj pri odpovedi „určite nespokojný“, čo bol najvyšší percentuálny podiel spomedzi všetkých vekových kategórií. Pri odpovedi „určite nespokojný“ je percentuálny podiel medzi jednotlivými vekovými kategóriami vyrovnaný.

Vek	18 – 35 rokov		36 – 50 rokov		51 – 64 rokov		65 a viac rokov	
Určite spokojný/á	48	22,4 %	85	19,0 %	55	16,5 %	129	28,8 %
Skôr spokojný/á	138	64,5 %	310	69,4 %	222	66,5 %	274	61,2 %
Skôr nespokojný/á	22	10,3 %	41	9,2 %	48	14,4 %	33	7,4 %
Určite nespokojný/á	6	2,8 %	11	2,5 %	9	2,7 %	12	2,7 %
SPOLU	214		447		334		448	

10. Najväčšie problémy v meste podľa respondentov:

Respondenti zapojení do dotazníkového prieskumu mali z nasledujúcich možností označiť tri, ktoré považujú za najväčšie problémy v meste Trnava:

Problémové oblasti	Počet odpovedí	%
Problémy s dopravou a parkovaním	784	52,5
Čistota v meste	525	35,2
Bezpečnosť v meste	472	31,6
Bytová výstavba/nedostatok cenovo dostupných bytov	386	25,9
Voľné pracovné miesta	378	25,3
Životné prostredie	305	20,4
Cyklochodníky	285	19,1
Vzhľad a údržba v meste	277	18,6
Športová a kultúrna ponuka podujatí	196	13,1
Sociálne služby	80	5,4

Až 52,5 % respondentov považuje za jeden z najväčších problémov mesta Trnava problém s dopravou a parkovaním. Druhým najčastejšie označovaným problémom je nedostatočná čistota v meste (označilo ju za problém 35,2 % respondentov) a tretím najväčším problémom je považovaná bezpečnosť v meste (označilo ju za problém 31,6 % respondentov). Naopak, najmenej respondentov považuje za problém sociálne služby poskytované v meste Trnava (túto možnosť označilo len 5,4 % respondentov).

11. Iné problémy identifikované z dotazníkového prieskumu:

Problémové oblasti	Počet odpovedí	%
Chodníky v dezolátnom stave	19	1,3
Málo zelene a relaxačných miest	18	1,2
Nízka frekvencia MHD	10	0,7
Nedostatočná bezbariérovosť pre ZŤP	9	0,6
Nedostatok verejných toaliet	9	0,6
Údržba ciest	6	0,4
Málo detských ihrísk a ich ochrana	6	0,4
Málo lavičiek	3	0,2
Zápach z kanalizácie	3	0,2
Nedostupné kultúrne podujatia pre ZŤP a seniorov	2	0,1
Znečisťovanie okolia bezdomovcami	2	0,1
Zberné dvory	2	0,1
Nedostatočné zdravotné služby – chýbajú lekári	1	0,1
Parkovanie áut na chodníkoch	1	0,1
Nedostatočná informovanosť o podujatiach	1	0,1

12. Najväčšie problémy v meste Trnava označené v jednotlivých mestských častiach:

- Modranka: doprava a parkovanie, voľné pracovné miesta, bytová výstavba
- Trnava – stred: doprava a parkovanie, čistota, bezpečnosť
- Trnava – západ: doprava a parkovanie, čistota, bezpečnosť
- Trnava – juh: doprava a parkovanie, čistota, bezpečnosť
- Trnava – sever: doprava a parkovanie, čistota, bezpečnosť
- Trnava – východ: doprava a parkovanie, bezpečnosť, bytová výstavba

Problémová oblasť	Mestská časť					
	Modranka	TT- stred	TT- západ	TT- juh	TT- sever	TT- východ
Bytová výstavba	61	72	78	57	62	48
Voľné pracovné miesta	62	77	81	55	61	38
Čistota	54	107	107	91	91	69
Vzhľad a údržba v meste	29	52	49	47	56	39
Životné prostredie	34	65	55	48	59	43
Bezpečnosť	57	91	95	90	80	55
Ponuka podujatí	26	47	28	33	32	27
Sociálne služby	14	12	11	11	16	15
Doprava a parkovanie	117	151	147	127	142	96
Cyklochodníky	43	64	53	39	49	36

13. Problémy v meste Trnava podľa vekových kategórií:

Za najväčšie problémy boli v jednotlivých vekových kategóriách označené:

- 18 – 35 rokov: doprava a parkovanie, voľné pracovné miesta, bytová výstavba
- 36 – 50 rokov: doprava a parkovanie, voľné pracovné miesta, bytová výstavba
- 51 – 64 rokov: doprava a parkovanie, čistota, bezpečnosť
- 65 a viac rokov: čistota, doprava a parkovanie, bezpečnosť

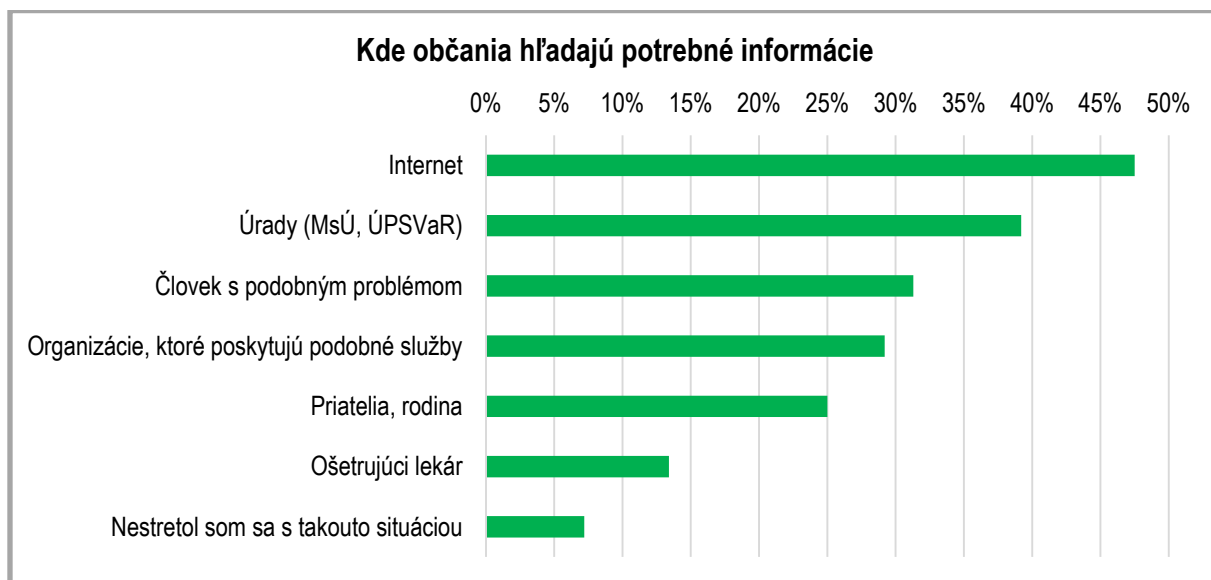
Problémová oblasť	Veková kategória respondentov			
	18 – 35 rokov	36 – 50 rokov	51 – 64 rokov	65 a viac rokov
Bytová výstavba	77	134	81	90
Voľné pracovné miesta	87	148	75	66
Čistota	60	130	124	205
Vzhľad a údržba v meste	41	85	51	98
Životné prostredie	43	78	88	94
Bezpečnosť	60	117	122	168
Ponuka podujatí	41	88	35	30

Sociálne služby	9	24	16	31
Doprava a parkovanie	131	273	201	177
Cyklochodníky	30	100	69	85

14. Zdroj získavania informácií o sociálnych službách

Z dotazníkového prieskumu vyplynulo, že najviac opýtaných by potrebné informácie o niektorej zo sociálnych služieb hľadalo na internete (47,5 % respondentov). Ako druhá najčastejšia odpoveď boli ako zdroj cenných informácií o sociálnych službách označené úrady (MsÚ, ÚPSVaR a i.), ktoré označilo 39,2 % respondentov. Viac ako štvrtina opýtaných by taktiež informácie získala od človeka s podobným problémom (31,3 %), od organizácií, ktoré poskytujú podobné služby (29,2 %) a od priateľov a rodiny (25,0 %). U ošetrujúceho lekára by informácie hľadalo len 13,4 % respondentov.

Zdroje informácií	Počet odpovedí	%
Internet	709	47,5
Úrady (MsÚ, ÚPSVaR)	585	39,2
Človek s podobným problémom	468	31,3
Organizácie, ktoré poskytujú podobné služby	436	29,2
Priatelia, rodina	373	25,0
Ošetrujúci lekár	200	13,4
Neviem, nestretol som sa s takouto situáciou	107	7,2

15. Zdroj získavania informácií o sociálnych službách podľa veku respondentov

Z porovnania odpovedí na otázku zdroja informácií vyplýva, že u respondentov vo veku od 18 do 64 rokov prevládali ako hlavné zdroje informácií internet a úrady. Naopak, u obyvateľov v dôchodkovom veku sa internet objavil až na poslednom mieste, čo korešponduje s nižšou mierou využívania IKT technológií touto cieľovou skupinou. Seniori najčastejšie hľadajú informácie o poskytovaní sociálnych služieb predovšetkým na úradoch, u priateľov a rodiny a u organizácií poskytujúcich sociálne služby.

Zdroj získavania informácií	Veková kategória respondentov			
	18 – 35 rokov	36 – 50 rokov	51 – 64 rokov	65 a viac rokov
Človek s podobným problémom	66	163	124	112

Organizácie poskytujúce služby	70	140	97	125
Priatelia, rodina	62	97	73	137
Internet	151	289	182	85
Úrady	71	200	145	168
Lekár	10	44	46	99
Neviem, nestretol som sa s takouto situáciou	19	20	21	46

16. Miera využívania jednotlivých foriem poskytovania sociálnych služieb zo strany respondentov

V prípade, že má rodinný príslušník trvalé zdravotné postihnutie (dlhotrvajúcu chorobu, starobu so stratou sebestačnosti a pod.) sa najviac respondentov (43,0 %) stará o tohto rodinného príslušníka svojpomocne. Druhou najčastejšou formou poskytovania sociálnych služieb, ktoré využívajú respondenti zapojení do dotazníkového prieskumu pre svojich rodinných príslušníkov, sú služby poskytované v domácom prostredí, t. j. opatrovateľská služba v domácnosti, osobný asistent, resp. poberanie príspevku na opatrovanie. Až na treťom mieste sa vyskytli služby poskytované inštitucionálnou formou, t. j. mimo domáceho prostredia.

Využívaná forma poskytovania soc. služieb	Počet odpovedí	%
Služby v domácom prostredí	357	38,4 %
Služby inštitúcií, opatera mimo domáceho prostredia	143	15,3 %
Rodina sa stará svojpomocne	401	43,0 %
Iné	31	3,3 %
SPOLU odpovedí na túto otázku	932	100 %

17. Najčastejšie využívané sociálne služby medzi respondentmi

Najčastejšie využívanou službou medzi respondentmi zapojenými do dotazníkového prieskumu sú denné centrá pre seniorov. Nasledujú zariadenia pre seniorov, opatrovateľská služba v domácnosti, denné centrá pre zdravotne postihnutých a sociálne poradenstvo. Stodvadsať respondentov odpovedalo, že žiadne služby oni alebo ich rodinní príslušníci nevyužívajú.

Sociálna služba	Počet odpovedí	%
Sociálne poradenstvo	42	2,8
Denné centrá pre zdravotne postihnutých	42	2,8
Opatrovateľská služba v domácnosti	47	3,1
Zariadenie opatrovateľskej starostlivosti	14	0,9
Zariadenie pre seniorov	82	5,5
Denné centrá pre seniorov – kluby dôchodcov	211	14,1
Sociálne služby pre osoby so zdravotným postihnutím	18	1,2
Sociálne služby poskytované organizáciami III. sektora	20	1,3
Zariadenie núdzového bývania pre rodinu s deťmi	8	0,5
Útulok	5	0,3
Nocľaháreň	2	0,1
Nevyužívam	120	8,0

Iné sociálne služby a zariadenia sociálnych služieb, ktoré sú respondentmi, resp. ich príbuznými využívané a navštevované sú nasledovné:

- centrum voľného času
- hospic
- osobná asistencia
- centrum civilizačných chorôb
- materské centrum
- ambulantné krízové centrum

- charita
- abstinentské kluby
- stravovanie pre seniorov

18. Chýbajúce, nedostatočné, resp. nedostupné sociálne služby a zariadenia sociálnych služieb na území mesta

Na otázku, ktoré sociálne služby by respondenti potrebovali, ale sú v meste Trnava nedostatočné, nedostupné, resp. sa vôbec neposkytujú, boli odpovede nasledujúce:

Druh sociálnej služby / zariadenie soc. služieb	Počet odpovedí	%
Denný stacionár pre ŤZP	49	3,3
Zariadenie pre seniorov – nedostupné služby (cenovo, kapacitne)	30	2,0
Nedostatočné zdravotné služby*	11	0,7
Poradenstvo pre rodiny	10	0,7
Materské centrá*	10	0,7
ZOS	9	0,6
Nedostatok opatrovateliek – financovanie	9	0,6
Nedostatok materských škôl a jasí *	8	0,5
Poradenstvo pre seniorov	8	0,5
Zariadenie pre bezdomovcov	8	0,5
Sociálne byty *	8	0,5
Denný stacionár pre dôchodcov/malometrážne byty	8	0,5
Vývarovňa a rozvoz obedov	7	0,5
Spoločenské udalosti pre seniorov (tanečné zábavy, spoločenská sála) *	5	0,3
Denné centrá	5	0,3
Hospic *	5	0,1
Terénne služby	4	0,3
Opatrovateľská služba v domácnosti vo večerných hodinách	4	0,3
Informácie o dobrovoľníckych aktivitách*	4	0,3
Nízkoprahové bývanie *	4	0,3
Rehabilitačné centrá pre ŤZP	4	0,3
Zariadenie núdzového bývania pre rodinu s deťmi	4	0,3
Zubná pohotovosť *	4	0,3
Špecializované zariadenie	3	0,2
Voľnočasové aktivity pre deti na sídliskách *	3	0,2
Denné stacionáre s týždenným pobytom	3	0,2
Starostlivosť o viacdtné rodiny	3	0,2
Centrá voľného času *	3	0,2
Odlahčovacia služba	2	0,1
Sociálne služby pre dlhodobo chorých	3	0,2
Databáza osobných asistentov	3	0,2
Dispečing pre dôchodcov - náramok - práca pre seniorov	2	0,1
Opatera seniorov	2	0,1
Starostlivosť o osamelých ľudí	2	0,1
Školský autobus *	2	0,1
Dostupnejšie rehabilitácie a masáže *	1	0,1
Lepšia propagácia služieb	1	0,1
Cenovo dostupné DSS	1	0,1

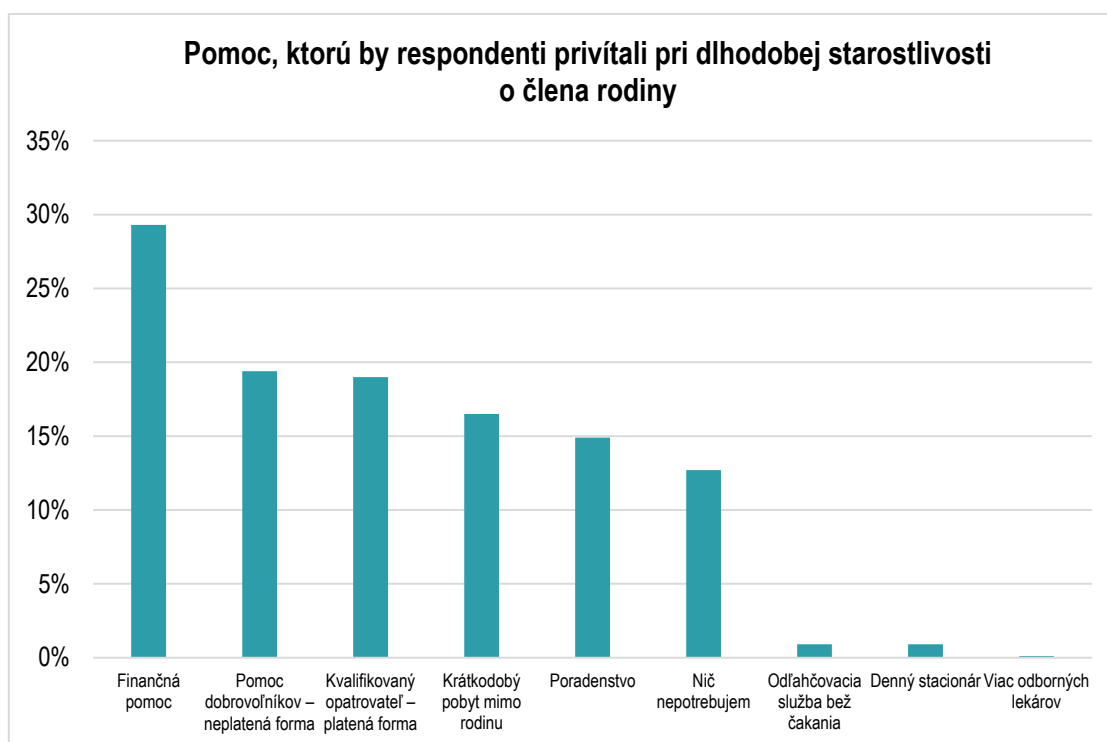
Chránené dielne/chránené bývanie	1	0,1
Zdravotná poradňa *	1	0,1
Bezbariérovosť mesta *	1	0,1
MHD pre vozíčkarov *	1	0,1

Vysv. * Uvedená služba nie je sociálnou službou v zmysle Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, no respondent(i) ju uviedli v odpovedi na otázku: Aké sociálne služby by ste potrebovali, ale sú v meste Trnava nedostatočné, nedostupné, resp. sa neposkytujú?

19. Pomoc, ktorú by respondenti privítali pri dlhodobej starostlivosti o člena rodiny

Respondentom zapojeným do dotazníkového prieskumu by pri dlhodobej starostlivosti o člena rodiny pomohla k lepšiemu zabezpečeniu starostlivosti a opatery predovšetkým finančná pomoc. Respondenti by taktiež privítali pomoc dobrovoľníkov (neplatená forma) a kvalifikovaných opatrovateľov (platená forma).

Spôsob pomoci	Počet odpovedí	%
Finančná pomoc	438	29,3
Pomoc dobrovoľníkov – neplatená forma	289	19,4
Kvalifikovaný opatrovateľ – platená forma	284	19,0
Krátkodobý pobyt mimo rodinu	248	16,5
Poradenstvo	222	14,9
Nič nepotrebujem	190	12,7
Odľahčovacia služba bež čakaní	14	0,9
Denný stacionár	14	0,9
Viac odborných lekárov	2	0,1

20. Uprednostňované formy sociálnych služieb zo strany respondentov

V prípade, že by si to situácia vyžiadala a bolo by potrebné zabezpečiť celodennú starostlivosť o seba alebo člena rodiny, respondenti by uprednostnili predovšetkým terénne služby poskytované v domácom prostredí (47,8 %). Denné centrá by využilo 17,8 % respondentov a celoročné pobytové služby v zariadení sociálnych služieb 14,9 % respondentov zapojených do dotazníkového prieskumu. Najmenej, 6,2 % respondentov, by využilo služby poskytované formou týždenného pobytu.

Uprednostňovaná forma služieb	Počet odpovedí	%
Terénne služby poskytované v domácom prostredí	714	47,8
Sociálne služby v denných centrách	266	17,8
Celoročné pobytové služby v ZSS	223	14,9
Pobytové služby s týždenným pobytom	93	6,2

21. Cieľové skupiny, ktoré si podľa respondentov zaslúžia viac pozornosti

Na otázku, ktoré skupiny obyvateľov mesta Trnava by si zaslúžili viac pozornosti respondenti odpovedali nasledovne:

Cieľová skupina	Počet odpovedí	%
Rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím	753	50,4
Seniori	705	47,3
Rodiny s malými deťmi	639	42,8
Osoby so zdravotným postihnutím	538	36,0
Dlhodobo choré osoby	412	27,6
Deti a mládež	401	26,9
Osoby v prechodnej zložitej sociálnej kríze	281	18,8
Mladí dospelí po ukončení pobytu v detskom domove	271	18,2
Neprispôsobiví občania (napr. bezdomovci)	163	10,9
Osoby ohrozené závislosťou	140	9,4
Nezamestnaní	125	8,4
Etnické menšiny	34	2,3
Absolventi	1	0,1
Dojčiace matky	1	0,1
Osamelí	1	0,1

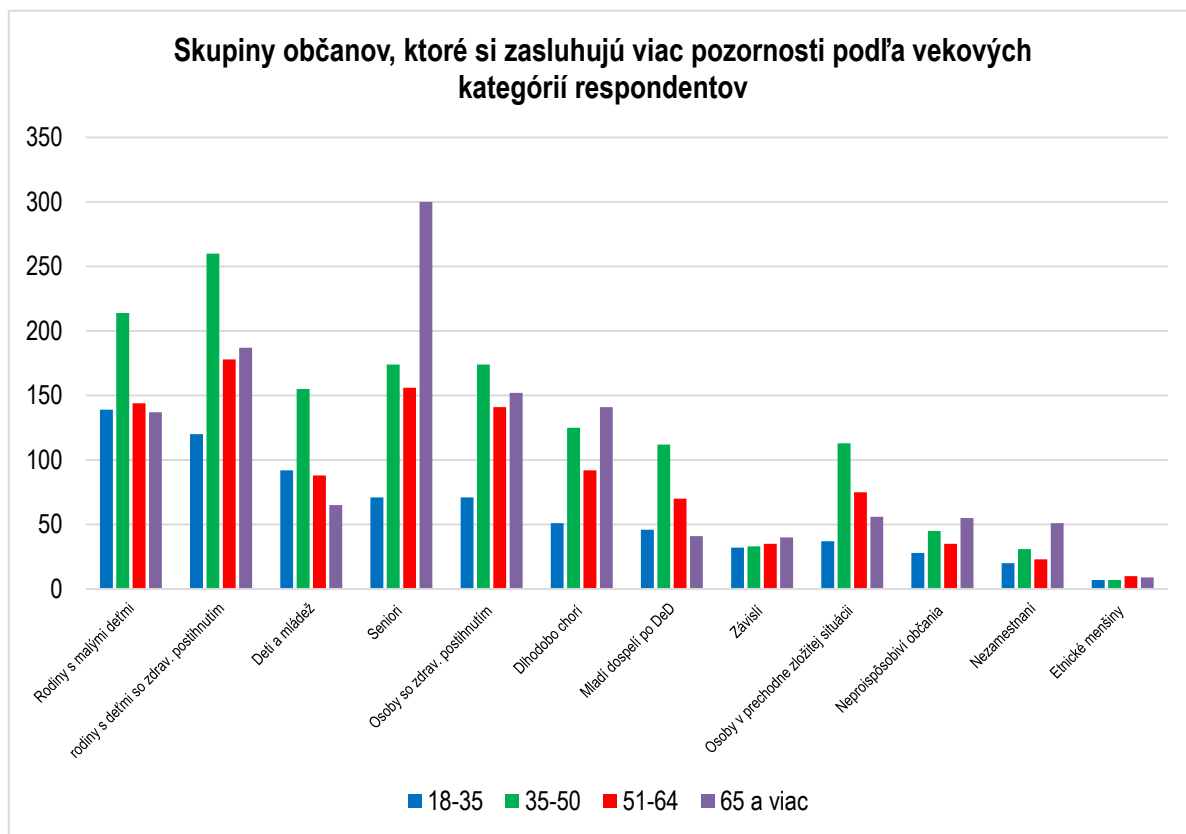

Podľa respondentov zapojených do dotazníkového prieskumu si najviac pozornosti zaslúžia predovšetkým rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím (50,4 %). Nasledujú seniori (47,3 %), rodiny s malými deťmi (42,8 %) a osoby so zdravotným postihnutím (36,0 %).

22. Cieľové skupiny, ktoré si podľa respondentov zaslúžia viac pozornosti s rozdelením podľa veku respondentov

Respondenti vo vekovej kategórii 18 – 35 rokov si myslia, že viac pozornosti by si zaslúžili rodiny s malými deťmi, rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím a deti a mládež. Respondenti vo vekovej kategórii 36 – 50 rokov odpovedali, že viac pozornosti by si zaslúžili rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím, rodiny s malými deťmi, seniori a osoby so zdravotným postihnutím. Kategória 51 – 64-ročných respondentov by uprednostnila rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím, seniorov, rodiny s malými deťmi a osoby so zdravotným postihnutím. Respondenti seniori si myslia, že viac pozornosti by si zaslúžili seniori, rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím, osoby so zdravotným postihnutím, dlhodobo chorí a rodiny s malými deťmi.

Cieľová skupina	Veková kategória respondentov			
	18 – 35 rokov	36 – 50 rokov	51 – 64 rokov	65 a viac rokov
Rodiny s malými deťmi	139	214	144	137
Rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím	120	260	178	187
Deti a mládež	92	155	88	65
Seniori	71	174	156	300
Osoby so zdravotným postihnutím	71	174	141	152
Dlhodobo chorí	51	125	92	141
Mladí dospelí po ukončení pobytu v DeD	46	112	70	41
Závislí	32	33	35	40
Osoby v prechodne zložitej situácii	37	113	75	56
Neprispôsobiví občania	28	45	35	55
Nezamestnaní	20	31	23	51
Etnické menšiny	7	7	10	9

Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu pre KPSS mesta Trnavy na roky 2016 -2020 spracovala spol. ERUDIO, s.r.o..

Príloha č. 4

Vyhodnotenie dotazníkového zisťovania medzi poskytovateľmi sociálnych služieb

Do dotazníkového prieskumu v oblasti poskytovania sociálnych služieb v meste Trnava bolo zapojených 22 poskytovateľov sociálnych služieb (z celkovo 25 oslovených). Mnohí z poskytovateľov sociálnych služieb poskytujú širokú škálu sociálnych služieb, resp. majú zriadených viacero zariadení sociálnych služieb.

Viac ako **86 % zariadení** sociálnych služieb v meste Trnava, ktoré sa zúčastnili dotazníkového prieskumu, sa vyjadrilo, že ich súčasná **kapacita** je vzhľadom na dopyt a priestory zariadení **postačujúca**. Ostatné zariadenia hodnotia svoju kapacitu vzhľadom na počet žiadateľov ako **nedostačujúcu**. Ide predovšetkým o tieto zariadenia:

- Stredisko evanjelickej diakonie so sídlom v Trnave
- Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva (dlhšia čakacia doba na vybavenie klienta)
- Denný stacionár Náš dom, n. o.

V oblasti počtu kvalifikovaných zamestnancov sa **82 %** zariadení sociálnych služieb vyjadrilo, že má **dostatok kvalifikovaných zamestnancov**. V ostatných zariadeniach pociťujú nedostatok zamestnancov, a to najmä v profesiách:

- opatrovateľ/opatrovateľka
- špeciálny pedagóg/pedagogička
- psychológ/psychologička
- koordinátor/koordinátorka materiálnej pomoci
- animátor/animátorka pracovných činností

Poskytovatelia sociálnych služieb taktiež pociťujú akútny **nedostatok dobrovoľníkov**.

Stavebno-technický stav budov a priestorov v správe poskytovateľov sociálnych služieb bol označený za **vyhovujúci**, resp. budovy a priestory prešli za posledných 10 rokov úplnou alebo čiastočnou **rekonštrukciou**. Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva označilo ako havarijný stav elektroinštalácie a nutnosť dokončenia výmeny okien. **Materiálno-technické vybavenie** (nábytok, elektronika, zdravotnícke a rehabilitačné zariadenia a pomôcky a i.) je taktiež poskytovateľmi sociálnych služieb hodnotené ako **prevažne moderné**.

Viac ako tretina zariadení a poskytovateľov sociálnych služieb zapojených do dotazníkového prieskumu uviedla, že má v súčasnosti pripravené, resp. plánuje pripraviť **projektové zámery**, ktoré by mohli byť financované z **fondov EÚ v programovom období 2014 – 2020**. Projektové zámery sú zamerané predovšetkým na tieto oblasti:

- rekonštrukcia budov a priestorov;
- výstavba nových zariadení a rozširovanie súčasných priestorov;
- financovanie aktivít zariadení a poskytovateľov sociálnych služieb;
- zapojenie do Národného projektu Podpora opatrovateľskej služby.

Zariadenia a poskytovatelia sociálnych služieb pôsobiaci na území mesta Trnava **informujú o svojich službách a aktivitách** predovšetkým prostredníctvom:

- internetu a vlastnej web stránky;
- regionálnych médií, akými sú: regionálna tlač, Mestská televízia Trnava;
- propagačných letákov;
- prezentácie na spoločných akciách, diskusných fórach a prednáškach;
- kontaktu s klientmi a obyvateľmi mesta.

Zariadeniam, ktoré poskytujú sociálne služby na území mesta Trnava, by **zo strany mesta pomohli nasledovné kroky a opatrenia:**

- finančná podpora, zmena financovania;
- rekonštrukcia budov a priestorov v majetku mesta;
- organizovanie „sieťovacích“ stretnutí pre zariadenia a poskytovateľov sociálnych služieb;
- pravidelné stretnutia s poskytovateľmi sociálnych služieb ako aj s občanmi mesta;
- vyhľadávanie a sieťovanie dobrovoľníkov;
- riešenie bytovej problematiky občanov v núdzi;
- zriadenie podporovaného bývania.

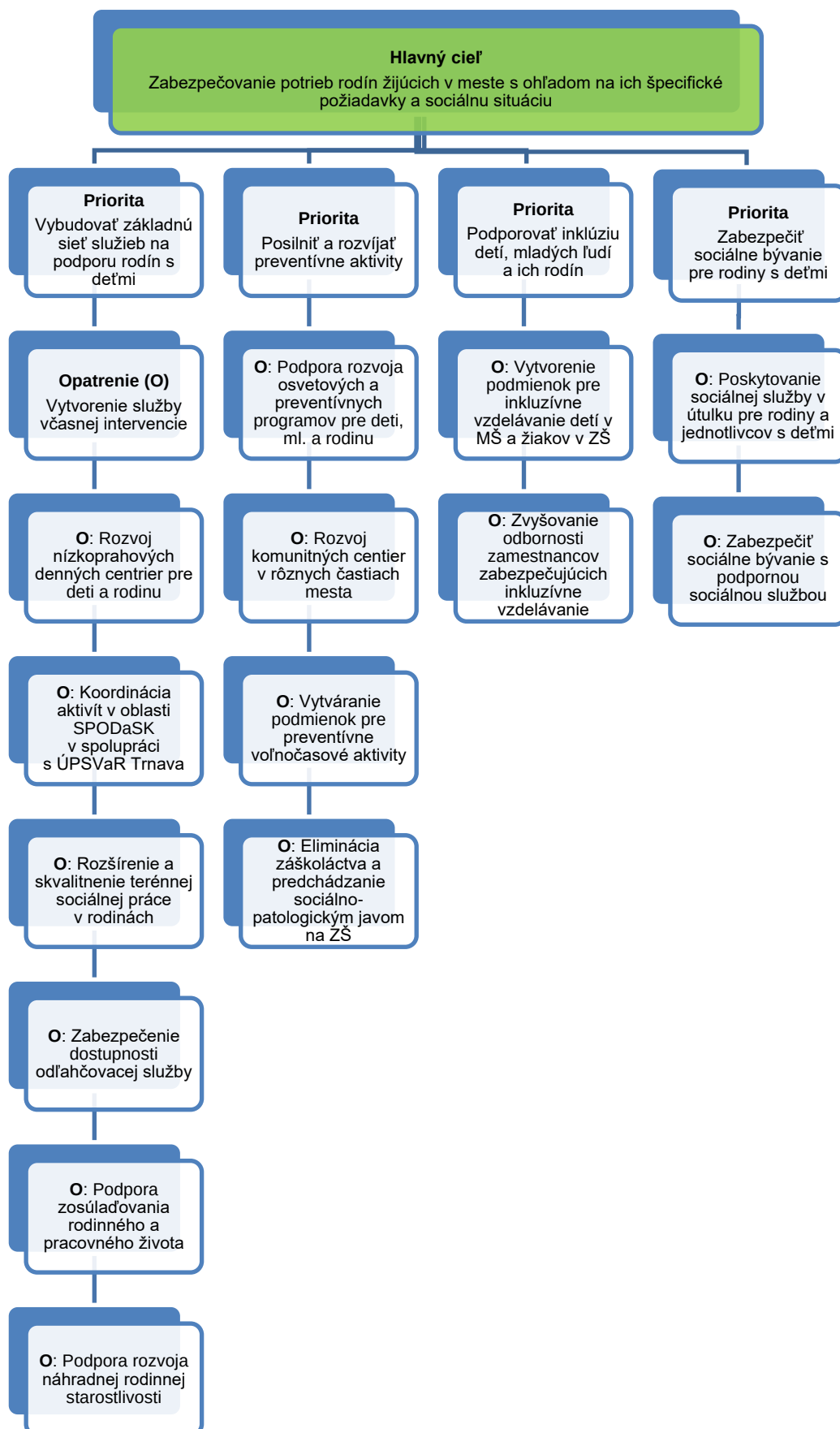
Vízia toho, ako by mal byť nastavený systém poskytovania sociálnych služieb a výkonu SPOD aSK na území mesta Trnava podľa poskytovateľov sociálnych služieb je nasledovná:

- zrovnoprávnenie verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb;
- zefektívnenie spolupráce a koordinácia poskytovateľov sociálnych služieb;
- systém bez zbytočného administratívneho zaťaženia (klient potrebuje pomoc tu a teraz);
- spoločné poskytovanie sociálnych služieb – spádové oblasti pre malé obce;
- vytvorenie štatútu ombudsmana/ombudsmanky pre ŽP osoby;
- zriadenie centier včasnej intervencie.

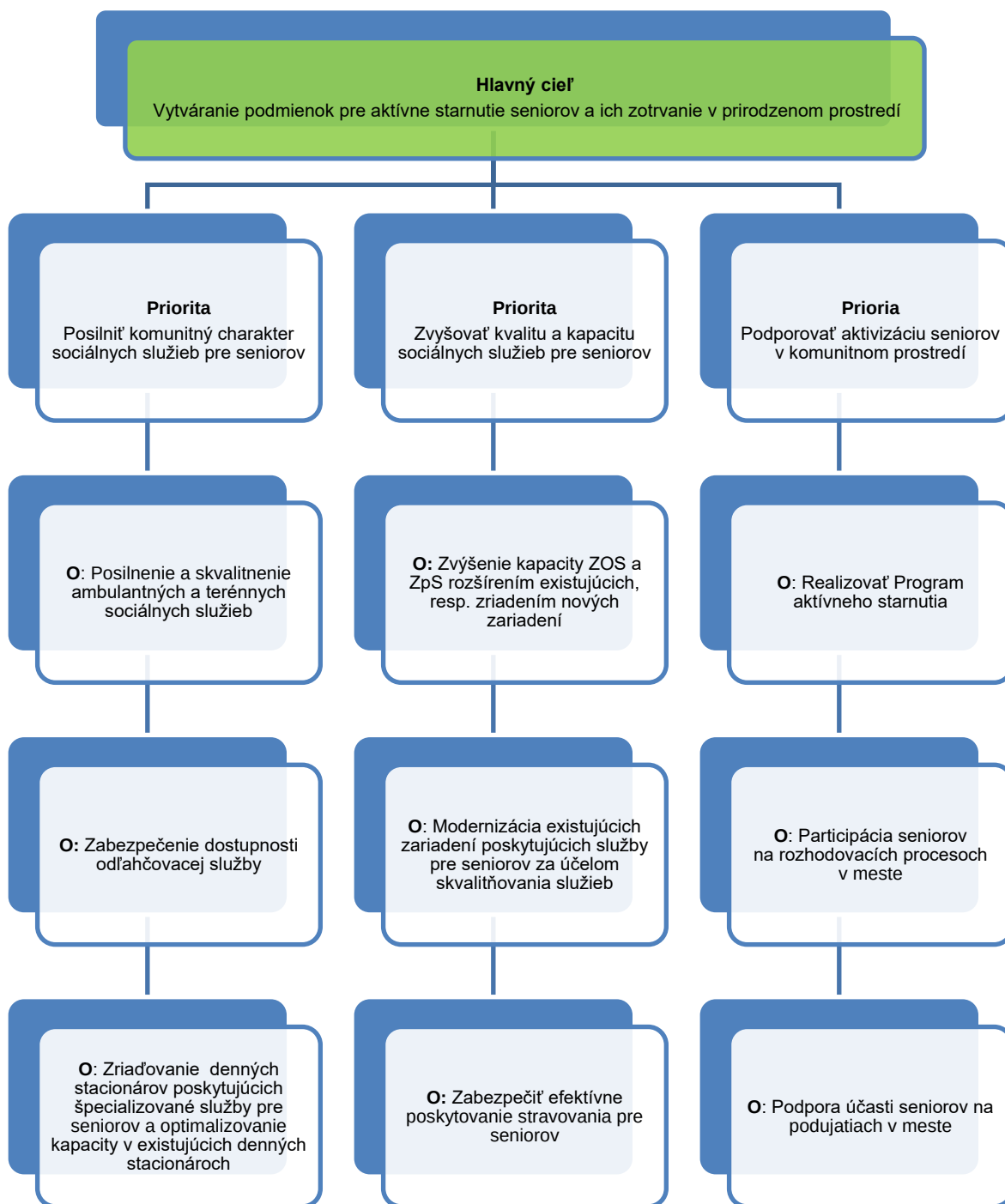
Vyhodnotenie dotazníkového zisťovania medzi poskytovateľmi sociálnych služieb pre KPSS mesta Trnavy na roky 2016 -2020 spracovala spol. ERUDIO, s.r.o..

Príloha č. 5 Stromy cieľov jednotlivých cieľových skupín

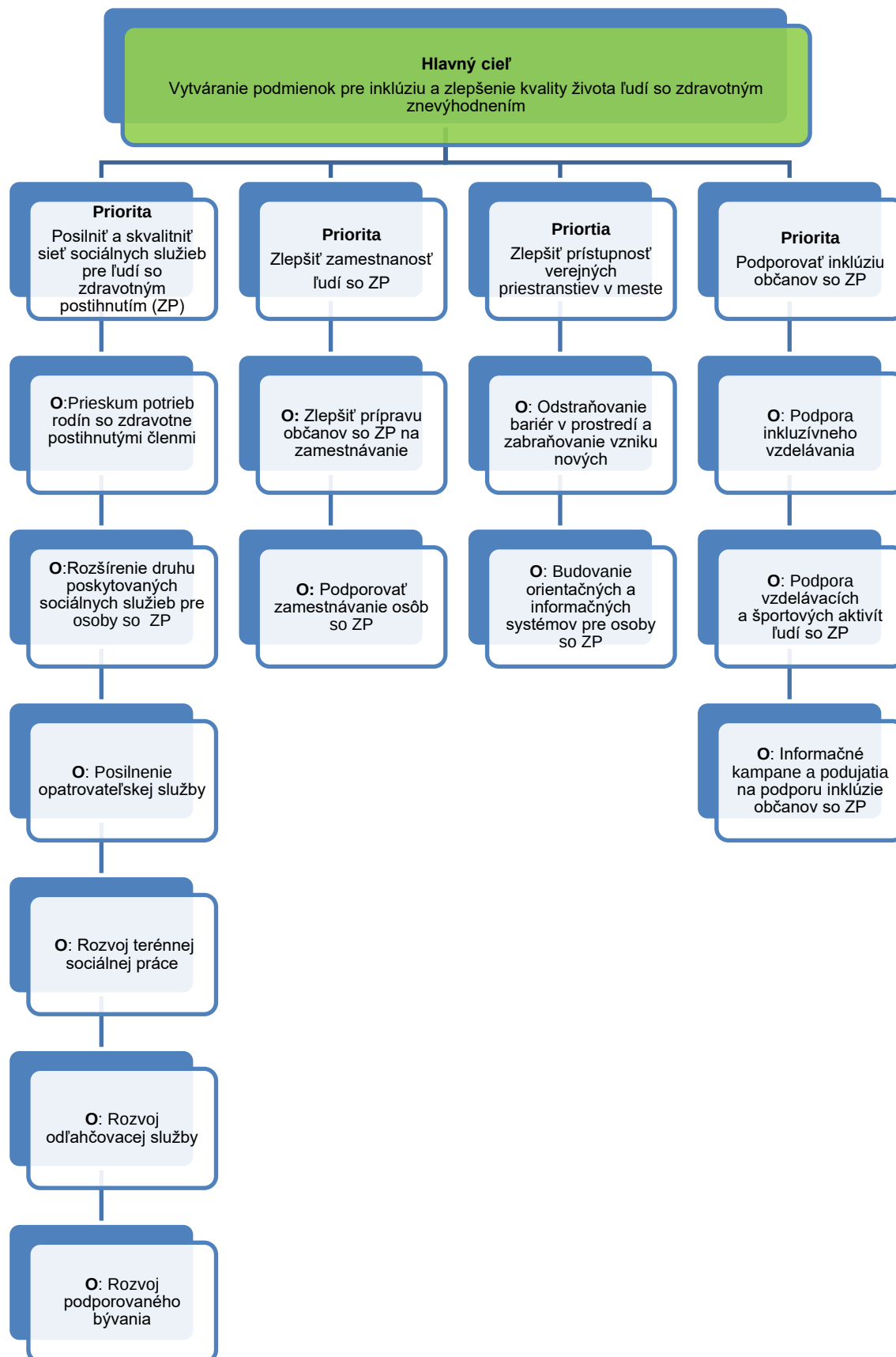
Oblasť: Deti, mládež a rodina

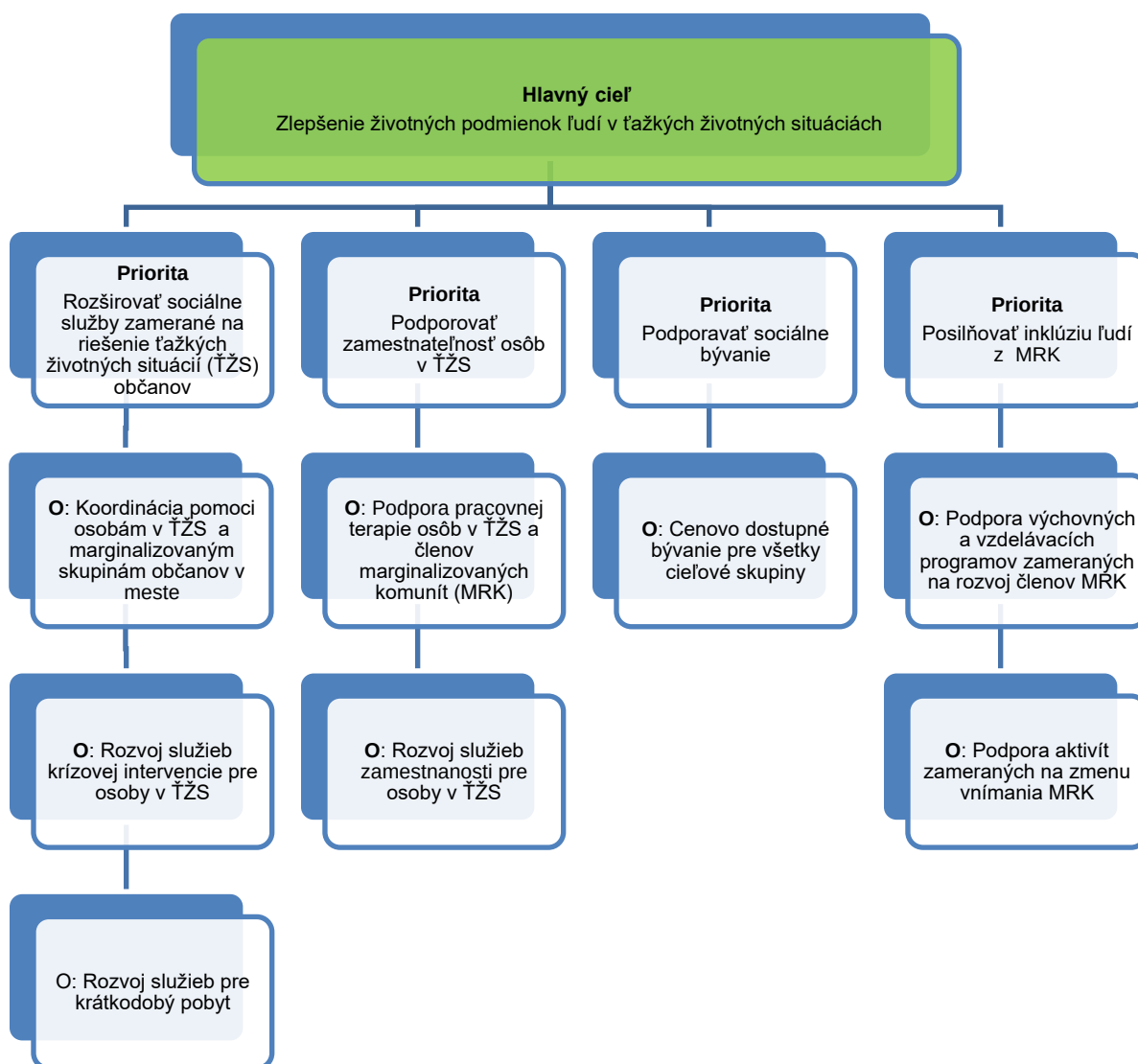
Oblasť: Seniori

Oblasť: Osoby so zdravotným postihnutím

Oblasť: Osoby v ťažkých životných situáciách

Oblasť: Komunitný rozvoj

